

Miasto Mikołajki

Załącznik nr 1

do Uchwały nr XLIV/330/2009 Rady
Miejskiej w Mikołajkach z dnia 14
września 2009 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Mikołajkach

Sławomir Gawliński

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015

Spis treści

SPIS TREŚCI	2
1. PODSTAWOWE INFORMACJE	4
2. MIKOŁAJKI – KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA	7
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE MIKOŁAJEK	7
2.2. RYS HISTORYCZNY	10
2.3. ZABYTKOWE OBIEKTY MIKOŁAJEK	14
3. OBECNA SYTUACJA MIASTA NA TLE GMINY MIKOŁAJKI	20
3.1. SFERA PRZESTRZENNA I MIESZKANIOWA	20
3.1.1. GOSPODARKA PRZESTRZENNA I UWARUNKOWANIA KULTUROWE	20
3.1.2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I OCHRONY ŚRODOWISKA	29
3.1.3. WŁASNOŚĆ GRUNTÓW I BUDYNKÓW	37
3.1.4. INFRASTRUKTURA	46
3.1.5. IDENTYFIKACJA PROBLEMU	61
3.2. GOSPODARKA	62
3.2.1. PODMIOTY GOSPODARCZE	62
3.2.2. GŁÓWNI PRACODAWCY	66
3.2.3. STRUKTURA PODSTAWOWYCH BRANŻ GOSPODARKI MIKOŁAJEK ORAZ OSÓB ZATRUDNIONYCH W DANYCH SEKTORACH	66
3.2.4. TURYSTYKA	71
3.2.5. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW	78
3.3. SYTUACJA SPOŁECZNA	79
3.3.1. DEMOGRAFIA	79
3.3.2. OKREŚLENIE GRUP SPOŁECZNYCH WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA W RAMACH LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	83
3.3.3. WYKSZTAŁCENIE I AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA MIESZKAŃCÓW MIKOŁAJEK	90
3.3.4. OŚWIATA	93
3.3.5. OCHRONA ZDROWIA	96
3.3.6. ŹRÓDŁA UTRZYMANIA GOSPODARSTW DOMOWYCH W MIKOŁAJKACH	99
3.3.7. STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA TERENIE MIASTA MIKOŁAJKI	100
3.3.8. IDENTYFIKACJA PROBLEMU	106
3.4. ANALIZA SWOT	107
4. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO KRAJU, REGIONU I MIASTA	115
5. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	120
5.1. WYZNACZENIE GRANIC OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH (REWITALIZACJI)	120
5.2. UZASADNIENIE WYBORU ZDEGRADOWANYCH (REWITALIZOWANYCH) OBSZARÓW	124
5.3. CEL LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	153
6. PLANOWANE ZADANIA W LATACH 2009-2015 NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	155
6.1. PLANOWANE ZADANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO-MATERIALNE) NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	155
6.2. PLANOWANE ZADANIA GOSPODARCZE NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	186
6.3. PLANOWANE ZADANIA SPOŁECZNE NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	187

7. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI – ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	190
8. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	192
9. SYSTEM MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	195
SPIS TABEL, RYSUNKÓW, WYKRESÓW I ZDJĘĆ	201
ZAŁĄCZNIK NR 1: TERENY ROZWOJOWE OBSZARÓW WYZNACZONYCH DO REWITALIZACJI	
ZAŁĄCZNIK NR 2: ANKIETA Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	
ZAŁĄCZNIK NR 3: STRATEGICZNA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO LPR	

Podstawowe informacje

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 jest dokumentem strategicznym, który został opracowany w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców Mikołajek poprzez wzmocnienie rangi miasta jako konkurencyjnego ośrodka turystyczno-rekreacyjnego.

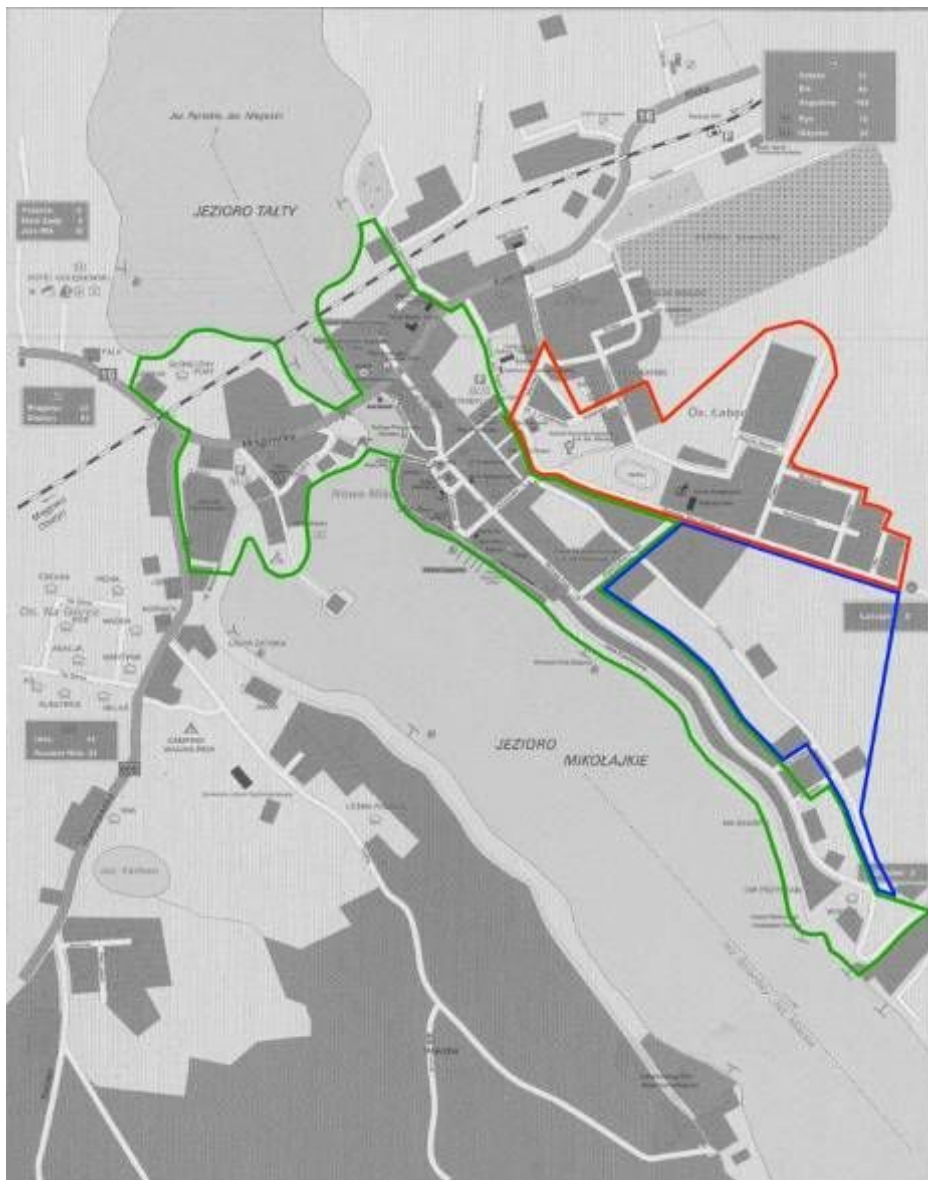
Inicjatorem i koordynatorem działań mających na celu opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest samorząd Gminy Mikołajki. Założenia Programu w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych zostały wypracowane przy współpracy przedstawicieli lokalnych środowisk Mikołajek: instytucji społecznych, gospodarczych oraz mieszkańców.

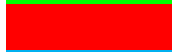
Program jest kompleksowym, skoordynowanym i wieloletnim dokumentem obejmującym lata 2009-2015, którego podstawowym założeniem jest zapoczątkowanie procesu przemian techniczno-przestrzennych, gospodarczych i społecznych na zdegradowanych obszarach miasta poprzez wyprowadzenie ich ze stanu kryzysowego przy jednoczesnym stworzeniu warunków do dalszego rozwoju.

Jednym z pierwszych zadań dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji było wyznaczenie obszarów miasta, które będą objęte działaniami rewitalizacyjnymi. W oparciu o dokonaną identyfikację stanu istniejącego w mieście, dane statystyczne, przeprowadzone badania ankietowe oraz informacje właściwych podmiotów, Horyzontalny Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji Miasta Mikołajki (powołany Zarządzeniem Burmistrza Nr 100/2007 z dnia 09.11.2008 r.) dokonał wyboru obszarów przewidzianych do rewitalizacji. Wyznaczenia granic obszarów dokonano na podstawie badań prowadzonych w kontekście kryteriów wynikających z definicji obszaru zdegradowanego (rewitalizowanego), określonej art. 47, ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dn. 8 grudnia 2006 r. Jako spójną strefę geograficzną w mieście wyznaczono do rewitalizacji

obszar miejski składający się z 3 stref oznaczonych od I do III, które prezentuje poniższy rysunek:

Rysunek nr 1. Granice obszarów rewitalizowanych miasta Mikołajki

- - **Obszar I Centrum**
- - **Obszar II Osiedle Łabędzia**
- - **Obszar III teren byłych zakładów przemysłowych**

Źródło: Opracowanie Pełnomocnika oraz zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

Obszar I Centrum – obejmuje powierzchnię **78 ha** i jest zamieszkiwany przez **1 780 mieszkańców**, natomiast **Obszar II Osiedle Łabędzia** – stanowi **24 ha** i zamieszkiwany jest przez **1 308**

mieszkańców. Obszar III teren byłych zakładów przemysłowych jest obszarem, który utracił swoje dotychczasowe funkcje oraz nie jest w pełni wykorzystywany zgodnie ze swoim przeznaczeniem. Program zakłada zagospodarowanie tego terenu dla potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej oraz społecznej.

Lokalny Program Rewitalizacji zawiera plan finansowy obejmujący zadania (projekty) niezbędne dla rozwoju społeczno-gospodarczego miasta przy jednoczesnym przeciwdziałaniu niekorzystnym tendencjom, które powodują marginalizację jego obszarów. Do Programu wpisane zostały w wyniku szerokich konsultacji społecznych zadania (projekty) planowane do realizacji nie tylko przez Gminę Mikołajki, ale także inne podmioty zewnętrzne, które przyczynią się do **Celu Strategicznego Programu, który został określony jako: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców Mikołajek poprzez wzmocnienie rangi miasta jako konkurencyjnego ośrodka turystyczno-rekreacyjnego. Cel ten będzie realizowany przez następujące Cele szczegółowe:**

- **Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej, inwestycyjnej miasta oraz tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i urozmaicenia oferty turystycznej jako podstawowej gałęzi rozwoju Mikołajek;**
- **Poprawa warunków i atrakcyjności zamieszkania na zdegradowanych obszarach miasta;**
- **Rozwój kapitału ludzkiego poprzez pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej;**
- **Uporządkowanie funkcjonalności infrastruktury i przestrzeni miejskiej jako czynnika warunkującego komfort życia mieszkańców oraz jakość usług turystycznych.**

Zgodnie z zasadami planowania długookresowego przyjęto elastyczność Programu Rewitalizacji, jako ważny warunek skuteczności jego realizacji. Oznacza to możliwość wprowadzania korekt i uzupełnień

przez cały okres jego realizacji, co determinowane jest także dynamicznie zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

1. Mikołajki – krótka charakterystyka

1.1. Położenie geograficzne Mikołajek

Miasto Mikołajki położone jest w centrum Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, w obrębie powiatu mrągowskiego (woj. warmińsko-mazurskie). Posiadając status Gminy Miejsko-Wiejskiej obszar graniczy z gminami: Mrągowo (od zachodu), Piecki i Ruciane-Nida (od południa), Pisz i Orzysz (od południowego-wschodu i wschodu) oraz Ryn i Miłki (od północy). Obszar miasta to 8 km² (885 ha), natomiast całej gminy to 248 km² (24 745 ha). Miasto położone jest w odległości ok. 90 km od miasta wojewódzkiego Olsztyn i ok. 25 km od miasta powiatowego Mrągowo. W stosunku do innych, dużych ośrodków miejskich, Mikołajki położone są peryferyjnie - odległość do Warszawy wynosi ok. 220 km, a do Gdańska ok. 250 km.

Zdjęcie nr 1. Mikołajki – widok z lotu ptaka

Pod względem fizjograficznym obszar miasta i gminy znajduje się w centrum Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, stanowiącej rozległe obniżenie o szerokości ok. 30-50 km i długości ok. 100 km w pasie pojezierzy Polski Północnej. Cały teren gminy należy do zlewni rzeki Wisły. Południowa część gminy porośnięta jest zwartym kompleksem leśnym Puszczy Piskiej, a jej południowo-wschodnią część zajmuje fragment największego, naturalnego polskiego zbiornika tj. jez. Śniardwy. Łącznie, wody (przede wszystkim jeziora) i lasy zajmują ok. 45% powierzchni gminy.

Większość jezior regionu łączy się ze sobą ciekami naturalnymi bądź systemami kanałów, tworząc unikalny w Europie szlak wodny o długości ok. 140 km, w centrum którego leżą Mikołajki.

Rysunek 2 Mikołajki na tle województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: Internet (<http://www.zpp.pl>)

Rysunek 3 Mikołajki na tle powiatu mrągowskiego

Źródło: Internet (<http://www.zpp.pl>)

Drugim obok jezior, charakterystycznym elementem krajobrazu miasta i gminy są rozległe, zwarte kompleksy leśne, ciągnące się od południowych granic miasta Mikołajki (na zachodnim brzegu jez. Mikołajskiego). Lasy na terenie gminy zajmują ok. 22% jej powierzchni.

Przez Mikołajki, z zachodu na wschód przebiegają dwa, podstawowe szlaki komunikacyjne regionu:

- droga krajowa nr 16 z Grudziądza, przez Olsztyn i Ełk, do Augustowa,
- linia kolejowa Olsztyn - Ełk.

Oprócz w/w połączeń na kierunku wschód-zachód, Mikołajki posiadają połączenia drogowe (drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne), przede wszystkim w układzie północ-południe:

- Mikołajki - Ukta - Ruciane-Nida - Pisz,
- Mikołajki - Piecki,
- Mikołajki - Giżycko,
- Baranowo - Faszczce - Cudnochy - Jora Wlk.

Rysunek 4. Plan miasta Mikołajki

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

1.2. Rys historyczny i jego wpływ na kształt podstawowych funkcji gospodarczych miasta

W miejscu gdzie dziś położone są Mikołajki, w czasach staropruskich istniała osada, której mieszkańcy trudnili się rybactwem, tkactwem, wyrębem i spławianiem drzew. Pierwsza notatka o Mikołajkach pojawiła się w kartach historii w 1444 r. Wtedy to wielki mistrz zakonu krzyżackiego, Konrad von Erlichhausen, nadał nobilemu Wawrzyńcowi Prusowi ziemie położone obok wsi kościelnej Mikołajki. Jej nazwa pochodzi od św. Mikołaja, patrona kaplicy usytuowanej na wzgórzu wiatracznym. Święty Mikołaj był według legend opiekunem żeglarzy i przejść wodnych. Jego imię na stałe wpisało się w nazwę najpierw skromnej mazurskiej wsi, a od 1726 roku – miasta noszącego do dziś miano Mikołajek. Kiedy po raz pierwszy w starych dokumentach wspomniano o Mikołajkach, wieś obejmowała obszar zajmowany przez dzisiejszy kościół ewangelicki,

tereny obecnej ulicy 3 Maja oraz Rynku (Placu Wolności). W rejonie Dybowa istniała niewielka wieś Koniec, za którą rozciągały się jedynie bagna i jezioro. Po drugiej stronie leżała wieś Kozłowo, a komunikacja między nią a Mikołajkami była utrzymywana za pomocą łodzi. Dopiero w 1516 r. pierwszy drewniany most połączył dwa brzegi jeziora. Most ten wzniesiono w miejscu, gdzie dzisiaj na wysokim pylonie zawieszona jest kładka dla pieszych.

Od 1721 r. z inicjatywy króla Fryderyka Wilhelma I rozpoczęła pracę komisja nadzorująca zagospodarowanie kraju i jego nową kolonizację. Okres panowania Fryderyka Wilhelma I to również próba tworzenia nowych miast (patent z 1726 r. - Mikołajki). Były to działania zmierzające do ożywienia gospodarczego omawianego terenu jak i całych Prus.

Miasto powstało z połączenia trzech ośrodków: wsi Koniec, Mikołajki po wschodniej stronie i wsi Kozłowo po zachodniej stronie jeziora Tały. Nadanie praw miejskich w niewielkim stopniu wpłynęło na formę urbanistyczną i styl zabudowy Mikołajek. Typowy układ ulicówki praktycznie jest czytelny po dzień dzisiejszy w planie miasta. Licha, drewniana zabudowa stała się powodem pożaru całego miasta już w 1729 r. Zgodnie z prawem, Mikołajki otrzymały herb (od 1726 do 1922 r. był to pruski orzeł), własne sądownictwo, policję, wolność handlu i możliwość rozwoju rzemiosła. Wszyscy chętni do osiedlania się mogli otrzymywać darmo plac pod domostwo z kawałkiem pola i ogrodu. Wiejską szkołę (od 1581 r.) przekształcono w miejską.

Około połowy XIX w. podjęto budowę kanałów mazurskich, ich system (trasa Pisz - Węgorzewo, jeziorem Tały i Śniardwy) miał bezpośredni wpływ na gospodarkę omawianego obszaru, jednak ważniejsze było podjęcie budowy traktów łączących miasta rejencji. Połączono Mikołajki z traktem wiodącym przez Ryn do Królewca oraz z Orzyszem, Giżyckiem i powiatowym Mrągowem. Mikołajki około połowy XIX w. były miasteczkiem, w którym ludność trudniła się handlem drewnem, rybołówstwem (słynęły z handlu sielawą), a także rolnictwem i

hodowlą. Rozwinięte tu również było tkactwo na poziomie rzemieślniczym. Odbываły się też jarmarki - 5 w roku.

Od 1866 r. stopniowo oddawano do użytku sieć kolei żelaznych, wprawdzie obszar Mikołajek otrzymał sieć kolejową znacznie później, to jednak pośredni wpływ kolei na sytuację gospodarczą terenu był coraz większy. W 1911 r. uruchomiono linię kolejową z Ełku do Mrągowa przez Mikołajki. Powstanie Rzeszy Niemieckiej (1 stycznia 1871 r.) wpłynęło na rozwój gospodarczy terenu i wyprowadzenie z izolacji. Dobre połączenia z uprzemysłowionymi landami Rzeszy pozwalały intensyfikować i mechanizować rolnictwo - podstawowe zajęcie na omawianym obszarze. Słabo rozwinięte rzemiosło wspierano produktami przemysłowymi. Ścisłe kontakty z uprzemysłowionymi landami prowadziły do zmian osadniczych: tworzenia nowych gospodarstw chłopskich, rozwoju sieci osadnictwa kolonijnego. Coraz większego znaczenia nabierała sieć dróg kołowych, proces jej kształtowania trwał jeszcze do I wojny światowej.

Koniec XIX w. i początek XX w. to okres kształtowania się zachowanego do dziś krajobrazu kulturowego obszaru miasta i gminy. Wcześniejsze formy ubogiego budownictwa mazurskiego (drewniane i gliniane) zachowały się w formie szczątkowej, wbudowane najczęściej w nowe obiekty lub też przykryte tynkiem. Pojawiły się też dość powszechne budowle murowane z cegły i kamienia, kryte dachówką.

Uruchomienie w 1843 r. żeglugi na Mazurach spowodowało istotne ożywienie miasta. Od 1920 r. miasto stało się popularną miejscowością turystyczną. Rozwinęły się w tym czasie w Mikołajkach funkcje turystyczne i wypoczynkowe, które mają wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą miasta do dnia dzisiejszego. Za punkt zwrotny w historii Mikołajek można uznać rok 1843, w którym miało miejsce szczególne wydarzenie dla rozwoju miasta – pojawienie się pierwszego parowca. Most palowy w Mikołajkach otrzymał dwie zwodzone kłapy, tak aby statki mogły przepływać bez przeszkód. Drugim wydarzeniem, które istotnie wpłynęło na rozwój handlu i turystyki, było połączenie Mikołajek z siecią kolei. Do roku

1911 Mikołajki nie miały komunikacji kolejowej. Wcześniej łączność ze światem zapewniały dylizanse pocztowe kursujące do Rynu i Sterławek. Po pokonaniu trudności technicznych przy budowie mostu kolejowego możliwe stało się otwarcie stacji kolejowej na linii Mrągowo – Orzysz. Dzięki uruchomieniu nowego połączenia znacząco wzrosła liczba przyjezdných turystów. Poprawiła się przy tym oferta zakwaterowania i jakość obsługi gości. Droga do Mikołajek stanęła na dobre otworem.

Wspaniałe otoczenie sprzyjające aktywnemu wypoczynkowi nie wystarczały, aby turystyka stała się głównym źródłem utrzymania mieszkańców miasta. Wciąż za mało było miejsc hotelowych, jak również łodzi i żaglówek do uprawiania sportów wodnych. Kolejny więc etap rozwoju Mikołajek jako miejscowości turystycznej nastąpił wraz z odbudową miasta po zniszczeniach wojennych I wojny. Zarząd Miasta i prywatni właściciele przedsiębiorstw turystycznych rozpoczęli realizację inwestycji służących rekreacji. Zaczęto podświetlać m.in. nowo wybudowaną, wysoką na 35 m wieżę ciśnień, która stała się drugim – po wieży kościelnej – symbolem miasta. Z inicjatywy władz miasta stworzono promenadę prowadzącą brzegiem jeziora. Promenada wyłączona z komunikacji samochodowej, stała się wspaniałą trasą spacerową zarówno dla gości jak i mieszkańców miasta. W latach 20 i 30 Mikołajki stały się atrakcyjną miejscowością turystyczną, ściągającą licznych przyjezdných.

Po drugiej wojnie światowej Mikołajki utraciły swoją dotychczasową funkcję. Przez długi okres otoczenie Mikołajek było słabo zaludnione. Nastąpiły dewastacje i zniszczenia części siedlisk i domostw. Przekształcanie majątków ziemskich w PGR-y przyniosło zmianę funkcji dworów i ich powolną dewastację, aż po rozbiórkę. W Mikołajkach w tym czasie rozwinął się przemysł, którego tradycje w zakresie tkactwa sięgają jeszcze XIX wieku. W okresie powojennym (lata 50-te) powstały w Mikołajkach dwa największe zakłady przemysłowe:

- Spółdzielnia Pracy „Trud”, która następnie przekształciła się w Spółdzielnię Pracy „Tkanina”, funkcjonując później jako Zakład Szwalniczy „Miara”,

- Zakład Stolarki Budowlanej.

W tym czasie na obrzeżach miasta powstaje nowe osiedle budownictwa wielorodzinnego (Osiedle Łabędzia) oraz Szkoła.

Transformacja gospodarcza z przełomu lat 80 i 90 XX oraz upadek dwóch największych zakładów pracy powoduje, że w Mikołajkach rozwija się turystyka. Postają w tym czasie nowe podmioty gospodarcze oferujące usługi noclegowe i gastronomiczne. Zmienił się przede wszystkim rodzaj bazy turystycznej – dużych ośrodków wypoczynkowe należące do Funduszu Wczasów Pracowniczych i Zakładów Pracy ustąpiły miejsca prywatnym hotelom i pensjonatom. Od kilku już lat turystyka staje się coraz bardziej istotną funkcją gospodarczą miasta i gminy Mikołajki, o czym świadczy liczba działających tu obiektów turystycznych. O ile w 1990 r. było ich tylko 9, to w 2002 r. liczba ta wzrosła do 35, a więc niemal czterokrotnie, natomiast na koniec 2008 r. wynosi 310. Położenie miasteczka nad atrakcyjnymi jeziorami stworzyło tu żeglarską stolicę Polski. W Mikołajkach jest przystań Żeglugi Mazurskiej i około 4,7 tys. miejsc w hotelach oraz ok. 2 tys. miejsc noclegowych w pensjonatach, ośrodkach wypoczynkowych, domkach letniskowych, kwaterach prywatnych i polu namiotowym. W Mikołajkach znajduje się Stacja Hydrobiologiczna Centrum Badań Ekologicznych PAN oraz Stacja Hydrologiczno-Meteorologiczna Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W Mikołajkach funkcjonuje Gospodarstwo Rybackie oraz firmy związane z obsługą ruchu turystycznego. W mieście działają dwie parafie katolickie: pw. MB Różańcowej i pw. Św. Mikołaja oraz parafia ewangelicko - augsburska.

1.3. Zabytkowe obiekty Mikołajek

Do zabytków miasta należy Kościół ewangelicko-augsburski pw. Św. Trójcy z 1842 r., z wysoką wieżą zegarową, którą dobudowano w 1880 r. Kościół posiada artystyczne wnętrza zbudowane wedle planu Schinkla. Nad środkową nawą występuje kasetonowe sklepienie beczkowe, oparte

na doryckich słupach, natomiast nad nawami bocznymi występują płaskie pułapy drewniane. Kościół zlokalizowany jest przy Placu Kościelnym.

Zdjęcie nr 2. Kościół ewangelicko-augsburski pw. Św. Trójcy

Źródło: Zasoby własne

Bardzo cennym kulturowo i wpisanym do rejestru zabytków jest także neogotycki Kościół rzymskokatolicki pw. Matki Boskiej Różańcowej, zlokalizowany przy ul. Kajki.

Zdjęcie nr 3. Kościół pw. Matki boskiej Różańcowej przy ul. Kajki w Mikołajkach

Źródło: Zasoby własne

Centralnym punktem miasta jest rynek (Plac Wolności) z fontanną przedstawiającą Króla Sielaw.

Zdjęcie nr 4. Plac Wolności w Mikołajkach obecnie i przed wojną

Źródło: Zasoby własne

Z rynku wychodzi najdłuższa i najbardziej malownicza ulica w Mikołajkach – ulica Kajki, ciągnąca się około 2,5 km wzdłuż brzegu jeziora Mikołajskiego. Na jej specyficzny charakter składa się stara mazurska architektura wkomponowana w wysoki brzeg jeziora.

Zdjęcie nr 5. Zabudowa wzdłuż ulicy Kajki w Mikołajkach

Źródło: Zasoby własne

Zdjęcie nr 6. Zabudowa wzdłuż ulicy Kajki w Mikołajkach

Źródło: Zasoby własne

Koniec XIX w. i początek XX w. to okres kształtowania się zachowanego do dziś krajobrazu kulturowego obszaru miasta i gminy Mikołajki. Pozostałością przemian, które miały miejsce w Mikołajkach są liczne obiekty dziedzictwa kulturowego. **Do chwili obecnej do rejestru zabytków wpisano 57 zabytków. Oprócz tego ulice i place miejskie położone są w strefie ochrony konserwatorskiej (Kajki, Prusa, 3 – go Maja, Kowalska, pl. Wolności i Kościelny)**

Obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

1. Kaplica ewangelicka ob. Kościół parafialny rzymskokatolicki p.w. Matki Boskiej Różańcowej-wpis nr 441
2. Zespół kościoła ewangelickiego p.w. Św. Trójcy:
 - kościół- nr rejestru 409
 - kostnica, ob. budynek gospodarczy-nr rejestru 341
 - plebania- nr rejestru 354
3. Kaplica na cmentarzu-nr rejestru 343
4. Dom na ulicy Kajki 1- nr rejestru 464
5. Dom na ulicy Kajki 2- nr rejestru 404
6. Dom na ulicy Kajki 3- nr rejestru 405
7. Dom na ulicy Kajki 5- nr rejestru 465
8. Dom na ulicy Kajki 6- nr rejestru 407
9. Dom na ulicy Kajki 8- nr rejestru 364
10. Dom na ulicy Kajki 10- nr rejestru 363
11. Dom na ulicy Kajki 11- nr rejestru 362
12. Dom na ulicy Kajki 12- nr rejestru 394
13. Dom na ulicy Kajki 17- nr rejestru 360
14. Dom na ulicy Kajki 21- nr rejestru 402
15. Dom na ulicy Kajki 23- nr rejestru 398
16. Dom na ulicy Kajki 26- nr rejestru 467
17. Dom na ulicy Kajki 27- nr rejestru 400
18. Dom na ulicy Kajki 30- nr rejestru 468

19. Dom na ulicy Kajki 35- nr rejestru 469
20. Dom na ulicy Kajki 46a- nr rejestru 838
21. Dom na ulicy Kajki 64- nr rejestru 839
22. Dom na ulicy Kajki 67- nr rejestru 396
23. Dom na ulicy Kajki 77- nr rejestru 401
24. Dom na ulicy Kajki 83- nr rejestru 366
25. Dom na ulicy Kajki 83a- nr rejestru 367
26. Dom na ulicy Kajki 83b- nr rejestru 368
27. Dom na ulicy Kajki 85- nr rejestru 365
28. Dom na ulicy Kajki 96- nr rejestru 399
29. Dom na ulicy Kajki 100a- nr rejestru 397
30. Dom na ulicy Kajki 102- nr rejestru 359
31. Dom na ulicy Kajki 104- nr rejestru 358
32. Dom na ulicy Kajki 106- nr rejestru 395
33. Dom na ulicy Kowalskiej 2a- nr rejestru 392
34. Dom na ulicy 3Maja 1- nr rejestru 442
35. Dom na ulicy 3Maja 6- nr rejestru 347
36. Dom na ulicy 3Maja 9- nr rejestru 406
37. Dom na ulicy 3Maja 11- nr rejestru 348
38. Dom na ulicy 3Maja 12- nr rejestru 340
39. Dom na ulicy 3Maja 14- nr rejestru 349
40. Dom na ulicy 3Maja 16- nr rejestru 350
41. Dom na ulicy 3Maja 17- nr rejestru 351
42. Dom na ulicy Mrągowskiej 1- nr rejestru 344
43. Dom na ulicy Mrągowskiej 3- nr rejestru 345
44. Dom na ulicy Mrągowskiej 4- nr rejestru 346
45. Dom na ulicy Okrężnej 6- nr rejestru 840
46. Dom na Placu Kościelnym 2- nr rejestru 352
47. Dom na Placu Wolności 1- nr rejestru 355
48. Dom na Placu Wolności 4- nr rejestru 443
49. Dom na Placu Wolności 6- nr rejestru 444

- 50. Dom na Placu Wolności 7- nr rejestru 445
- 51. Dom na Placu Wolności 8- nr rejestru 356
- 52. Dom na Placu Wolności 11- nr rejestru 357
- 53. Dom na Placu Wolności 12- nr rejestru 474
- 54. Dom na Placu Wolności 14- nr rejestru 446
- 55. Zespół magazynowy/ młyn ob. magazynu – nr rejestru 476
- 56. Cmentarz ewangelicki ob. Komunalny - nr rejestru 517
- 57. Cmentarz żydowski – nr rejestru 882.

2. Obecna sytuacja miasta na tle gminy Mikołajki

2.1. Sfera przestrzenna i mieszkaniowa

2.1.1. Gospodarka przestrzenna i uwarunkowania kulturowe

Podstawowym dokumentem określającym perspektywiczne kierunki i uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Mikołajki zatwierdzone Uchwałą Nr I/2/99 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 26 lutego 1999r w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki.

Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołajki, zatwierdzony uchwałą nr VIII/60/94 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 13 grudnia 1994 r. stracił ważność w 2004 roku. Obecnie funkcjonują plany opracowane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, które obejmują niewielkie obszary w mieście. Wysokie koszty opracowań planistycznych umożliwiły opracowanie tylko 8 takich planów, tj:

- 1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego między ulicami Dybowską, W. Prusa, Kajki i Króla Sielaw w Mikołajkach (dotyczy I

obszaru rewitalizowanego) (**uchwała Nr V/25/98 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 19 czerwca 1998 roku**),

Teren objęty planem to 10 hektarowy obszar, ograniczony z każdej strony gminnymi drogami publicznymi.

W jego granicach wyodrębniono 16 podstawowych terenów oznaczonych symbolami: 1KX (tereny projektowanego głównego ciągu pieszego), 2 MN (tereny istniejącej zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej), 3 PS (teren istniejących obiektów magazynowych), 4 MZ (teren projektowanej zabudowy mieszkaniowej zwartej z ewentualnymi usługami wbudowanymi), 5 MZ (teren projektowanej zabudowy mieszkaniowej zwartej), 6 MN (teren zabudowy jednorodzinnej parterowej, wolnostojącej), 7 MW (teren istniejącej zabudowy wielorodzinnej do adaptacji), 8 MN (teren istniejącej i projektowanej zabudowy jednorodzinno-pensjonatowej), 9 MZ (teren zabudowy mieszkaniowej zwartej), 10 MZ (teren zabudowy szeregowej niskiej), 11 MZ (teren zabudowy mieszkaniowej zwartej), 12 KS (tereny parkingowo-garażowe), 13 ZC (teren nieczynnego cmentarza żydowskiego) oraz 14 ZP (teren projektowanej zieleni urządzonej), 15 MZ (teren projektowanej zabudowy mieszkaniowej zwartej z usługami w parterach) i 16 MZ (teren projektowanej zabudowy mieszkaniowej zwartej z usługami w parterach). Wzdłuż ulicy Michała Kajki zlokalizowana istniejąca zabudowa wielorodzinna oraz istniejąca zabudowa jednorodzinna wolnostojąca i bliźniacza, dla której miejscowy plan dopuszcza modernizację i adaptację na cele pensjonatowe z zachowaniem regionalnej architektury i przy zastosowaniu tradycyjnych materiałów wykończeniowych. Około 65 % obszaru objętego planem to tereny projektowanej zabudowy, w ramach której przewiduje się: tereny zabudowy mieszkaniowej zwartej z ewentualnymi usługami w parterze budynków (4MZ), tereny zabudowy jednorodzinnej parterowej, wolnostojącej (6MN), tereny zabudowy szeregowej niskiej oraz tereny parkingowo-garażowe (12KS). Uwzględniając charakter miasta, przewidziano tereny pod zabudowę jednorodzinno-pensjonatową. Południowa część projektowanego osiedla znajduje się w strefie konserwatorskiej w związku z czym wszystkie zamierzenia inwestycyjne na tym obszarze wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Ustalona

wysokość zabudowy: nie więcej niż 4 kondygnacje z ograniczeniem do dwóch kondygnacji w przypadku zabudowy mieszkaniowej niskiej. W zagospodarowaniu poszczególnych działek zaleca się tworzenie zieleni przydomowej. Na potrzeby przewidywanej zabudowy projektuje się wybudowanie 3 stacji transformatorowych. Komunikację pomiędzy poszczególnymi obszarami zapewnia zaprojektowany ciąg dróg wewnętrznych.

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulic Mrągowskiej i Warszawskiej w Mikołajkach (dotyczy I obszaru rewitalizowanego) (**uchwała Nr I/1/2002 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 22 lutego 2002 roku**).,

Teren objęty planem to 17 hektarowy obszar zlokalizowany pomiędzy ulicami Mrągowską i Warszawską w Mikołajkach. Teren o charakterze pofałdowanym.

W jego granicach wyodrębniono tereny oznaczone symbolami: 1 MN, 4MN, 5 MN, 7MN, 11MN, 12MN, 16MN, 18MN, 19MN, 21MN (tereny zabudowy jednorodzinnej), 2MN (teren istniejącej zabudowy jednorodzinnej), 3MNO (tereny na powiększenie istniejących działek jednorodzinnych) i 6RP/RZ (tereny użytków rolnych i zielonych), 8MP, 9MP i 14MP (teren pod zabudowę mieszkalną powiększoną o powierzchnię przeznaczoną na działalność usługowo-pensjonatową. Dodatkowo ustalono tereny zieleni nie urządzonej (10ZN, 20ZN) i urządzonej (17ZU).

Forma projektowanych lub rozbudowywanych budynków musi swym wyglądem odpowiadać charakterowi budownictwa regionalnego, przy zachowaniu stonowanej kolorystyki materiałów wykończeniowych.

Wysokość projektowanej zabudowy mieszkalnej do dwóch kondygnacji (parter + poddasze użytkowe), a dachy budynków – dwuspadowe, symetryczne o nachyleniu połaci głównych pod kątem 45°.

W związku z tym, że teren planu graniczy z ulicą Mrągowską, będącą w ciągu drogi krajowej nr 16, budynki mieszkalne powinny być sytuowane w odległości

zapewniającą zachowanie dopuszczalnego hałasu i wibracji. Obsługę komunikacyjną terenu zapewniają projektowane ulice miejskie.

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej na działkach o numerach ewidencyjnych 82/4,82/5,82/6 w Mikołajkach, poza obszarem rewitalizacji (**uchwała Nr X/100/2001 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 15 listopada 2001 roku**),

4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy hotelowej w cz. m. Mikołajki, poza obszarem rewitalizacji(**uchwała Nr V/57/2003 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 28 kwietnia 2003 roku**)

5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej położonych pomiędzy ul. Dybowską i ul. Łabędzią w Mikołajkach, (III obszar rewitalizowany) (**uchwała Nr XXIX/198/2008 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 30 czerwca 2008 roku**)

Teren objęty planem to 3 hektarowy obszar zlokalizowany pomiędzy ulicami Łabędzią i Dybowską w Mikołajkach. Teren o charakterze lekko pofałdowanym, doskonale nadający się do zainwestowania. W jego granicach wyodrębniono 4 podstawowe tereny oznaczone symbolami: MW.01 (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej), U.01(teren zabudowy usługowej), MU.01, 02, 03 (tereny zabudowy mieszkalno-usługowej) i MN.01, 02, 03, 04 (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Obszar MW.01 to około 1,5 ha terenu przewidzianego pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami nieuciążliwymi realizowanymi w parterze budynków. W jego granicach mogą być realizowane budynki o maksymalnie 4 kondygnacjach nadziemnych, dachach o nachyleniu połąci do 45 stopni. Przewiduje się 1,5 miejsca parkingowego na 1 lokal mieszkalny, a w podziemiach budynków dopuszcza się lokalizację parkingów. Usługi nieuciążliwe, w tym handel hurtowy, mogą być realizowane w granicach terenu U.01, zaprojektowanego wzdłuż ulicy Łabędziej. Maksymalna wysokość zabudowy dla tego obszaru to 2 kondygnacje nadziemne, w tym użytkowe poddasze przy nachyleniu połąci

dachowych zawartym w przedziale 35-45 stopni. Podstawowe przeznaczenie terenu MU to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która może być uzupełniona usługami nieuciążliwymi, w tym usługami pensjonatowymi. Wysokość zabudowy dla tego obszaru to 2 kondygnacje nadziemne, w tym użytkowe poddasze, dachy dwuspadowe o nachyleniu połaci 35÷45 stopni. Jedną trzecią terenu objętego planem stanowią tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie na jednej działce budowlanej może być zlokalizowany jeden dwukondygnacyjny budynek mieszkalny. Powierzchnia minimalna działki budowlanej to 700 m².

Komunikację pomiędzy poszczególnymi obszarami zapewnia zaprojektowany ciąg dróg wewnętrznych oraz ciąg pieszo-jezdny.

6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy pensjonatowo-mieszkalnej, poza obszarami rewitalizowanymi, (**uchwała Nr VIII/116/2002 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 10 października 2002 roku**).

7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego w Mikołajkach, poza obszarem rewitalizowanym (**uchwała Nr IX/89/2001 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 28 września 2001 roku**),

8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy usługowej przy ul. Mrągowskiej w Mikołajkach poza obszarami rewitalizowanymi, (**uchwała Nr IX/121/2003 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 8 grudnia 2003 roku**).

W celu uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i poprawy jakości życia mieszkańców, z zachowaniem wartości kulturowych, wzbogaceniem wartości użytkowych istniejącego zagospodarowania mieszkaniowo-usługowego i tworzeniem warunków dla działalności gospodarczych – wyodrębnia się następujące obszary Mikołajek:

A – strefa o funkcji przemysłowo-produkcyjnej. Strefa otwarta, z możliwością wprowadzania nowych inwestycji, pod warunkiem minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko.

B – strefa centralna, z usługami i zabudową mieszkaniową (wysoką i niską).

Do najważniejszych celów tej strefy należy zaliczyć:

- kształtowanie ośrodka centralnego miasta poprzez lokalizację usług publicznych i ponadpodstawowych
- wykorzystanie położenia śródmieścia, poprzez porządkowanie zabudowy wraz z otwarciem jej w kierunku jeziora,
- stopniowe przenoszenie funkcji przemysłowo-składowej z rejonów centralnych do strefy A
- rewaloryzacja obecnych struktur zabytkowych z przystosowaniem do śródmiejskich i mieszkaniowo-usługowych funkcji centrum, po uzyskaniu zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- kształtowanie ciągów zieleni i ciągów spacerowo-wypoczynkowych poprzez powiązanie z jeziorem, np. lokalizację atrakcyjnych kawiarenek, klubów, przystani wodnych, mostków, itp.

Strefa centralna B jest najbardziej reprezentatywną częścią miasta, w której oprócz zabytkowej substancji mieszkaniowej dominują funkcje usługowe, handlowe, gastronomiczne. Miejsce to kształtowało się urbanistycznie od 3 stuleci, czyli od uzyskania przez Mikołajki w XVII wieku praw miejskich. Na ten organizm Miejski składa się wyżej wymieniona zabudowa, która w połączeniu z funkcjami turystyczno-rekreacyjnymi (Plac Wolności, Plac Kościelny, Park z nabrzeżem, zabytkowa zabudowa ul. 3 Maja i Kajki) ma największy wpływ na życie społeczno-gospodarcze miasta. W chwili obecnej obszar ten nie spełnia swoich funkcji ze względu na niskie walory użytkowe i estetyczne.

C – strefa o funkcji mieszkaniowo-usługowej. Budownictwo wysokie i niskie z usługami podstawowymi i ogólnie miejskimi. Strefa otwarta do inwestycji i usług związanych z mieszkalnictwem. Zabudowa mieszkaniowa

z ograniczeniem od strony wschodniej miasta. Projektowane tereny budownictwa mieszkaniowego i usług sportowych wymagają opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z rynku wychodzi najdłuższa i najbardziej malownicza ulica w Mikołajkach – ulica Kajki, ciągnąca się około 2,5 km wzdłuż brzegu jeziora Mikołajskiego. Na jej specyficzny charakter składa się stara mazurska architektura wkomponowana w wysoki brzeg jeziora. Ulica Kajki wraz z terenami przyległymi tworzy obszar o podwyższonej ochronie konserwatorskiej, w związku z czym wszelkie działania inwestycyjne muszą być uzgadniane ze służbami ochrony konserwatorskiej.

D – ostatni obszar dzieli się na dwie podstrefy:

- D1 – usług turystycznych i rekreacyjnych – obejmująca obszar po wschodniej stronie jeziora Tałty, w skład którego wchodzi teren po zlikwidowanym Zakładzie Stolarki Budowlanej, istniejący ośrodek campingowy Zakładów Stolarki Budowlanej i cmentarz. Podstrefa wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- D2 – usług turystyczno – wypoczynkowych z uporządkowaną zielenią ogólnie miejską i zwartym kompleksem leśnym. Podstrefa dużych rezerw inwestycyjnych typu turystycznego, ochrony zdrowia, rekreacji. Podstrefa predysponowana do pełnienia funkcji uzdrowiskowej. Projektowane tereny budownictwa mieszkalno - pensjonatowego wymagają opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Za najcenniejszą pod względem funkcjonalno-przestrzennym oraz architektoniczno-zabytkowym jest bezwzględnie **strefa B - centralna**, na której koncentrują się funkcje administracyjne, społeczne, usługowo-handlowe.

Na podstawie przeprowadzonych badań oraz analiz w Mikołajkach wyróżnia się również następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa A ochrony konserwatorskiej – teren objęty ścisłą ochroną konserwatorską. Obszar obejmujący historyczny, czytelny układ przestrzenny, wyróżniający się wartością i wysokim stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury oraz wypełniony oryginalną i mało przekształconą zabudową historyczną. Celami ochrony w strefie A są:

1. Zachowanie historycznych proporcji wysokościowych kształtujących sylwetkę zespołu, wraz z dominantami,
2. Zachowanie i odtworzenie historycznych cech charakteru wnętrza urbanistycznych,
3. Zachowanie i odtworzenie historycznego układu ulic i placów z zachowaniem ich przebiegu, przekrojów, dawnych linii rozgraniczających i linii zabudowy,
4. Utrzymanie i odtworzenie historycznej dyspozycji terenu, na który składają się: historycznych podziałów parcelacyjnych w postaci podziałów geodezyjnych lub poprzez ich uczytelnienie w terenie,
5. Utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej lub lokalnej-kulturowej oraz zachowanych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,
6. Utrzymanie historycznej kompozycji obiektów z ograniczeniem zakresu dopuszczalnych przekształceń i z dostosowaniem elementów nowych do kompozycji istniejącej,
7. Nawiązanie w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji zespołu i charakteru zabudowy sąsiadującej (historyczna dyspozycja terenu i typ zabudowy).

W Mikołajkach strefą A ochrony konserwatorskiej objęty jest obszar **ulicy Kajki**, na której znajduje się większość domów wpisanych do rejestru zabytków.

Strefa B ochrony konserwatorskiej – teren objęty pośrednią ochroną konserwatorską. Obszar obejmujący czytelne, lecz nie dominujące

historyczne zagospodarowanie, charakterystyczne w skali lokalnej; częściowo wypełniony oryginalną lub przekształconą zabudową historyczną z możliwymi ubytkami lub uzupełnieniami nową zabudową. Celami ochrony w strefie B jest utrzymanie wybranych elementów istniejących oraz częściowe ograniczenie swobody kształtowania elementów nowych, a w szczególności:

1. Utrzymanie zasadniczego układu ulic i placów,
2. Utrzymanie historycznej zasady podziałów parcelacyjnych,
3. Utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej,
4. Utrzymanie historycznej kompozycji wybranych obiektów z dostosowaniem elementów nowych dosadzeń,
5. Nawiązanie w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji zespołu i typu zabudowy sąsiadującej.

W Mikołajkach strefą B ochrony konserwatorskiej objęty jest cmentarz z XIX wieku przy ulicy Kolejowej.

Strefa E ochrony ekspozycji – obszar widoczności układów zabudowy i dominant oraz elementów naturalnych. Teren objęty ochroną konserwatorską, zapewniającą ekspozycję obszarów z określonych kierunków widokowych. Celem ochrony strefy E jest utrzymanie i ochrona ekspozycji wskazanych wartościowych zespołów i obiektów. Realizacja celów ochrony powinna nastąpić poprzez zapisy planistyczne ograniczające lub wykluczające realizacje kubaturowe, inżynierskie oraz nowe nasadzenia na wskazanych terenach. W Mikołajkach strefą E ochrony konserwatorskiej objęta jest ulica Dąbrowskiego oraz las w części południowo-zachodniej miasta.

Strefa K ochrony krajobrazu – teren objęty ochroną konserwatorską. Obszar obejmujący historyczne ukształtowanie formy pokrycia terenu, w szczególności zieleń o wartościach przyrodniczych wraz z obiektami architektonicznymi, podlegające ochronie poprzez utrzymanie

ukształtowania i ustalonych elementów oraz ograniczenie swobody przekształceń obszaru. Celami ochrony strefy K są:

1. Zachowanie i rewaloryzacja historycznych kompozycji układów zieleni,
2. Zachowanie osi kompozycyjnych i powiązań widokowych,
3. Utrzymanie istniejącej historycznej zabudowy oraz nawiązanie w nowych i uzupełniających elementach do zasad historycznej kompozycji zespołu,
4. Utrzymanie zasadniczego układu ulic, placów, ciągów pieszych i alejek.

W Mikołajkach strefa ochrony K objęty jest obszar ulicy Dybowskiej i Kolejowej.

2.1.2. Uwarunkowania przyrodnicze i ochrony środowiska

Środowisko naturalne miasta i gminy Mikołajki jest jego największym bogactwem i w oparciu o jego walory programowany jest rozwój turystyki, jako wiodącej funkcji gospodarczej tego terenu. Stan środowiska naturalnego na obszarze Gminy Mikołajki należy uznać za stosunkowo dobry.

W celu ochrony najcenniejszych elementów środowiska, prowadzone są działania, prowadzące do ustanawiania: rezerwatów przyrody bądź stref chronionego krajobrazu, wyznaczania użytków ekologicznych i przyznawania wybranym obiektom statusu pomnika przyrody oraz ustanawiana stref ciszy w obrębie jezior.

Wszystkie te formy ochrony środowiska występują na terenie Gminy Mikołajki tj.:

- a) 4 rezerваты przyrody, o łącznej powierzchni ok. 859 ha, co stanowi ok. 3,4% obszaru gminy:
 - ▣ **Rezerwat „Jezioro Łuknajno” o pow. ok. 710 ha** – jest największym europejskim rezerwatem łabędzi. Położony jest w bliskiej

odległości od miasta – 4 km od Centrum, do którego ul. Kajki (przez Dybowo) oraz ul. Papieża Jana Pawła II prowadzi piesza trasa turystyczna. Ten piękny zakątek okolicy można zwiedzić także trasą rowerową R1: Mikołajki – Rezerwat Łukajno – Tałty – gdzie trasa prowadzi ul. Elcką, a następnie ścieżkami leśnymi do stanowisk obserwacyjnych na obszarze rezerwatu. Trasa wynosi 25 km.

- Rezerwat „Jezioro Lisunie” o pow. ok. 16 ha,
- Rezerwat „Czapliniec” o pow. ok. 17 ha,
- część Rezerwatu „Krutynia Dolna” o pow. ok. 116 ha.

b) Obszar Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich

c) 2 użytki ekologiczne:

- Torfowisko „Zełwagi” - o pow. 4,25 ha, ze stanowiskami wierzby borówkolistnej na torfowisku przejściowym (ok. 400 egzemplarzy),
- „Prawdowskie Wzgórza” - zbocze piaszczystego wzgórza z występującym licznie rojnikiem pospolitym.

d) 7 pomników przyrody:

- głąz narzutowy na półwyspie Kusnort,
- stanowisko kłoci wiechowatej na terenie Leśnictwa Mikołajki,
- grupa 5-ciu dębów na terenie Leśnictwa Lisiny,
- 2 dęby szypułkowe także na terenie Leśnictwa Lisiny,
- 8 dębów szypułkowych w rejonie Placu Wolności w Mikołajkach,
- 2 modrzewie europejskie przy ul. 3-Maja w Mikołajkach,
- grupa 6-ciu lip drobnolistnych w rejonie osady Kulinowo.

Formą ochrony środowiska jest także uznanie, szczególnie cennego przyrodniczo i krajobrazowo obszaru **Mazurskiego Parku Krajobrazowego**, obejmującego tereny /łącznie ze strefą ochronną / na zachodnim brzegu jez. Mikołajskiego, na południe od drogi krajowej nr 16 Olsztyn - Augustów. W skład Parku wchodzi także tereny na półwyspie Kusnort (półwysep pomiędzy jeziorami Mikołajskim i Śniardwy, na południe od Mikołajek) oraz rezerwaty „Jezioro Łukajno” i „Czapliniec”, wraz ze strefami ochronnymi, obejmującymi 300-metrowy, przybrzeżny

pas wód jeziora Śniardwy. Łącznie ok. 19% obszaru Parku wraz ze strefą ochronną znajduje się na terenie gminy, stanowiąc tu ok. 53% powierzchni. Teren Parku jak i jego strefa ochronna podlegają szczególnemu traktowaniu, a przede wszystkim nie stosują się do niego ustalenia planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy. Wszelka działalność, związana z planowaniem przestrzennym na tych obszarach wynika z planu zagospodarowania Parku i musi być uzgadniana z jego odpowiednimi służbami. Dotyczy to także działalności budowlanej na terenach już zainwestowanych, a leżących w obrębie Parku oraz wszelkiej działalności gospodarczej na tym obszarze.

Drugą formą ochrony środowiska na terenie Gminy Mikołajki są obszary Natura 2000, która jest siecią obszarów chronionych tworzoną na podstawie prawa europejskiego: dyrektywy w sprawie ochrony dzikiego ptactwa 79/403/EWG zwanej Dyrektywą Ptasią i dyrektywy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory 92/43/EWG zwanej Dyrektywą Siedliskową. Sieć Natura 2000 składa się z dwóch rodzajów obszarów: obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO) i specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO). Na terenie Gminy Mikołajki /m.in./ zostały utworzone następujące obszary specjalnej ochrony ptaków :

- Puszcza Piska (kod obszaru PLB 280008) obejmująca obszar 172802,1 ha w tym na terenie gminy Mikołajki 10521,2 ha,
- Bagna Nietlickie (kod obszaru PLB 280001) obejmujące obszar 4080,8 ha w tym na terenie gminy Mikołajki 114,1 ha
- Jezioro Łuknajno (kod obszaru PLB 280003) obejmujące obszar 1380,2 ha, cały na terenie Gminy Mikołajki.

Obszary te to ważne lęgowiska i żerowiska ptaków m.in. takich gatunków jak : zielonka, bąk, bielik, orlik krzykliwy, rybołów, puchacz, włochatka, cietrzew, łabędź niemy, łyska, hełmiatka, perkoz dwuczuby, bocian czarny.

Obok obszarów tzw. ptasich na obszarze Gminy Mikołajki występuje obszar ochrony siedlisk tzw. siedliskowy – Ostoja Piska kod obszaru PLH280013, która ma powierzchnię 52 530,5 ha. Obejmuje on najcenniejsze fragmenty kompleksu leśnego obszaru Puszczy Piskiej, o najlepiej zachowanych lasach z cechami naturalnymi oraz o największym bogactwie gatunkowym. Ostoja Piska to 17 typów siedlisk przyrodniczych z I załącznika Dyrektywy Siedliskowej / np. dystroficzne zbiorniki wodne, łąki trzęślicowe, torfowiska przejściowe, trzęsawiska, grąd środkowoeuropejski/, 6 gatunków ssaków / wilk, ryś/, 2 gatunków gada / kumak nizinny, traszka grzebieniasta/, 1 gatunek gada /żółw błotny/, 3 gatunki ryb / boleń/, 4 gatunki roślin /sasanka otwarta, obuwik, lipiennik Loesela, dzwoniecznik wonny/ z II załącznika DS. Ponadto do obszarów „naturowych” planuje się włączyć tereny położone pomiędzy miejscowościami Baranowo, Faszcz, Cudnochy, ze względu na występujące tam siedliska żółwia błotnego. Obszar ten określa się jako Mazurską Ostoję Żółwia Błotnego.

Najistotniejszym dokonaniem w zakresie ochrony środowiska naturalnego gminy, w całej jej powojennej historii, było oddanie do użytku (w 1997 r.) Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Mikołajkach, która została rozbudowana dzięki wsparciu Unii Europejskiej (ZPORR) w 2006 r. wraz z systemem kanalizacyjnym miasta i wsi : Prawdowo, Tałty, Stare Sady. Jest to obiekt nowoczesny, oczyszczający ścieki w systemie mechaniczno - biologiczno – chemicznym z podwyższonym usuwaniem biogenów. Wydajność oczyszczalni, określona pozwoleniem wodno-prawnym wynosi 3000 m³/dobę, przy maksymalnym obciążeniu 3900m³/dobę. Ilość ścieków dopływających w miesiącach letnich wynosi ok. 1800m³/dobę. Oznacza to, że w chwili obecnej maksymalny poziom wykorzystania zdolności oczyszczania ścieków wynosi ok. 60%. Poza sezonem letnim obciążenie oczyszczalni to ok. 30%. Wydajność oczyszczalni i jej obecne obciążenie powala na dalszą rozbudowę sieci kanalizacyjnej i podłączenie kolejnych dostawców ścieków. Istniejące sieci kanalizacyjne we wsiach

Tały Jora, Sady pozwalają przejąć ścieki z zabudowy wokół Jeziora Mikołajskiego i Tały. Wykonanie w 2007 roku tranzytowego odcinka kanalizacji na trasie Prawdowo - Mikołajki umożliwiło odbiór i przesył ścieków z niedawno wybudowanej sieci kanalizacyjnej Jora –Prawdowo, zabudowy mieszkalno - usługowej znajdującej się w zachodniej części miasta (ul. Mrągowska) z całorocznymi pensjonatami i mariną żeglarską oraz z planowanej do realizacji w latach 2008 - 2009 sieci kanalizacji sanitarnej z zachodniej części gminy (wsie: Baranowo, Inulec, Zełwagi, Lubiewo). Daje to szansę na ochronę przed zanieczyszczeniami zarówno jezior gminy jak i wód gruntowych oraz zachowanie np. cennych przyrodniczo obszarów podmokłych (Prawdowskie Bagna).

W ostatnich latach podjęto także kompleksowe działania, mające na celu ochronę powietrza w rejonie gminy. Działania te, wynikające, także ze względów ekonomicznych, polegały termomodernizacji obiektów szkolnych oraz na zamianie węgla na olej opałowy, jako nośnika energii w największych kotłowniach na tym terenie. Do chwili obecnej przeprowadzono modernizację 5 kotłowni węglowych (kotłownia osiedla przy Pl. Wolności w Mikołajkach, kotłownie w ośrodkach zdrowia w Baranowie i Woźnicach oraz w osiedlu mieszkaniowym w Woźnicach, kotłownia w Centrum Kultury, kotłownie przy szkołach w Woźnicach, Baranowie, Olszewie), co pozwoliło na ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych o ok. 12 - 15%.

W samym centrum miasta Mikołajki ocalało osiem wiekowych dębów szypułkowych oznaczonych tabliczkami "Pomnik przyrody prawem chroniony". Najstarszy ma 400 lat, pozostałe są nieco młodsze - wszystkie w dobrej kondycji. To pozostałość z czasów, gdy teren gminy porastała Puszcza Piska. Przy ulicy 3-go Maja natomiast, znajdują się dwa modrzewie europejskie również stanowiące pomnik przyrody. Niestety, nie wszystkie stare drzewa udało się uratować. Poniższa tabela przedstawia wykaz pomników przyrody miasta Mikołajki.

Tabela nr 1. Wykaz pomników przyrody – miasto Mikołajki

Lp.	Rodzaj pomnika (obwód, wysokość drzewa w metrach)	Określenie położenia	Rok uznania
1.	8 dębów szypułkowych w rejonie Placu Wolności Obwód pni 178- 360cm, wysokość 26 m	Plac Wolności 1, 3-go Maja 1,	359/74 14.06.107 4
2.	2 modrzewie europejskie przy ulicy 3-go Maja. Obwód pni 178- 360cm, wysokość 27 m	3-go Maja	359/74 14.06.107 4

Źródło: Program Ochrony Środowiska

2.1.2.1. Wody powierzchniowe

Mikołajki położone są pomiędzy dwoma jeziorami: Mikołajskim i Tałty. Jezioro Mikołajskie leży na południe od Mikołajek, w sąsiedztwie Mazurskiego Parku Krajobrazowego, w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Powierzchnia jeziora to niemalże 500 ha, długość prawie 6 km, a maksymalna głębokość 26 m. Zbiornik zajmuje południowy fragment "Wielkiej Rynny", od Popielskiego Rogu przy wejściu na Jezioro Śniardwy do Mikołajek. Jezioro Mikołajskie ma połączenie z jeziorami: Śniardwy, Bełdany i Tałty i jest częścią trasy Żeglugi Mazurskiej. Brzegi zachodnie jeziora są zalesione Puszcą Piską, północne i wschodnie wchodzi w zabudowę Mikołajek, a południowe są niskie i miejscami podmokłe. Nad jeziorem, szczególnie w części północnej ulokowały się atrakcyjne ośrodki wypoczynkowe oraz przystanie żeglarskie z wypożyczalnią sprzętu wodnego. Jezioro Mikołajskie pod względem podatności na degradację odpowiada II kategorii. Zbiornik od północy zasilany jest wodami jeziora

Tałty, od południa – jeziora Bełdany, dopływają do niego również wody za pośrednictwem rowów melioracyjnych. Na podstawie prowadzonych badań jezioro zakwalifikowano do III klasy czystości.

Na północ od Mikołajek leży natomiast jezioro Tałty. Wypełnia ono część 35 kilometrowej rynny jeziornej rozciągającej się od Rynu do Rucianego. Jest to najgłębsze jezioro na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, w najgłębszym miejscu osiąga 51 metrów. Jego długość wynosi 12,5 km a szerokość od 0,3 do ok. 2 km. Wody jeziora zaliczane są do III klasy czystości i jest to jezioro typu sielawowego.

Poniżej przedstawiono wykaz jezior wraz z powierzchniami znajdujących się w mieście Mikołajki.

Tabela nr 2. Wykaz jezior Mikołajkach

Lp.	NAZWA JEZIORA	POWIERZCHNIA [ha]	WŁAŚCICIEL
1	Mikołajskie	497,9	ANRSP
2	Tałty	516,06	ANRSP
3	Karłowo	1,96	ANRSP

Źródło: Opracowanie własne

Warunki hydrogeologiczne na obszarze Mikołajek są korzystne. Wody podziemne występują na głębokości 200-500 m, przy czym głębokość występowania pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego w Mikołajkach wynosi 60 m.

2.1.2.2. Powietrze atmosferyczne

Teren miasta Mikołajki, podobnie jak i Krainy Wielkich Jezior Mazurskich jest regionem o najczystszy w kraju powietrzu. Średni, roczny opad pyłów organicznych i mineralnych osiąga tu poziom ok. 15-20 t/km² w sytuacji, gdy Polska Norma dla obszarów szczególnie chronionych (np. uzdrowiskowych) ustala granicę opadu w wysokości 40 t/km²/rok. Wiąże się to z brakiem większych zakładów przemysłowych, emitujących zanieczyszczenia gazowe czy też pyły.

Także pod względem skażenia radiologicznego teren ten należy uznać w chwili obecnej za wolny od tego typu skażeń. Bezpośrednio po

katastrofie elektrowni jądrowej w Czarnobylu, gdy średni poziom skażenia promieniotwórczego powietrza w tym regionie wzrósł o ok. 5000 razy, w stosunku do okresu przede awarią, sytuacja powróciła do normy i wykazuje stałą tendencję utrzymywania się na poziomie, który jest najniższy w całej Polsce.

Pod względem klimatycznym, Mikołajki należą do strefy pojeziernej. Średnia roczna temperatura wynosi 6,6° C, średnia roczna suma opadów wynosi 576 mm. Wiatry wieją najczęściej z kierunków północno i południowo-zachodnich. Długość okresu wegetacyjnego to 209 dni.

2.1.2.3. Hałas

Hałas jest zjawiskiem powszechnym, powodowanym przez wiele źródeł. Hałas pochodzenia antropogenicznego można podzielić na dwie kategorie: hałas komunikacyjny i przemysłowy. Podstawowym wskaźnikiem technicznym poziomu hałasu, jest tzw. równoważny poziom hałasu wyrażany z decybelach (dB). Jedną z głównych przyczyn zagrożenia hałasem komunikacyjnym w ostatnich latach jest intensyfikacja ruchu drogowego. Uciążliwość tras komunikacyjnych zależy głównie od następujących czynników: natężenia ruchu, struktury strumienia pojazdów oraz ich prędkości, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni oraz odległości zabudowy mieszkaniowej od drogi stanowiącej źródło hałasu. Z tego też względu hałas jest najbardziej odczuwalny na głównym ciągu komunikacyjnych Mikołajek – w ciągu drogi krajowej nr 16 Grudziądz – Olsztyn - Augustów, która obejmuje ul. Mrągowską, Kolejową (w części potęgowany jest nawierzchnią drogi – kostka brukowa). Na terenie centralnej części Mikołajek także zauważa się dużą uciążliwość hałasem komunikacyjnym na ul. 3-go Maja, Placu Wolności, ul. Kajki. Wynika to z ścisłej zabudowy oraz nieznacznej odległości budynków od ulic.

Trasy kolejowe to kolejne źródło hałasu komunikacyjnego, nie stanowią one jednak poważnego zagrożenia, ze względu na położenie na obrzeżach terenów zamieszkałych.

Hałas przemysłowy, podobnie jak kolejowy, nie jest uciążliwy dla mieszkańców Mikołajek. Zakłady przemysłowe, emitujące hałas o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne (50dB w dzień i 40 dB w nocy) nie występują.

2.1.3. Własność gruntów i budynków

2.1.3.1. Grunty

Powierzchnia Gminy Mikołajki wynosi 25 641 ha, z czego 885 ha przypada na miasto Mikołajki. Analizując strukturę użytkowania terenów zwraca przede wszystkim uwagę bardzo duży udział lasów i wód (głównie jezior) - zajmują one łącznie ok. 46% terenu gminy tj. ok. 11,7 tys. ha. Drugim rodzajem terenów są użytki rolne, których wielkość powierzchni wynosi ok. 12,6 tys. ha, co stanowi ok. 49% powierzchni gminy. Pozostałe ok. 1,3 tys. ha powierzchni to przede wszystkim tereny zajęte pod komunikację i zainwestowane, z czego na miasto Mikołajki przypada ok. 0,9 tys. ha.

Taka struktura rodzajów terenów wskazuje, jakie funkcje gospodarcze są dla tego obszaru wiodące. I tak właśnie turystyka i rolnictwo posiadają tu naturalne zaplecze i predyspozycje do rozwoju. Co prawda, z obu tych funkcji jedynie turystyka w pełni korzysta z korzyści względnych, stworzonych przez środowisko naturalne miasta, jednak w dalszej perspektywie także i rolnictwo musi te naturalne predyspozycje obszaru wykorzystać.

W skali całego miasta gmina jest właścicielem 160 ha gruntów, co stanowi 18,1% udziału gminy w ogólnej powierzchni gruntów. Również dosyć wysoki jest udział własności prywatnej – 24,9%, największy natomiast udział w ogólnej powierzchni gruntów przypada dla Skarbu

Państwa – 26,5%. Strukturę własności gruntów w Mikołajkach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Struktura użytkowania terenów na obszarze miasta Mikołajki (stan na 01.12.2007)

Właściciel terenu	Udział w %	Powierzchnia w ha
Skarb Państwa (w tym jeziora)	26,5	234,5
Lasy państwowe	8,9	78,8
ANR	11,6	102,7
Gmina Mikołajki	18,1	160,2
Osoby fizyczne	24,9	220,4
Osoby prawne	2,4	21,2
Kościół i związki wyznaniowe	0,3	2,7
Własność społeczna	0,2	1,8
Grunty pozostałe (w tym drogi publiczne i tereny PKP)	7,1	62,8
	100%	885

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013

2.1.3.2. Nieruchomości i zasoby mieszkaniowe

Miasto Mikołajki kształtowało się urbanistycznie poprzez trzy stulecia. Na jego organizm składa się zabudowa mieszkalna, handlowa, przemysłowa, budowle publiczne i kulturowe, a także zieleń i układy komunikacyjne. W zasobie znajdują się obiekty rodem z XIX i XX w. Jest to skutek złożonej i burzliwej historii tych ziem. Jedynie obiekty archeologiczne pochodzą z wielu epok przedhistorycznych i historycznych. Na zabudowę miejską miały wpływ tendencje ogólnie pruskie, a z czasem ogólnie niemieckie (style historyzujące).

Wielkość zasobów mieszkaniowych w Gminie Mikołajki wynosiła w 2007 r. 2844 mieszkań, z tego w mieście 1517 mieszkań (ok. 53%), a na terenach wiejskich 1327 mieszkań (ok. 47%). Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie to 196,8 tys. m². W stosunku do roku 2000 ilość mieszkań na terenie gminy zwiększyła się o 270, a średnia powierzchnia użytkowa mieszkania o 9 m² (w roku 2000 wynosiła 60,97m², a w 2007 r.- 69,19 m²). W samym mieście Mikołajki ilość mieszkań w latach 2000-2007 wzrosła o 211 .

W przypadku zasobów mieszkaniowych miasta ocenianych pod względem okresu budowy budynków, w Mikołajkach największy odsetek budynków pochodzi sprzed 1944 (487 budynków, co stanowi 32,10% ogółu). Dominuje tu zatem budownictwo stare o bardzo dużych walorach architektonicznych. Bardzo poważnym problemem w przypadku tych budynków jest pogarszający się stan techniczny, głównie dachów, instalacji wewnętrznych, elewacji. Budynki te charakteryzują się bardzo dużą energochłonnością. Zamieszkiwane są przez osoby o niskich dochodach, w związku z czym na ich modernizację i remonty bardzo trudno jest wygospodarować środki finansowe. Wpis do rejestru zabytków powoduje, że remonty są kosztochłonne i przekraczające możliwości finansowe właścicieli. W poniższej tabeli przedstawiono dynamikę budowy mieszkań na przestrzeni lat do 2007 r. włącznie.

Tabela nr 4. Liczba mieszkań w gminie Mikołajki na przestrzeni lat do 2007r. włącznie

Lp.	Mieszkania wybudowane	Miasto		Tereny wiejskie		Ogółem	
		mieszkania	%	mieszkania	%	mieszkania	%
1	do 1944r.	487	32,10	607	45,74	1094	38,47
2	1945-1970	113	7,45	180	13,56	293	10,30
3	1971-1978	177	11,67	176	13,26	353	12,41
4	1979-1988	302	19,91	176	13,26	478	16,81
5	1989-2002	168	11,07	71	5,35	239	8,40
6	2003-2007	270	17,80	117	8,82	387	13,61
7	Razem	1517	100	1327	100	2844	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 r.

Wiek zasobów mieszkaniowych rzutuje w sposób istotny na ich stopień dekapitalizacji i standard zamieszkania w nich. Największy zasób najstarszego budownictwa występuje w centralnej części Mikołajek (ul. 3-go Maja, Plac Wolności, ul. Kajki). Budynki te stanowiąc element historycznego układu urbanistycznego miasta w większości posiadają indywidualny wpis do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W Mikołajkach jako zabytki występuje 51 budynków mieszkalnych, w tym najwięcej zlokalizowanych jest przy najbardziej malowniczej ulicy w Mikołajkach – ul. Kajki (29 budynków), następnie ul. 3-go Maja (8

budynków), Placu Wolności (8 budynków), ul. Mrągowskiej (3 budynki), ul. Kowalskiej, Placu Kościelnym, Okrężnej (po 1 budynku). Ze względu na znaczny upływ czasu i brak jakichkolwiek działań konserwacyjno-remontowych większość budynków wymaga natychmiastowej interwencji prac remontowych lub nawet zabezpieczających przed całkowitym zniszczeniem (część budynków nie użytkowana ze względu na zagrożenie życia i zdrowia). Poniższa dokumentacja zdjęciowa prezentuje powyższe zasoby zabytkowych budynków:

Zdjęcie nr 6. Budynek przy ul. 3-go Maja 12

Źródło: Zasoby własne

Zdjęcie nr 7. Budynek przy ul. Kajki 10

Źródło: Zasoby własne

Zdjęcie nr 8. Budynek przy ul. Kajki 12

Źródło: Zasoby własne

Zdjęcie nr 9. Budynek przy ul. Kajki

Źródło: Zasoby własne

Na terenie miasta Mikołajki poziom wyposażenia mieszkań w urządzenia infrastrukturalne kształtuje się następująco:

Tabela nr 5. Poziom wyposażenia mieszkań w urządzenia infrastrukturalne

Lp.	Mieszkania wyposażone	Miasto	
		mieszkania	%
1	Wodę bieżącą z sieci	1193	96
2	Wodę z ujęcia lokalnego	19	2
3	Kanalizację (sieć)	1059	85
4	Kanalizacje lokalną	95	8
5	Gaz ziemny (sieć)	907	73
6	Gaz butlowy	258	21
7	CO (sieć)	462	37
8	CO lokalne	554	44
9	Razem	1247	*

Źródło: Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Mikołajki na lata 2006-2013

Analizując powyższe dane można przyjąć, iż ok. 4% zasobów mieszkaniowych (50 mieszkań) to lokale substandardowe, w których warunki zamieszkania nie odpowiadają podstawowym normom.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Olsztynie według stanu za 2007 r. w Mikołajkach jest 1517 mieszkań oraz 5603 izby. Powierzchnia użytkowa mieszkań wynosi 101,7 tys. m². Powyższe dane zaprezentowano w poniższej tabeli wraz z porównaniem do wybranych miast województwa warmińsko-mazurskiego o zbliżonej liczbie ludności.

Tabela nr 6. Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań oraz izb w Mikołajkach

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Pow. użytkowa mieszkań w tys. m ²
Mikołajki	1517	5603	101,7
Ryn	1012	3490	58,2
Orzysz	2103	7176	117,4
Ruciane Nida	1674	6270	100,9
Reszel	1759	5958	99,0

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na dzień 31.12.2007 r.

W porównaniu do przeciętnych danych dot. zasobów mieszkaniowych dla porównywalnych miast województwa, Mikołajki charakteryzuje dosyć wysoki wskaźnik przeciętnej powierzchni 1 mieszkania – 67,04 m², przy średniej dla porównywalnych miast 62,07 m², a dla województwa 65,30 m². Jednocześnie miasto charakteryzuje się stosunkowo niskim wskaźnikiem dot. przeciętnej liczby osób przypadających na jedną izbę w mieszkaniu (0,67). Wskaźnik ten jest niższy od przeciętnej dla kraju (0,79) i niższy od przeciętnej wojewódzkiej (0,84). Podstawowe wskaźniki dla zasobów mieszkaniowych w mieście w porównaniu do podobnych wielkościowo miast województwa zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela nr 7. Przeciętne wskaźniki zasobów mieszkaniowych w Mikołajkach

Wyszczególnienie	Przeciętna				
	Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób na		Pow. użytkowa w m ²	
		1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Polska	3,68	2,93	0,79	69,80	23,82
woj. warmińsko-mazurskie	3,70	3,05	0,84	65,30	21,40
Mikołajki	3,69	2,50	0,67	67,04	26,81
Ryn	3,44	2,95	0,85	57,50	19,49

Reszel	3,38	2,87	0,84	56,28	19,56
Orzysz	3,41	2,76	0,81	55,82	20,17
Ruciane Nida	3,74	5,05	1,35	60,27	11,91

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na dzień 31.12.2007 r.

W gminnych zasobach mieszkaniowych znajduje się 199 lokali o łącznej powierzchni 8969m², z czego 133 mieszkania znajdują się w 38 wspólnotach mieszkaniowych, a pozostałe mieszkania komunalne znajdują się w budynkach będących w całości własnością gminy. Spółdzielnie mieszkaniowe obejmują 116 mieszkań o łącznej powierzchni 5774 m². Największa liczba mieszkań znajduje się w posiadaniu osób prywatnych. W tabeli poniżej przedstawiono zasoby mieszkaniowe Mikołajek według form własności.

Tabela nr 8. Zasoby mieszkaniowe Mikołajek wg własności mieszkań

Zasoby mieszkaniowe wg własności	Mieszkania	Pow. użytkowa mieszkań w m²
własność gminy	199	8969
własność osób fizycznych	1053	79079
własność spółdzielni mieszkaniowych	116	5774
własność zakładów pracy	113	5968
własność pozostałych podmiotów	36	1912

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych na dzień 31.12.2007r.

Sytuacja mieszkaniowa w Mikołajkach jest trudna, ponieważ wynika z dużego zapotrzebowania na mieszkania osób o niskich dochodach oraz rodzin mieszkających w trudnych warunkach lokalowych lub rodzinnych. W każdym roku wzrasta liczba wniosków oczekujących na przydział lokali mieszkalnych. Na koniec roku 2000 oczekujących na przydział czekało 65 rodzin, w roku 2007 liczba oczekujących wzrosła do 102 rodzin. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela nr 9. Liczba rodzin wpisana w poszczególnych latach na listę oczekujących na przydział lokali mieszkalnych

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Liczba wniosków oczekujących na wynajęcie lokali mieszkalnych będących w mieszkaniowym zasobie Gminy Mikołajki w latach 2001-2007	2	5	14	8	12	14	12
--	---	---	----	---	----	----	----

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach

Możliwości Gminy w zakresie wynajęcia lokali mieszkalnych będących w mieszkaniowym zasobie komunalnych są ograniczone w stosunku do występujących potrzeb. Liczbę wynajętych lokali w latach 2002-2007 przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 10. Wynajęte lokale, w tym socjalne z mieszkaniowego zasobu gminy w latach 2002-2007

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Wynajęte lokale mieszkalne, w tym socjalne będące w mieszkaniowym zasobie Gminy Mikołajki w latach 2002-2007	2	4	9	3	10	2

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach

Zadłużenie mieszkań komunalnych na dzień 31.10.2007 r. wynosi 80 869 zł. Z opłatami za mieszkania zalega 81 lokatorów, w tym powyżej 6 miesięcy – 45 lokatorów. Łącznie w latach 2000-2006 prowadzono 3 postępowania eksmisyjne: 1 w 2004 r. i 2 w 2005r. W roku 2006 wykonano 1 eksmisję.

Zarządzaniem i eksploatacją komunalnych zasobów mieszkaniowych zajmuje się obecnie Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.. Koszty bieżącego utrzymania zasobów i ich eksploatacji pokrywane są z opłat lokatorów, natomiast remonty budynków i ich ewentualna modernizacja finansowane są z budżetu samorządowego. W miarę możliwości finansowych Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Mikołajkach w latach 2002-2007 wykonywane były remonty związane z bieżącym utrzymaniem budynków i obiektów, a w szczególności:

- wymiana instalacji
- remonty dachów i kominów
- wymiana stolarki budowlanej

- remonty i modernizacje wewnętrznej sieci centralnego ogrzewania
- remonty instalacji wodno-kanalizacyjnej

Problemem związanym zarówno z nakładami na utrzymanie zasobów mieszkaniowych gminy, jak i wydatkami ponoszonymi z tego tytułu przez budżet samorządu, są dopłaty do kosztów utrzymania lokali dla ich lokatorów. Kryterium tego typu dopłat jest dochód mieszkańca. Dopłaty są pokrywane z dotacji celowej (w ok. 55%) i z dochodów własnych budżetu gminy (w ok. 45%). W latach 2004 -2007 wielkość dopłat do poszczególnych typów mieszkań przedstawiały się następująco:

Tabela nr 11. Wielkość dopłat do poszczególnych typów mieszkań 2004-2007

Lp.	Rodzaj mieszkań	Kwoty dopłat w PLN				Liczba dopłat			
		2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
1	Komunalne	106 193	87 330	81 404	76 527	938	878	718	638
2	Spółdzielcze	103 079	83 448	76 158	75 328	635	580	511	491
3	Wspólnotowe	24 743	18 411	15 949	10 847	207	184	156	94
4	Prywatne	4 662	3 792	3 999	2 025	69	63	59	48
5	Inne	4 746	3 238	4 685	5 527	40	33	57	58
6	OGÓŁEM	243 423	196219	182195	170254	1 889	1738	1501	1329

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Mikołajkach

Jak wynika z powyższego zestawienia, w okresie ostatnich 4 lat kwota dopłat zmalała o 30% w stosunku do 2004 r. Największy spadek zauważyć można przy mieszkaniach wspólnotowych i prywatnych, który wynosi niemalże 60%.

2.1.4. Infrastruktura

2.1.4.1. System drogowy

Na terenie Gminy Mikołajki znajdują się cztery rodzaje dróg, za które odpowiadają poszczególni zarządcy dróg. Są to:

- **drogi krajowe**, zarządzane przez GDDKiA o łącznej długości 26,8 km. Droga tego typu jest droga nr 16 Grudziądz – Olsztyn – Augustów, przecinająca gminę w kierunku wschód – zachód.
- **drogi wojewódzkie**, podległe Wojewódzkiemu Zarządowi Dróg w Olsztynie, ich łączna długość wynosi 10 km (w tym ulica Warszawska w Mikołajkach). Do tej kategorii należą m.in. drogi: nr 609 (Mikołajki – Ukta), droga nr 642 (Woźnice – Ryn) i droga nr 643 (Woźnice – Szymonka)
- **drogi powiatowe**, o łącznej długości 50,1 km (w tym ulice Papieża Jana Pawła II, Łabędzia w Mikołajkach). Głównymi drogami powiatowymi są: Olszewo – Szymonka, droga od granicy powiatu do Jory Wlk., Baranowo – Faszczce – Jora Wlk., Mikołajki – Tałty, Zełwagi – droga krajowa nr 16, Olszewo – Górkle, Olszewo – Grabówka, Mikołajki – Ługanie, Mikołajki – Wierzba.
- **drogi gminne** o łącznej długości 31 km, pozostające w gestii władz samorządowych,
- **drogi lokalne i dojazdowe**, o łącznej długości ok. 90 km.

Sumaryczna długość wszystkich, wymienionych typów dróg w gminie wynosi ok. 262 km, co daje wskaźnik gęstości sieci drogowej 102 km/100 km² powierzchni. Stan techniczny sieci drogowej gminy nie odpowiada wymaganym standardom, zwłaszcza w sytuacji wciąż narastającego ruchu kołowego, tak osobowego jak i ciężarowego. Dotyczy to zarówno jakości nawierzchni, szerokości i wyprofilowania pasów drogowych oraz kolizyjności z siecią kolejową i innymi drogami.

Przez miasto Mikołajki przebiega droga krajowa nr 16 (Grudziądz – Olsztyn – Augustów), obejmując na terenie miasta ulice: Mrągowską, Kolejową i Elcką. Droga ta dzięki współpracy władz samorządowych z GDDKiA podlega systematycznej modernizacji. Przez miasto przebiega także odcinek drogi wojewódzkiej, obejmujący ulicę Warszawską oraz 3 drogi powiatowe: Mikołajki – Tałty: odcinek przy ulicy Tałckiej, Mikołajki – Wierzba: odcinek przy ulicy Pod lasem, drogą powiatową jest także

jedna z głównych ulic miasta tj. ulica Papieża Jana Pawła II i dalej Łabędzia. Ulica ta dzięki wspólnym staraniom Starostwa Powiatowego w Mrągowie i władz miejskich Mikołajek przeszła w 2007 roku gruntowny remont. Pozostałe ulice na terenie miasta, to drogi zarządzane przez gminę.

W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost ilości zmotoryzowanych turystów w mieście i gminie Mikołajki, który doprowadził, iż w sezonie letnim centrum miasta (rynek i sąsiadujące z nim ulice) staje się trudno przejezdne, a ruch samochodowy coraz wyraźniej koliduje z funkcją centrum jako miejsca spacerowego. Niezbędna jest więc modernizacja ulic na terenie Mikołajek w celu usprawnienia ruchu, szczególnie w okresie letnim. Istotną sprawą staje się odciążenie ruchu samochodowego w centrum miasta poprzez usprawnienie systemu komunikacyjnego centralnej części Mikołajek (ul. 3-go Maja, Plac Wolności i ul. Kajki) łączącej się z drogą krajową nr 16, która jest podstawową drogą dojazdową do miasta. Sprawa ta staje się szczególnie istotna ze względu na poprawę jakości życia mieszkańców, a także rozwój działalności turystycznej (usprawnienie dojazdów do prywatnych kwater, pensjonatów, przystani, obiektów gastronomicznych). Ponadto konieczne jest przesunięcie części ruchu samochodowego z centrum miasta w celu poprawy jego funkcji turystyczno rekreacyjnych. Zadaniem ciągu komunikacyjnego ulic 3 – go Maja – pl. Wolności – Kowalska – Kajki jest przede wszystkim obsługa ruchu turystycznego i zapewnienie bezpiecznych pieszych ciągów komunikacyjnych.

Działania związane z usprawnieniem ruchu komunikacyjnego w Mikołajkach podjęte zostały w ostatnich latach m. in. dzięki projektowi realizowanemu ze ZPORR - u pt. **„Modernizacja 11 ulic miejskich na terenie Mikołajek”**. Gmina dokonała remontu dużego ciągu komunikacyjnego na głównych osiedlach mieszkaniowych we wschodniej części miasta. W wyniku realizacji projektu uległy poprawie warunki dojazdu 2000 mieszkańców miasta. Szacuje się, że odciążony został o 20

% ruch samochodowy w centrum miasta, usprawniona łączność z drogą krajową nr 16 u zbiegu ulic: Ogrodowej i Kościuszki. Zwiększyło się bezpieczeństwo ruchu drogowego, a także ułatwiony został dojazd do kwater prywatnych, pensjonatów i hoteli. Ponadto realizując inwestycję wspólną z Powiatem Mrągowskim, gmina przeprowadziła remont głównej arterii miasta tj. ulicy Papieża Jana Pawła II, będącej w zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg. Wykonano także remont ulic Wileńskiej, Popiełuszki i Kwiatowej oraz głównego ciągu komunikacyjnego w zachodniej części miasta – ulice Mrągowska, Okrężna, Spacerowa. Pierwszym etapem modernizacji układu komunikacyjnego w tej części jest projekt zrealizowany w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, który polegał na remoncie ul. Okrężnej i fragmentu Mrągowskiej – ulic bezpośrednio skomunikowanych z drogą krajową nr 16. Ulice w tej części miasta były silnie zdegradowane, posiadały skoleinowania, spękania, cechujące się silnymi nierównościami jezdnie, zniszczone, często wąskie chodniki o wysokich nieprzystosowanych do parametrów drogi krawężnikach, ostre łuki, w przypadku ulicy Spacerowej brak było jakiegokolwiek urządzenia. Należy stwierdzić, że nie były przystosowane do pełnienia przypisanej im roli jaką jest: pełnienie podstawowego ciągu komunikacji dla mieszkańców zachodniej części miasta. Należy zaznaczyć iż nie dotyczy to jedynie obsługi transportowej osób mieszkających wzdłuż tych ulic ale także ruchu pieszego, który odbywa się z i do centrum miasta z odległych ulic zachodniej części miasta (Warszawskiej, Na Górcę, Leśnej, Jeziornej, Pod Lasem) w tym z położonej tam szkoły. Poruszanie się tym ciągiem pozwala na znaczne skrócenie trasy oraz ominięcie obciążonych ciężkim ruchem dróg krajowej i wojewódzkiej. Należy wskazać także na ogromne znaczenie gospodarczo – turystyczne ulic. Stanowią one jeden z najważniejszych, obok promenady traktów spacerowo - rowerowych miasta prowadzących do plaży, terenów rekreacyjnych, lasu, położonych w zachodniej części campingu, kwater i pensjonatów (łącznie ponad 460 miejsc noclegowych).

Podejmowane do tej pory działania pozwalają na kompleksowe rozwiązanie problemów komunikacyjnych około 50% miasta, by ten wskaźnik osiągnąć konieczna jest modernizacja ciągu ulic w najbardziej cennej przestrzeni centralnej części miasta (ul. 3-go Maja, Plac Wolności i ul. Kajki) z ulicami już zmodernizowanymi. Stan głównych ulic miejskich jest zły, najistotniejsze problemy to:

- 1) Spękania i deformacja przy krawędzi jezdni.
- 2) Zdeformowane wąskie chodniki niewystarczające na istniejący ruch pieszy
- 3) Liczne spękania i deformacja nawierzchni bitumicznej. Konieczność poprawy połączenia nawierzchni bitumicznej z nawierzchnią z kostki granitowej
- 4) Krawężniki posiadają liczne ubytki brak linii ustawienia oraz podatność na wpływ warunków atmosferycznych
- 5) Znaki skorodowane, brak odblaskowości, umieszczone na złej wysokości
- 6) Brak prawidłowego oznakowania poziomego
- 7) Brak prawidłowego odwodnienia
- 8) Oświetlenie - jednostkowe niezapewniające dobrego oświetlenia

Plac Kościelny , ul. 3-go Maja, Plac Wolności, ul. Kowalska ul. Kajki, ul. Wawrzyńca Prusa tworzą w m. Mikołajki najważniejszy ciąg komunikacyjny, zarówno dla ruchu pieszego jak i kołowego. Wszystkie w/w ulice tworzą powiazaną ze sobą całość organizując i porządkując ruch w mieści. Obsługują najważniejsze punkty generujące ruch: dwa Kościoły, pocztę, aptekę, szkołę, dojazdy do parkingów, przystanek komunikacji zbiorowej, port, centrum miasta z rynkiem oraz licznymi restauracjami.

Dlatego też, należy opracować jednolity program funkcjonalno – użytkowy dla wszystkich w/w ulic przy szczególnym nacisku na prawidłową i bezpieczną organizację ruchu pieszego, który w miesiącach wakacyjnych

bardzo się nasila a istniejące rozwiązanie komunikacyjne nie zaspakaja faktycznych potrzeb.

Stan techniczny ulic posiada wiele cech wspólnych w tym brak odpowiedniego odwodnienia, wadliwe oznakowanie pionowe i poziome, niewystarczające oświetlenie oraz zły stan nawierzchni drogi i chodników. Wiele wątpliwości budzi też stan techniczny urządzeń i sieci umieszczonych w drodze. Prowadzone dotychczas cząstkowe i miejscowe naprawy drogi i chodników nie rozwiązują problemów komunikacyjnych a ich jakość i stan budzą wiele wątpliwości.

Opisany ciąg komunikacyjny składający się z w/w ulic wymaga kompleksowej i gruntownej modernizacji w oparciu o nowy program funkcjonalno – użytkowy oraz nowy projekt organizacji ruchu.

Ważnym z punktu widzenia funkcjonowania miasta jako ośrodka turystycznego jest stworzenie sprawnego systemu parkingowego poza centrum miasta.

2.1.4.2. Transport kolejowy

Przez Mikołajki przebiega lokalna linia kolejowa, łącząca Olsztyn, przez Mrągowo z Ełkiem. Jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana, o niskich parametrach technicznych i ruchowych. Zarówno w sezonie letnim, jak i po jego zakończeniu linię obsługują od kilku lat wyłącznie pociągi lokalne do Olsztyna i Ełku. Stacja kolejowa w Mikołajkach może jednorazowo przyjąć dwa pociągi osobowe oraz posiada zdolność przeładunkową na poziomie 30 wagonów towarowych dziennie. W odniesieniu do ruchu towarowego, zdolności te są wykorzystywane maksymalnie w ok. 10%. Niepokojący jest także fakt, iż PKP planuje zawiesić osobowe połączenia na trasie przebiegu tej linii kolejowej.

2.1.4.3 Telekomunikacja

Miasto posiada sprawnie działającą infrastrukturę telekomunikacyjną umożliwiającą bezproblemowe podłączenie telefonu stacjonarnego i

Internetu. Na terenie miasta znajdują się także stacje przekaźnikowe wszystkich krajowych operatorów sieci komórkowych.

2.1.4.4 Zaopatrzenie w gaz

W chwili obecnej sieć gazu ziemnego obejmuje wyłącznie miasto Mikołajki, a z tego nośnika energii korzysta ok. 82% znajdujących się tu gospodarstw domowych. W coraz większym stopniu gaz ziemny wykorzystywany jest w instalacjach ciepłowniczych, przede wszystkim w zabudowie jednorodzinnej. Łączna długość sieci gazowej w mieście wynosiła w 2002 r. 13 km (średniego i niskiego ciśnienia), natomiast długość sieci gazowej wysokiego ciśnienia w gminie wynosiła 18,5 km. Nominalna wydajność gazociągu zasilającego Mikołajki wynosi ok. 14.500 m³/dobę, natomiast zużycie gazu kształtuje się na poziomie 5.500 - 6500 m³/dobę (ok. 45% możliwości), co świadczy o teoretycznie znacznych rezerwach i możliwości podłączania nowych użytkowników. Jednak maksymalne zużycie gazu w 2003 r. (w okresie zimowym) osiągnęło poziom ok. 13.000 m³/dobę, a więc ok. 90% nominalnej wydajności. Problemem, warunkującym gazyfikację gminy jest niska drożność gazociągu wysokiego ciśnienia – gmina znajduje się na jego „końcówce”. Aby umożliwić gazyfikację gminy, a przede wszystkim jej terenów wiejskich niezbędne jest przeprowadzenie modernizacji magistrali gazowej, w celu jej udrożnienia.

2.1.4.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina zaopatrywana jest w energię elektryczną linią napowietrzną wysokiego napięcia 110kV Mrągowo - Orzysz, natomiast poszczególne wsie, a także część miasta linią średniego napięcia 15kV. Średnie roczne zużycie energii elektrycznej na terenie Gminy Mikołajki wynosi ok. 6.000 MW tj. ok. 16,5 MW na dobę. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi to ok. 1,9 kW/dobę. Stan techniczny sieci zasilającej wysokiego napięcia jest dobry i nie występują zakłócenia w jej dostawach, natomiast niektóre

odcinki linii średniego napięcia oraz stacje transformatorowe wymagają modernizacji. Działania te leżą w gestii Zakładu Energetycznego. Rozwój miasta powoduje szybki wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną. Zakłada się, iż do 2015 r. o ok. 8 MW na dobę tj. ok. 2.900 MW na rok. Oznacza to, że w stosunku do obecnego zapotrzebowania wzrośnie ono w 2015 r. o ok. 70%. Zaspokojenie tych potrzeb będzie wymagało doprowadzenia nowej linii zasilającej gminę oraz rozbudowy linii średniego i niskiego napięcia w jej obrębie. W bieżącym roku ZE przeprowadził remont linii średniego napięcia na terenie miasta, co znacznie poprawiło jakość dostaw energii.

2.1.4.6 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Zarządzaniem oraz eksploatacją sieci kanalizacyjnej na terenie gminy oraz oczyszczalnią ścieków zajmuje się ta sama spółka, w gestii której znajduje się sieć wodociągowa tj. Zakład Wodociągów i Kanalizacji. Jego dochodami są opłaty za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, których tryb ustalania jest analogiczny jak w przypadku opłat za wodę.

System odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie Gminy Mikołajki obejmuje sieć kolektorów w mieście o łącznej długości 17900 mb oraz kolektorów obejmujących mieszkańców terenów wiejskich (Tałty, Jora, Sady) o łącznej długości 32800 m. Sieć kolektorów miejskich powstała głównie w 1997 roku, natomiast wiejska w latach 2005 - 2006. Ścieki doprowadzane są do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Mikołajkach, której rozbudowę zakończono w 2006 roku. Jest to obiekt nowoczesny, oczyszczający ścieki w systemie mechaniczno - biologiczno - chemicznym z podwyższonym usuwaniem biogenów. Wydajność oczyszczalni, określona pozwoleniem wodno-prawnym wynosi 3000 m³/dobę, przy maksymalnym obciążeniu 3900 m³/dobę. Ilość ścieków dopływających w miesiącach letnich wynosi ok. 1800 m³/dobę. Oznacza to, że w chwili obecnej maksymalny poziom wykorzystania zdolności oczyszczania ścieków wynosi ok. 60%. Poza sezonem letnim obciążenie

oczyszczalni to ok. 30%. Wydajność oczyszczalni i jej obecne obciążenie powala na dalszą rozbudowę sieci kanalizacyjnej i podłączenie kolejnych dostawców ścieków. Istniejące sieci kanalizacyjne we wsiach Tałty, Jora, Sady pozwalają przejąć ścieki z zabudowy wokół Jeziora Mikołajskiego i Tałty. Wykonanie w 2007 roku tranzytowego odcinka kanalizacji na trasie Prawdowo - Mikołajki umożliwiło odbiór i przesył ścieków z niedawno wybudowanej sieci kanalizacyjnej Jora – Prawdowo, zabudowy mieszkalno - usługowej znajdującej się w zachodniej części miasta (ul. Mrągowska) z całorocznymi pensjonatami i mariną żeglarską oraz z planowanej do realizacji w latach 2009 - 2011 sieci kanalizacji sanitarnej z zachodniej części gminy (wsie: Baranowo, Inulec, Zełwagi, Lubiewo).

Gmina jest realizatorem projektu kluczowego w ramach osi środowisko przyrodnicze RPO WiM 2007- 13, w związku z czym zaczyna realizację dużego projektu umożliwiającego podłączenie większości miejscowości gminy do sieci kanalizacyjnej („ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO -ŚCIEKOWEJ W REGIONIE WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH – MASTERPLAN DLA WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH” – Gmina Mikołajki , wniosek nr WND – RPWM.06.01.02-28-015/09)

.

Tabela nr 12. Odprowadzanie ścieków w Mikołajkach

Lp.	Odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w Mikołajkach	Ilość odprowadzanych ścieków [m ³ /dobę]	Stosunek odprowadzanych ścieków do wydajności oczyszczalni [%]
1.	Ilość ścieków dopływających w miesiącach letnich	1800	60
2.	Ilość ścieków dopływających w miesiącach pozostałych	900	30

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

Na terenie Gminy funkcjonują też 2 lokalne oczyszczalnie ścieków:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Baranowie, obsługująca Zakład Doświadczalny PAN oraz 4 bloki mieszkalne. Ścieki w chwili obecnej po wstępnym, mechanicznym oczyszczeniu odprowadzane są do zbiornika otwartego, w którym następuje proces sedymentacji i rozkładu biologicznego, a następnie spływają rowami do j. Tały,
- mechaniczna (osadnik Imhoffa wraz z czterema, otwartymi zbiornikami sedymentacyjnymi) oczyszczalnia ścieków w byłym SHR Woźnice, obsługująca były zakład rolny oraz 4 bloki mieszkalne.

Pozostałe gospodarstwa odprowadzają ścieki do szamb, z których dowożone są do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w Mikołajkach. Część zbiorników jest nieszczelna, a część ścieków odprowadzana jest bezpośrednio do gruntu, do naturalnych cieków i rowów melioracyjnych. Powoduje to silne zanieczyszczenie wód podziemnych jak i powierzchniowych, a przedostając się do jezior i powodując ich silną eutrofizację. Sytuacja taka dotyczy zwłaszcza:

- jez. Jorzec, w rejonie wsi Faszcz,
- jez. Inulec, w strefie wsi Zełwagi, Inulec i Śmietki,
- jez. Głębokie,
- jez. Płociczno w strefie wsi Zełwagi,
- rzeki Jorki,

- naturalnych bagien w rej. wsi Lubiewo,
- systemu melioracyjnego pomiędzy wsią Woźnice a Jeziorem Łuknajno.

Na terenie Gminy Mikołajki pozostaje nadal nierozwiązany problem oczyszczania i odprowadzania wód deszczowych. Istniejący w mieście, jeszcze przedwojenny system kanalizacji burzowej odprowadza wody opadowe z centrum Mikołajek i ul. Kajki bezpośrednio do jez. Mikołajskiego. Rosnący stopień motoryzacji oraz bardzo intensywny ruch samochodowy w sezonie letnim powoduje, iż wody opadowe po spłynięciu z chodników, jezdni i utwardzonych placów są silnie zanieczyszczone produktami ropopochodnymi. Oprócz tego typu zanieczyszczeń wody te zawierają także szereg innych związków, spłukiwanych z powierzchni nieprzeziąkliwych co powoduje, iż po przedostaniu się do zbiornika wodnego jakim jest jezioro, wpływają negatywnie na stan jego czystości, zwłaszcza w strefie brzegowej. Jedynie ciąg pieszo – jezdny wzdłuż promenady nadbrzeżnej posiada nowoczesny system kanalizacji deszczowej.

Rozwój zarówno miasta, a także terenów wiejskich gminy obsługujących ruch turystyczny powoduje, iż problem oczyszczania ścieków jest jednym z kluczowych warunków, którego spełnienie warunkuje realizację tych zamierzeń.

2.1.4.7 Gospodarka wodna

Nadzór nad eksploatacją oraz rozbudową systemu zaopatrzenia w wodę należy w Gminie Mikołajki do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji (ZWIK), będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, w której 100% udziałów posiada Gmina Mikołajki. Opłaty za korzystanie z wody bieżącej dla użytkowników systemu wodociągowego ustalane są przez Radę Miejską na wniosek Prezesa Zakładu i stanowią dochód spółki. Dochody ZWiK pokrywają koszty eksploatacji systemu oraz niezbędnych inwestycji.

Źródłami zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Mikołajki są:

- a) dla miasta Mikołajki ujęcie wód głębinowych (3 studnie) przy ul. Wawrzyńca Prusa, z którego woda jest rozprowadzana siecią ogólnomiejską. Długość sieci na terenie miasta wynosi 23 600 m (bez przyłączy do budynków). Pozwolenie wodno-prawne dopuszcza eksploatację ujęcia na poziomie 1.992 m³/dobę. W sezonie letnim (czerwiec - sierpień) produkcja wody kształtuje się na poziomie ok. 1.200 - 1.600 m³/dobę, natomiast w pozostałych miesiącach wynosi on 550 - 700 m³/dobę. Średnioroczno produkcja wody na terenie miasta kształtuje się na poziomie ok. 720 m³/dobę. Pomimo tej sytuacji, zapewniającej teoretycznie rezerwę wody dla miasta, występują problemy techniczne, związane z uzdatnianiem i przesyłem wody, zwłaszcza w okresach szczytowego poboru. Obecny system uzdatniania wody jest w znacznym stopniu wyeksploatowany i nieefektywny, zapewniając sprawne uzdatnienie ok. 600 m³/dobę, a więc ok. 50% dobowego zużycia w okresach szczytowych. Podobnie sytuacja zachodzi w stosunku do sieci wodociągowej, zwłaszcza w mieście, gdzie ok. 50% z niej pochodzi z okresu międzywojennego. Przekroje rur oraz ich stan techniczny nie odpowiadają istniejącym potrzebom, czego efektem są braki w zaopatrzeniu w wodę odbiorców oraz spadki jej ciśnienia. Poprawić istniejący stan mogą tylko pilne inwestycje zarówno w stację uzdatniania wody, jak też w sieć przesyłową.
- b) dla terenów wiejskich cztery hydrofornie, oparte o lokalne źródła głębinowe, zlokalizowane we wsiach: Prawdowo, Woźnice, Tałty i Cudnochy. Ponadto we wsi Baranowo istnieje także lokalne ujęcie, zaopatrujące Zakład Doświadczalny PAN oraz osiedle mieszkaniowe i Zespół Szkół.
- **Ujęcie wody w Prawdowie** zaspokaja potrzeby wsi Prawdowo, Żelwagi i Lubiewo, a także częściowo Mikołajek. Wydajność ujęcia, określona pozwoleniem wodno-prawnym wynosi 30 m³/h, zainstalowane urządzenia uzdatniające, pozwalają na uzdatnienie ok.

15% m³ wody na godzinę. Średnia produkcja wody z ujęcia wynosi ok. 100 m³/dobę. Jednak w okresie szczytowego letniego poboru dochodzi do 300 m³/dobę, co powoduje pogorszenie jakości i ciśnienia wody w systemie wodociągowym. Niezbędna jest rozbudowa stacji uzdatniania wody oraz wykonania drugiej studni głębinowej, aby osiągnąć wydajność na poziomie ok. 60 m³/dobę.

- **Ujęcie wody w Woźnicach** pracuje na potrzeby mieszkańców wsi Woźnice, Olszewo, Grabówka, Górkló, Pszczółki i Lelek. Wydajność ujęcia, określona pozwoleniem wodno-prawnym 580 m³/dobę. Średnia produkcja wody kształtuje się na poziomie ok. 150m³/dobę. Przy zwiększonych poborach wody i w związku z rozległością sieci wodociągowej występują kłopoty z prawidłowym ciśnieniem wody na końcówkach sieci wodociągowej. Wymagany jest montaż urządzeń podnoszący ciśnienie wody w sieci.
- **Ujęcie wody we wsi Tałty** zapewnia jej dostawę dla wsi Tałty i kolonii Tałty oraz Kolonii Mikołajki. Wydajność ujęcia wynosi 126,4 m³/dobę. Średnia produkcja wody z ujęcia wynosi ok. 60m³/dobę. W celu zabezpieczenia odbiorców w wodę istnieje konieczność wykonania drugiej studni głębinowej o wydajności 40 m³/dobę.
- **Ujęcie wody we wsi Cudnochy**, obsługuje miejscowości: Cudnochy, Faszczę, Śmietki, Inulec, Jorę i Sady. Wydajność ujęcia wynosi 192 m³/dobę, średnia produkcja wody z ujęcia wynosi ok. 70 m³/dobę. Rozwój tych wsi w kierunku turystyczno – rekreacyjnym oraz konieczność zaopatrzenia w wodę odbiorców korzystających dotychczas z własnych ujęć wymusza rozbudowę stacji uzdatniania wody oraz wykonania drugiej studni o wydajności 50 m³/godzinę.

Woda do w/w miejscowości dostarczana jest siecią wodociagową o długości 92400 m (bez przyłączy) o średnicach 90,110, 160 mm. Łącznie na terenie gminy do sieci wodociągowej eksploatowanej przez ZWiK podłączone jest 100% mieszkań na terenie miasta Mikołajki i ok. 75% mieszkań na terenach wiejskich

Zarówno konieczność podnoszenia standardów życia mieszkańców Gminy jak i rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej wymaga zwiększenia tak ilości ujęć jak i inwestycji związanych z uzdatnianiem wody. Należy założyć, iż do 2010 r. zapotrzebowanie na wodę w gminie osiągnie poziom ok. 3000 m³/dobę, a do 2015 r. ok. 4000 m³/dobę. Osiągnięcie takiej wydajności źródeł głębinowych będzie możliwe jedynie przy uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego i znacznej koncentracji środków, przeznaczonych na budowę nowych ujęć, stacji uzdatniania oraz magistrali przesyłowych.

2.1.4.8 Infrastruktura sportowa

W Mikołajkach występuje następująca infrastruktura sportowa:

1. **Hala sportowa** – pełnowymiarowa (dł. 40 m, szer. 20 m), 199 miejsc dla widzów, wybudowana w 1990 roku. Wielofunkcyjna: boisko do piłki nożnej, piłki ręcznej, 2 boiska do piłki siatkowej, 2 boiska do piłki koszykowej. Sprzęt sportowy znajdujący się na hali umożliwia prowadzenie zajęć sportowych w większości dyscyplin sportowych, m.in. takich jak skok wzwyż. Oprócz dużej hali są dwie mniejsze halki sportowe, jedna z nich przeznaczona jest do prowadzenia zajęć z gimnastyki sportowej, a druga przystosowana jest do prowadzenia gimnastyki korekcyjnej. Sportowcy korzystający z hali mają do dyspozycji 4 szatnie z natryskami i toaletami, oprócz tego w obiekcie znajdują się 4 toalety dla widzów oraz 4 pomieszczenia gospodarcze. Wykorzystanie hali:
 - do popołudnia na hali prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego Zespołu Oświatowego w Mikołajkach
 - popołudniu na hali prowadzone są zajęcia:
 - a) szkolnego koła sportowego
 - b) uczniowskich klubów sportowych działających na terenie Gminy Mikołajki

- c) treningi klubów sportowych działających na terenie Gminy Mikołajki
- d) turnieje i zawody sportowe organizowane dla lokalnej społeczności

Powyższe formy wykorzystania hali są bezpłatne, natomiast firmy komercyjne organizują imprezy sportowe dla firm i wtedy wynajęcie hali sportowej jest odpłatne.

2. **Przy Zespole Oświatowym** znajduje się kompleks boisk sportowych, zarządzanych przez szkołę:

- boisko do piłki nożnej i piłki ręcznej
- boisko do piłki siatkowej
- boisko do piłki koszykowej
- rozbieg i zeskok do skoku w dal

Boiska te są nie ogrodzone przez co są dostępne dla całej społeczności Mikołajek w godzinach popołudniowych, kiedy nie ma już zajęć lekcyjnych. Obiekty te powstały ponad 20 lat temu. Nawierzchnia tych obiektów jest asfaltowa, nie remontowana od czasu budowy i w zasadzie nie nadaje się już do użytku (powstałe wyrwy i dziury zagrażają bezpieczeństwu).

3. **Stadion miejski** – wybudowany w latach 50 – tych, nawierzchnia trawiasta. Nie ma zaplecza sportowego jak i socjalnego (brak szatni, toalet dla sportowców i kibiców, natrysków), nie ma również trybun. Użytkownikami stadionu jest młodzież szkolna, która korzysta ze stadionu podczas lekcji wychowania fizycznego oraz Miejski Klub Sportowy „Kłobuk” w Mikołajkach, który prowadzi tam sekcję piłki nożnej (treningi, mecze sparingowe i ligowe). Nawierzchnia stadionu jest nierówna, co roku prowadzone są drobne remonty, ale na niewiele się one zdają ponieważ niezbędna jest całkowita przebudowa tego obiektu.

4. Boiska do plażowej piłki siatkowej – 2 nowo wybudowane (2008 rok) boiska do plażowej piłki siatkowej usytuowane na plaży miejskiej w Mikołajkach.

5. **Basen** wraz z tropicaną przy Hotelu Gołębiowski.

Podsumowując: hala sportowa jest najnowocześniejszym obiektem sportowym stanowiącym własność gminy, wymaga tylko corocznych przeglądów i drobnych remontów, natomiast obiekty sportowe „pod gołym niebem” wymagają natychmiastowego remontu generalnego, ponieważ w stanie jakim są teraz zagrażają bezpieczeństwu ludzi, którzy z nich korzystają.

2.1.5 Identyfikacja problemu

- Znaczna część miasta nie jest objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- Niskie walory użytkowe i estetyczne najstarszej i najcenniejszej urbanistycznie centralnej części Mikołajek (Plac Wolności, Plac Kościelny, ul. 3-go Maja i ul. Kajki) wymagające natychmiastowej interwencji;
- Pogarszający stan techniczny budynków wpisanych do rejestru zabytków;
- Wysoki udział budynków powstałych przed 1944 r. (32,10 %) w ogólnych zasobach mieszkaniowych miasta, które wymagają naglących remontów i napraw;
- Niewystarczająco rozwinięty układ komunikacyjny centrum Mikołajek – powodujący, że najbardziej atrakcyjna część miasta nie spełnia swoich funkcji;
- Zły stan techniczny infrastruktury drogowej i pieszej w centralnej części miasta stwarzający zagrożenie dla poruszających się pieszych i pozostałych uczestników ruchu ograniczający swobodę poruszania się turystów;
- Obecna organizacja ruchu drogowego w centrum, wymaga pilnych zmian uwzględniających zmianę funkcji rewitalizowanego centrum
- Oświetlenie uliczne wymagające przystosowania do nowych funkcji, charakteru i estetyki rewitalizowanej przestrzeni

- Planowane przez PKP zawieszenie kursów pociągów na trasie Olsztyn – Mrągowo – Mikołajki – Ełk;
- Rozwój turystyki powoduje wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną i gaz, co wpływa na konieczność ciągłej rozbudowy infrastruktury;
- Stan techniczny miejskiej sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody jest zły i wymaga natychmiastowej modernizacji. W okresie szczytowego poboru wody (sezon letni) występują niedobory w zaopatrzeniu odbiorców w wodę;
- Nie rozwiązany problem odprowadzania i oczyszczania wód deszczowych. Istniejący w mieście jeszcze przedwojenny system kanalizacji burzowej odprowadza wody z Centrum Mikołajek i ul. Kajki bezpośrednio do jez. Mikołajskiego, pogarszając stan jego czystości zwłaszcza w strefie brzegowej i wzdłuż promenady na brzegu wschodnim;
- Brak w mieście nowoczesnej i wielofunkcyjnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;
- Brak odpowiedni przygotowanych miejsc i infrastruktury do organizacji imprez masowych.

2.2 Gospodarka

2.2.4 Podmioty gospodarcze

Mikołajki prawa miejskie otrzymały w 1726 r. Na miasteczko złożyły się trzy jednostki osadnicze: Rynek, Kniec i Kozłowo. Od 1843 r. uruchomiona została stała żegluga na Mazurach powodująca ożywienie miasta. W 1911 r. Mikołajki uzyskały połączenie kolejowe z Mrągowem i Orzyszem. Po I Wojnie Światowej rozbudowano sieć wodociagową, kanalizacyjną, wybudowano młyn, a w porcie żeglugi młyn tartaczny. Założono w mieście fabrykę kamienia piaskowego. Miasto zyskało na wyglądzie i stało się atrakcyjną miejscowością turystyczną. Rozwój miasta

jako centrum ruchu turystycznego na Mazurach przerwała wojna. Położenie miasteczka nad atrakcyjnymi jeziorami stworzyło tu żeglarską stolicę Polski. W Mikołajkach jest przystań Żeglugi Mazurskiej i około 4,7 tys. miejsc w hotelach, w tym Hotel Gołębiowski 1,2 tys. oraz kilkaset miejsc noclegowych w pensjonatach i kwaterach prywatnych. Znajduje się tu Stacja Hydrobiologiczna Centrum Badań Ekologicznych PAN oraz Stacja Hydrologiczno-Meteorologiczna Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W Mikołajkach funkcjonuje Gospodarstwo Rybackie oraz firmy związane z obsługą ruchu turystycznego.

W samych Mikołajkach, według danych statystycznych za rok 2007, zarejestrowane były 523 podmioty gospodarki narodowej. Na tle wybranych miast województwa warmińsko-mazurskiego o zbliżonej wielkości dane te prezentują się w następujący sposób.

Tabela nr 13. Wskaźnik przedsiębiorczości Mikołajek na tle innych porównywalnych miast woj. warmińsko-mazurskiego

Wyszczególnienie	Zarejestrowane podmioty gospodarcze	Liczba ludności (31.12.2007)	Liczba ludności w wieku produkcyjnym (31.12.2007)	Wskaźnik przedsiębiorczości
Mikołajki	523	3793	2516	207,86
Ruciane Nida	476	4791	3046	156,27
Orzysz	431	5818	3711	116,14
Ryn	254	2986	1933	131,40
Reszel	404	5059	3265	123,73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl
 Jak widać z powyższych danych wskaźnik przedsiębiorczości liczony w porównywalnych miastach woj. warmińsko-mazurskiego (liczony jako liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym) plasuje Mikołajki na pierwszym miejscu.

Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg wybranych form prawnych (stan na 31.12.2007 r.) kształtuje się następująco:

Tabela nr 14. Podmioty gospodarki narodowej w Mikołajkach wg wybranych form prawnych na tle porównywalnych miast województwa warmińsko-mazurskiego w 2007 r.

Wyszczególnienie	Mikołajki	Orzysz	Ruciane Nida	Ryn	Reszel
przedsięb. państwowe	0	0	0	0	0
spółki akcyjne	1	0	0	0	1
spółki z .o.o	19	10	7	10	3
spółki osobowe	4	2	1	1	0
spółki cywilne	32	14	25	8	19
spółki pozostałe	1	1	1	1	0
spółdzielnie	4	3	4	5	6
fundacje	4	1	0	1	0
stowarzyszenia i organizacje społeczne	12	10	11	11	15
osoby fizyczne	389	307	384	170	316

Źródło: Opracowanie własne na podst. informacji statystycznych pn. Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w woj. warmińsko-mazurskim w 2007 r.

Powyższe dane wskazują, że w Mikołajkach występuje znacznie większa liczba spółek niż w porównywalnych miejscowościach województwa. Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości (tabela nr 14) jest także wynikiem stosunkowo dużej liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Analizując udział sektorów własności w poszczególnych sekcjach PKD, należy zauważyć, że większość podmiotów gospodarczych działających w Mikołajkach należy do sektora prywatnego. Zagadnienie to ilustruje poniższe zestawienie:

Tabela nr 15. Podmioty gospodarki narodowej Mikołajek zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD oraz sektorów własności w 2007 r.

Sektor Sekcja PKD	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Ogółem	523	21	502
A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9	-	9
B - Górnictwo i wydobywanie	1	-	1
D - Wytwarzanie i	41	-	41

zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych			
E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	1	1
F - Budownictwo	66	-	66
G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	137	-	137
H - Transport i gospodarka magazynowa	77	-	77
I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	25	-	25
J - Informacja i komunikacja	8	-	8
K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	72	10	62
L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	3	2
M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	3	7
N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	26	2	24
O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	44	2	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl.)

2.2.5 Główni pracodawcy

W gminie Mikołajki, według danych statystycznych za rok 2007, zarejestrowane były 523 podmioty gospodarki narodowej. Do najprężniej działających na terenie miasta podmiotów gospodarczych można zaliczyć:

Tabele nr 16. Główni pracodawcy na terenie miasta Mikołajki

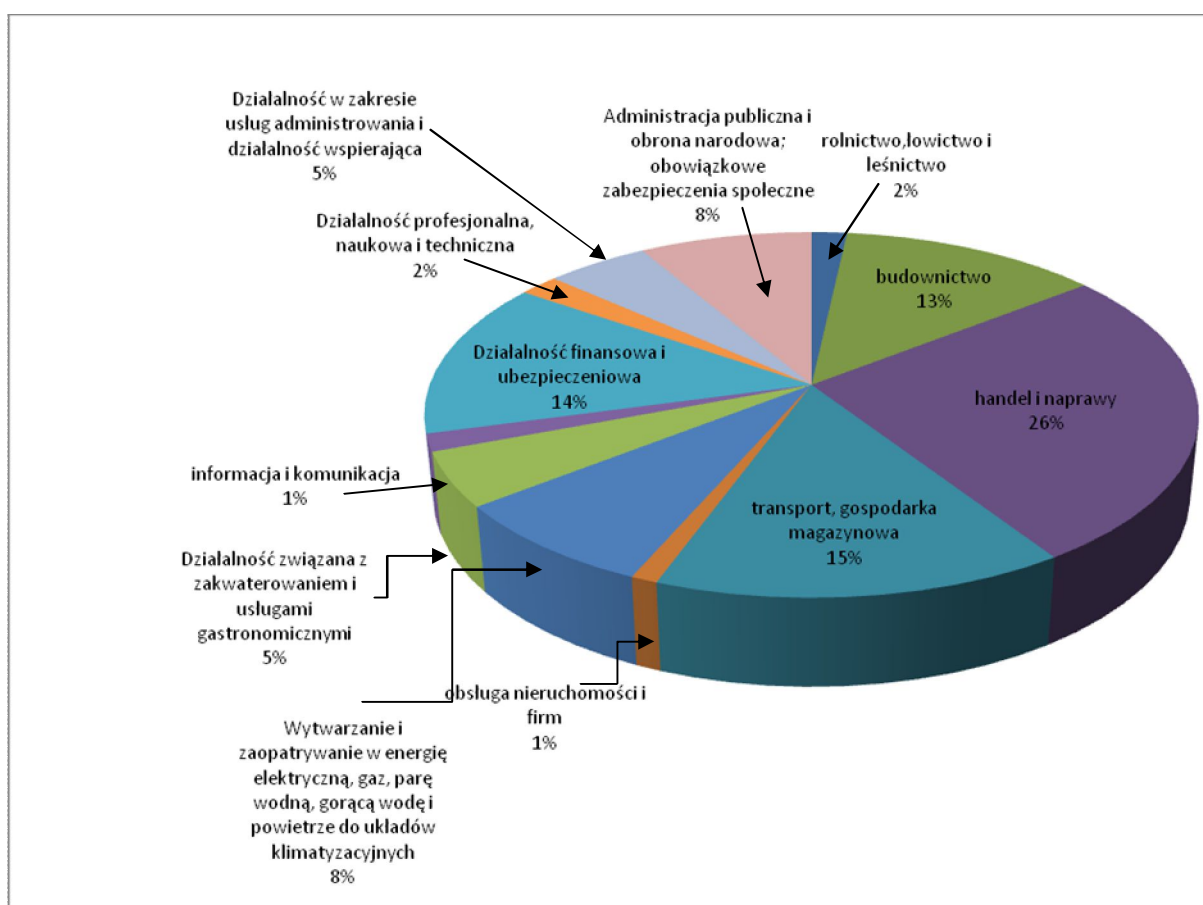
NAZWA FIRMY	GŁÓWNE PRODUKTY
Hotel Gołębiowski	Hotelarstwo
Hotel AMAX, Grupa AMAX	Hotelarstwo, gastronomia, obsługa ruchu żeglarskiego i turystyki
Spółdzielnia Produkcyjno-Handlowa	branża handlowo-spożywcza
Gospodarstwo Rybackie „Mikołajki”	gospodarka rybacka
Zakład Produkcji Sprzętu Sportowego SURF	sprzęt wodny (łódzie i deski surfingowe)
Przedsiębiorstwo Konfekcyjne MIAREXIM - TEXTIL,	Konfekcja
Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe MIKOZNAK	znaki drogowe, tablice informacyjne

Źródło: Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Mikołajki

2.2.6 Struktura podstawowych branż gospodarki Mikołajek oraz osób zatrudnionych w danych sektorach

Największy udział w gospodarce Mikołajek mają firmy usługowe. Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w sektorze handlu i napraw (137), co stanowi 26% ogółu. Zgodnie z danymi zawartymi w publikacji GUS pn. *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w woj. warmińsko-mazurskim w 2007 r.* drugie miejsce zajmują podmioty transportu i gospodarki magazynowej – 77 (15% ogółu). W działalności finansowej i ubezpieczeniowej są zarejestrowane 72 firmy (14% ogółu). Pozostałe dane przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 1. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD w 2007 r.

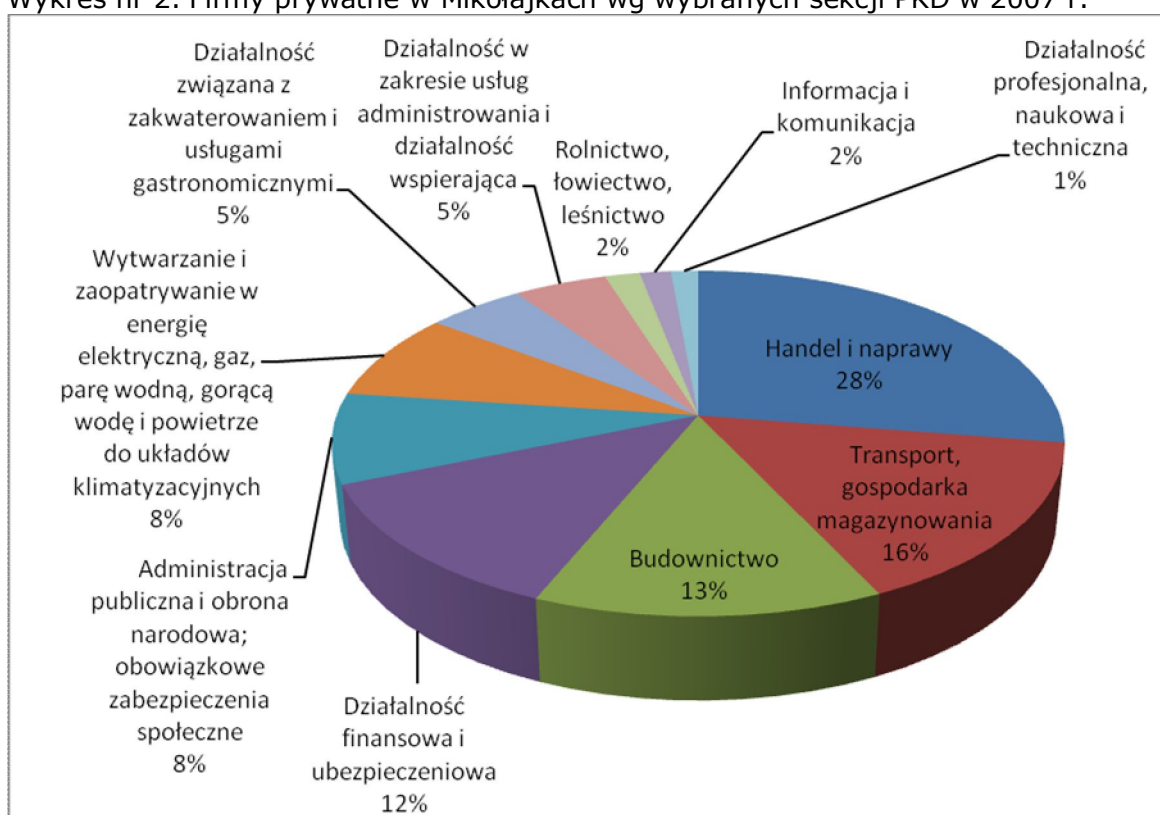
Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji statystycznej pn. Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w woj. warmińsko mazurskim w 2007 r. (Urząd Statystyczny Olsztyn)

Udział firm prywatnych w gospodarce Mikołajek jest znaczący. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. Firmy prywatne stanowią 502 podmioty gospodarcze. Struktura branż wg wybranych sekcji PKD przedstawia się następująco:

- Handel i naprawy – 137
- Transport, gospodarka magazynowania - 77
- Budownictwo – 66
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 62
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - 42
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych - 41

- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 25
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 24
- Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 9
- Informacja i komunikacja – 8
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 7
- Obsługa nieruchomości i firm – 2

Wykres nr 2. Firmy prywatne w Mikołajkach wg wybranych sekcji PKD w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji statystycznej pn. Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w woj. warmińsko mazurskim w 2007 r. (Urząd Statystyczny Olsztyn)

Zasoby pracy Mikołajek mierzone liczbą pracujących osób szacuje się wg danych statystycznych (stan na 31.12.2007 r.) na 1036 osób, w tym: mężczyźni – 429, kobiety – 607. Tak mierzone zasoby pracy stanowią **27,31% ogółu ludności** oraz **41,17% ogółu ludności w wieku produkcyjnym**. Wielkości te są znacząco wyższe od średnich dla powiatu mrągowskiego, gdzie zasoby pracy mierzone stosunkiem

pracujących do ogółu ludności wynoszą 22,75% i 34,89% ogółu ludności w wieku produkcyjnym. Mniejsze dysproporcje występują na tle województwa warmińsko-mazurskiego. Tutaj wskaźnik zasobów pracy w stosunku do ogółu ludności wynosi 23,63%, wskaźnik zasobów pracy w stosunku do ogółu ludności w wieku produkcyjnym stanowi 36,47%. Także wyższy niż w województwie i powiecie mrągowskim jest odsetek pracujących kobiet, który wynosi w Mikołajkach **58,59%**, przy 47,71% w województwie i 49,28% w powiecie mrągowskim.

Tabela nr 17. Udział ludności pracującej w liczbie ludności ogółem oraz ludności w wieku produkcyjnym woj. warmińsko-mazurskiego, powiatu mrągowskiego oraz Mikołajek w 2007 r.

	Jednostka miary	Województwo Warmińsko-Mazurskie	Powiat mrągowski	Mikołajki
Pracujący ogółem	Osoby	337 010	11 405	1036
Udział kobiet w ogóle pracujących	%	47,71%	49,28%	58,59%
Ludność	Osoby	1 426 155	50 127	3793
Ludność w wieku produkcyjnym	Osoby	924 185	32 686	2516
Pracujący w stosunku do ludności	%	23,63%	22,75%	27,31%
Pracujący w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym	%	36,47%	34,89%	41,17%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

W strukturze zatrudnienia na terenie gminy nadal dominuje rolnictwo, w którym w 2006 r. pracowało ok. 34% ogółu zatrudnionych (1008 osób) z tym, że z tej liczby ok. 92% to pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych (szacunkowo ok. 920 osób). Poziom zatrudnienia w rolnictwie w 2006 r. w stosunku do 1990 r. obniżył się o ok. 48%, co w liczbach bezwzględnych wynosi 1082 osoby. W znaczącej większości (ok. 90%) osoby te, to pracownicy byłych państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni produkcyjnych, pozostający do chwili obecnej bez pracy.

Drugim działem gospodarki gminy, który po 1990 r. odczuł najboleśniej zmiany systemowe był przemysł i budownictwo. Poziom zatrudnienia w tym sektorze, wynoszący w 2006 r. ok. 482 osoby, w stosunku do 1990 r. obniżył się o ok. 59%, co było związane z upadkiem największego zakładu produkcyjnego, jakim były Zakłady Stolarstwa Budowlanego w Mikołajkach. Obecnie udział tego sektora gospodarki w zatrudnieniu ogółem wynosi ok. 16% (w 1990 r. ok. 21 %).

Tendencją pozytywną w strukturze zatrudnienia, jest stały wzrost udziału zatrudnienia w sferze usług (łącznie z hotelarstwem, gastronomią, transportem i innymi), który w 2006 r. osiągnął poziom ok. 50%. Należy zwrócić uwagę, że w l. 1990 - 2006 nastąpiła tu wyraźna zmiana strukturalna. Do 1990 r. zatrudnieni w usługach byli to przede wszystkim pracownicy jednostek państwowych i spółdzielczych, natomiast obecnie są to osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, głównie w sferze usług turystycznych, handlowych i gastronomicznych. Usługi są jednocześnie jedynym sektorem gospodarki gminy, który najszybciej zaczął wychodzić z kryzysu transformacyjnego początku lat 90-tych. Notowany jest stały wzrost tego poziomu tak, iż w 2002 r. wynosił on już ok. 128% zatrudnienia z 1990 r., a w roku 2006 - 147 %.

Szczegółowo zmiany w poziomie zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki gminy w latach 1990- 2006, przy przyjęciu roku 1990 za 100% przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela nr 18. Zmiany w poziomie zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki gminy w latach 2000-2006

ROK	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	Produkcja przemysłowa i budownictwo	Usługi Różne
1990	100%	100%	100%
2003	46%	63%	144
2004	47%	63%	143
2005	48%	65%	142

2006	48%	59%	147
-------------	-----	-----	-----

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013

2.2.7 Turystyka

W Mikołajkach znajdują się liczne atrakcje turystyczne zarówno naturalne, jak i historyczne. Samo miasto Mikołajki jak i cały region posiadają tradycje turystyczne, sięgające końca XIX i początków XX-wieku. Jako kraina wspaniałych lasów i jezior, szczególnie jest predysponowana do uprawiania sportów wodnych. Obecnie, do najważniejszych walorów turystycznych Mikołajek i ich najbliższych okolic należą:

a) Lokalizacja i warunki krajobrazowo – przyrodnicze oraz historyczno - kulturowe:

- położenie miasta i gminy w centrum najdłuższego w tej części Europy, 140 – tu kilometrowego szlaku żeglarskiego, prowadzącego przez największe i najpiękniejsze polskie jeziora,
- zwarte kompleksy leśne (Puszcza Piska), dochodzące do granic miasta, z licznymi rezerwatami przyrody,
- bogaty świat fauny i flory, z unikalnymi w Europie gatunkami zwierząt i roślin, rozległe obszary objęte programem Natura 2000,
- jezioro Łuknajno - największy europejski rezerwat łabędzi, położony w odległości 4 km od miasta, będący jednocześnie ostoją wielu gatunków rzadkich ptaków wodnych i błotnych, a w tym drapieżnych,
- możliwość podpatrywania przyrody, w jej naturalnej, nieskażonej formie,
- urozmaicona rzeźba terenu, ze znacznymi deniwelacjami, sięgającymi 20 - 30m

i rozległą, otwarte przestrzenie, o znacznych walorach krajobrazowych,

- ciekawe zabytki architektoniczno-kulturowe i historyczne regionu (Reszel, Święta Lipka, Gierłoż, Ryn, Wojnowo),
- położenie w regionie o wielonarodowej, zróżnicowanej kulturze i burzliwej przeszłości historycznej,

b) Liczna baza noclegowo – turystyczna oferująca bogatą gamę usług turystycznych oraz form wypoczynku

- możliwość aktywnego wypoczynku w naturalnym środowisku, opartego na uprawianiu żeglarstwa, kajakarstwa, jazdy konnej, wycieczek rowerowych i pieszych, wędkarstwa, narciarstwa śladowego i łyżwiarstwa itp.,
- rozbudowana i różnorodna baza turystyczna oraz szerokie zaplecze usługowe, przede wszystkim w mieście. Łączna ilość miejsc noclegowych, dostępnych turystom odwiedzającym Gminę Mikołajki wynosi 8 022 z czego w mieście 6 784 tj. ok. 84,57 %, a na terenach wiejskich 1228 miejsc (ok. 15,3%).
- Duża liczba obiektów całorocznych;
- Duża różnorodność lokali gastronomicznych, liczne wypożyczalnie sprzętu motorowodnego, rozbudowana oferta żeglugi pasażerskiej

c) Oferta promocyjna miasta związana z organizacją różnorodnych imprez sportowych i kulturalnych

- d) Organizacja Samochodowego Rajdu Polski – eliminacji do samochodowych mistrzostw świata oraz możliwość wykorzystania nowowypbudowanego wielofunkcyjnego toru wyścigowego;
- e) Liczne ciekawe imprezy sezonowe, w tym: Dni Mikołajek, Mikołajski Festiwal Rybny, Festiwal Szantowy itp.

Tabela nr 19. Wielkość i rodzaj bazy noclegowej w mieście i gminie Mikołajki:

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ilość miejsc	w tym:	
-----	------------------	--------------	--------	--

			miasto	Wieś
1.	Hotele	5096	4754	342
2.	Pensjonaty	92	40	52
3.	Ośrodki wypoczynkowe	1050	960	90
4.	Domki letniskowe	110	28	72
5.	Pola namiotowe	80	10	450
6.	Gospodarstwa agroturystyczne	353	-	353
7.	Pokoje gościnne	1129	992	137
8.	Gościńce	112	-	112
RAZEM		8022	6784	1228

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013

Jak widać z powyższego zestawienia, baza noclegowa w mieście i gminie, zarówno pod względem liczbowym jaki i jakościowym jest rozłożona nierównomiernie. Zdecydowaną przewagę w tym względzie ma miasto Mikołajki - hotele, pensjonaty, pokoje gościnne, natomiast na terenach wiejskich dominują pola namiotowe, gospodarstwa agroturystyczne, domki letniskowe.

Od kilku już lat turystyka staje się coraz bardziej istotną funkcją gospodarczą Gminy Mikołajki, o czym świadczy choćby ilość działających tu obiektów turystycznych. O ile w 1990 r. było ich tylko 9, to w 2002 r. liczba ta wzrosła do 35, a więc niemal czterokrotnie, natomiast na koniec roku 2008 wynosi ona 310. Zmienił się także rodzaj bazy turystycznej - duże ośrodki wypoczynkowe (głównie należące do Funduszu Wczasów Pracowniczych i zakładów pracy) ustąpiły miejsca prywatnym hotelom i pensjonatom. Głównym ośrodkiem turystycznym jest oczywiście miasto Mikołajki, skupiające ok. 84,57 % bazy noclegowej i usługowej gminy. Poza sezonem usługi oferują duże hotele posiadające zaplecze konferencyjne bądź rekreacyjno – rozrywkowe. W ostatnim jednak czasie obserwuje się wzrost turystów odwiedzających Mikołajki w okresie od jesieni do wiosny w systemie weekendowym. Są to przeważnie miłośnicy aktywnego spędzania czasu wolnego.

Wg danych Urzędu Miasta i Gminy oraz na podstawie opracowania Mikołajskiego Biura Informacji Turystycznej, Gminę Mikołajki odwiedza

rocznie średnio 300 tysięcy turystów (dane z lat 1994 - 2006). Liczba ta dotyczy osób, które skorzystały z minimum jednego noclegu. W rozkładzie rocznym około 70 % turystów odwiedza Gminę Mikołajki w miesiącach letnich / maj – wrzesień / .

Na podstawie analiz struktury narodowościowej turystów odwiedzających gminę, przeprowadzonych zarówno przez Mikołajskie Biuro Informacji Turystycznej wynika, iż ok. 50% to turyści zagraniczni, z czego ok. 47% stanowią Niemcy, a ok. 53% goście z innych krajów (głównie Włosi, Holendrzy, Francuzi, Rosjanie, Belgowie, Anglicy, Czesi, Amerykanie).

W liczbach bezwzględnych przedstawia ilość turystów przedstawia się następująco”

- Polacy: 150 tys. (50%)
- Niemcy: 70 tys. (23%)
- Anglicy: 6 tys. (2%)
- Włosi: 5 tys. (2%)
- Francuzi: 5 tys. (2%)
- Pozostali: 64 tys. (21%).

Oprócz obiektów nastawionych na bezpośrednią obsługę turystów (hotele, pensjonaty, campingi) rozwinęła się także sieć usług, takich jak wypożyczalnie sprzętu sportowego i turystycznego, restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii czy sklepy ze sprzętem turystycznym i pamiątkami. Turystyka ożywiła przede wszystkim miasto, zmieniając jego wygląd i rozszerzając ofertę usługową, z której także korzystają stali mieszkańcy gminy (np. wzrost ilości sklepów i poprawa ich zaopatrzenia oraz rozszerzenie czasu pracy, usprawnienie opieki zdrowotnej, powstanie szkoły średniej kształcącej kadry dla potrzeb turystyki itp.), a także w znacznym stopniu wymuszając rozwój infrastruktury technicznej (np. miejska oczyszczalnia ścieków wraz z systemem kanalizacyjnym miasta, wodociągi wiejskie, gazyfikacja miasta i likwidacja kotłowni węglowych).

Taka sytuacja spowodowała także, że coraz większa część społeczności zwłaszcza miasta utrzymuje się z turystyki, o czym świadczy rozwój sektora usług, który obejmuje już ok. 50% ogółu zatrudnionych. Z szacunkowych danych wynika, iż z ogółu zatrudnionych w usługach (1518 osób), w sektorze turystycznym pracuje ok. 1100 osób tj. ok. 72% - hotele, pensjonaty gastronomia, wypożyczalnie sprzętu, handel itp., co oznacza, **że z obsługi ruchu turystycznego utrzymuje się ok. 20% mieszkańców Gminy Mikołajki w wieku produkcyjnym.**

Najbliższe otoczenie miasta oferuje wiele atrakcji turystycznych, do których można zaliczyć szlaki rowerowe mające początek w Mikołajkach. W celu zapoznania się z pięknem okolicy miasta można skorzystać z następujących oznaczonych szlaków rowerowych:

- R1: Mikołajki - Rezerwat Łuknajno - Tałty - trasa prowadzi ul. Ełcką, następnie ścieżkami leśnymi do stanowisk obserwacyjnych na obszarze Rezerwatu i rybackiej wioski Tałty, 25 km;
- R2: Mikołajki - Rezerwat Łuknajno - Mikołajki - trasa prowadzi ul. Łabędzią, następnie drogami lokalnymi i ścieżkami leśnymi do stanowisk obserwacyjnych na południowym brzegu Rezerwatu Łuknajno, 38 km;
- R3: Mikołajki - Popielno - Wierzba - Galindia - Iznota - Mikołajki - trasa prowadzi do przeprawy promowej na Jeziorze Bełdan (prom co 45 minut), a dalej do miejscowości Popielno i ośrodka Badawczego PAN w Wierzbie. Trasa biegnie dalej w stronę Galindii oraz wsi Iznota. Powrót drogami polnymi i leśnymi.

Także w Mikołajkach występują trasy piesze:

- P1-trakt spacerowy biegnący ul. Spacerową i Leśną, 10 km ;
- P2 - trakt spacerowy biegnący ul. Kajki, 8 km;
- P3 - trakt spacerowy biegnący obrzeżami miasta, 16 km.

Dla turystów lubiących spędzać aktywnie czas wolny dostępne są szlaki kajakowe:

1) Szlak Mikołajki – Giżycko 38 km - Trasa prowadzi z Giżycka w kierunku południowym przez środkową część Krainy Wielkich Jezior Mazurskich do Mikołajek. Na trasie trzecie co do

wielkości jezioro krainy i jedno z największych w Polsce – jez. Niegocin oraz kilka jezior mniejszych połączonych za pomocą kanałów.

2) Szlak Mikołajki – Pisz - Szlak kajakowy Mikołajki-Pisz długości ok 25 km. Rozpoczyna się w Mikołajkach i biegnie poprzez bardzo piękne i malownicze okolice jeziora Mikołajskiego i największego jeziora Mazur - Śniardwy. Prawdziwy raj dla aktywnie wypoczywających turystów.

3) Szlak Mikołajki - Ruciane Nida 20km - Bardzo malowniczy, bogaty w piękne okolice przyrody szlak kajakowy. Płynąc nim możemy podziwiać różnorodność roślinną. Można też spotkać bobry.

4) Szlak Mikołajki - Ryn długości ok 20 km, rozpoczyna się w Mikołajkach i biegnie poprzez piękne i malownicze okolice Tałt, Jory Wielkiej, Jory Małej, poprzez jezioro Ryńskie.

5) Szlak rzeki Krutyni 91 km - Szlak ten jest uznawany za jeden z najpiękniejszych i najciekawszych szlaków.

6) Szlak rzeki Sapiny 46 km - Popularny szlak kajakowy północno - wschodniej części Pojezierza Mazurskiego. Bierze swój początek na południowym brzegu jeziora Kruklin w pobliżu wsi Kruklin.

Także dużą atrakcją dla turystów są imprezy kulturalne, sportowe i turystyczne organizowane w Mikołajkach, które prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 20. Wykaz imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w Mikołajkach

Rodzaj imprezy	Nazwa wraz terminem oraz krótką charakterystyką
Samochodowe mistrzostw świata	Rajd Polski jest jednym z najstarszych rajdów samochodowych na świecie. W 2005 roku, Polski Związek Motorowy, zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Federacji Samochodowej (FIA), przeniósł tą efektowną imprezę na bezpieczniejsze i znacznie bardziej widowiskowe odcinki szutrowe, leżące w okolicach Mikołajek Szutrowe rajdy są rzadkością w Europie, a więc stanowią wielką atrakcję dla kibiców i zawodników. W efekcie kompleksowych działań Polskiego Związku Motorowego oraz Urzędu Miasta Mikołajki, Marszałka Województwa, Rajd Polski 2009 stał się jedną z rund cyklu Rajdowych Mistrzostw Świata WRC, rozgrywanych pod egidą Międzynarodowej Federacji Samochodowej FIA. Rajd Polski 2009 to będzie impreza rangi międzynarodowej, przynależna do cyklu najbardziej prestiżowych zawodów samochodowych świata, rozgrywanych na 4 kontynentach, w 16 krajach. W czerwcu 2009 w Mikołajkach zagospodarują najlepsi kierowcy świata, którzy zaprezentują swoje umiejętności przed wielotysięczną międzynarodową publicznością. Wydarzenie to będzie największą i najważniejszą imprezą sportową w Polsce w 2009 roku. Rajd Polski 2009 jako połączenie sportu, turystyki, biznesu, kultury i rozrywki jest ogromną szansą dla Mikołajek, regionu warmińsko-mazurskiego a także całej Polski, na zaprezentowanie naszego kraju jako godnego partnera organizacyjnego i biznesowego a także miejsce warte odwiedzania każdego roku.
Imprezy wodne	- cykl regat organizowanych przez Wioskę Żeglarską w Mikołajkach pod patronatem Burmistrza Miasta Mikołajki, m.in. Żeglarskie Mistrzostwa Polski Aktorów, Żeglarskie Mistrzostwa Polski Dziennikarzy, Żeglarskie Grand Prix Mikołajek – są to imprezy cykliczne odbywające się co roku, mają zasięg ogólnopolski; - wodowanie Króla Sielaw – coroczna impreza odbywająca się w czasie trwania obchodów Dni Mikołajek organizowana przez

	Centrum Kultury „Kłobuk” i Gminę Mikołajki skupiająca ok. 1 tys. osób , o zasięgu międzynarodowym;
Imprezy kulturalne	- Dni Mikołajek – coroczna impreza o zasięgu międzynarodowym skupiająca kilka tysięcy ludzi, organizowana przez Centrum Kultury „Kłobuk”, Gminę Mikołajki; - I Mikołajski Festyn Rybny – impreza promująca spożycie ryb i tradycje rybackie - - Piknik Italo Polo Disco – dwudniowy festyn rodzinny skupiający kilka tysięcy ludzi o zasięgu ogólnopolskim, organizowany przez Centrum Kultury „Kłobuk”, Gminę Mikołajki oraz Agencję Enart; - Festiwal Szantowy – coroczna impreza o zasięgu międzynarodowym, skupiająca kilka tysięcy widzów, organizowana przez Wioskę Żeglarską w Mikołajkach oraz Gminę Mikołajki - cykl imprez kulturalnych towarzyszących regatom żeglarskim;
Imprezy sportowo-rekreacyjne	- Majowe Zawody w Skokach przez Przeszkody – coroczna impreza organizowana przez Centrum Kultury „Kłobuk” i Gminę Mikołajki o zasięgu krajowym; - Dzień Sportu Mikołajskiego – impreza towarzysząca obchodom Dni Mikołajek, rozgrywane konkurencje to m.in. biegi uliczne, turnieje siatkówki plażowej, turnieje piłki nożnej, impreza organizowana przez stowarzyszenia kultury fizycznej i Gminę Mikołajki o zasięgu ogólnopolskim; - cykl regat organizowanych przez Wioskę Żeglarską; - Mikołajki w Mikołajkach – impreza organizowana z okazji święta patrona Mikołajek, której towarzyszą liczne konkurencje sportowe m.in. zimowe biegi uliczne, organizowana przez Centrum Kultury „Kłobuk” i Gminę Mikołajki o zasięgu ogólnopolskim;

Źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Mikołajki 2008-2020

2.2.8 Identyfikacja problemów

- Z oceny stopnia rozwoju bazy turystycznej wynika, że istnieje zapotrzebowanie na poprawę jej standardu i dalszą rozbudowę sektora usług dla turystów;

- Konieczna jest poprawa dostępności i standardu usług w zakresie drobnej bazy noclegowej poprzez zabezpieczenie dostaw wody o odpowiedniej jakości (wymiana sieci wodociągowej) oraz miejsc postojowych;
- Mało funkcjonalne, nie odpowiadające obecnym standardom centrum miasta, nie stwarzające miejsc do odpoczynku, bezpiecznych traktów spacerowych;
- Konieczność przebudowy ostatniego odcinka promenady wzdłuż brzegów J. Mikołaskiego;
- Wydłużenie sezonu turystycznego jest podstawowym problemem i zadaniem władz miasta;
- Brak profesjonalnego zaplecza sportowo – rekreacyjnego, umożliwiającego rozwijanie aktywności z zakresu lekkoatletyki, gier zespołowych, itp. oraz organizacji imprez masowych;
- Niewykorzystany potencjał turystyczny miasta w zakresie zabytkowej architektury;
- Brak lokalnego produktu kulinarnego;

2.3 Sytuacja społeczna

2.3.4 Demografia

W końcu grudnia 2007 r. na terenie Gminy Mikołajki zamieszkiwało 8373 osób (zameldowani na pobyt stały i czasowy łącznie), z czego ok. 46% (3793osób) to ludność miasta Mikołajki, natomiast ok. 54% (4580 osób) to mieszkańcy terenów wiejskich. Tendencje zmian liczby ludności gminy ilustruje poniższe zestawienie:

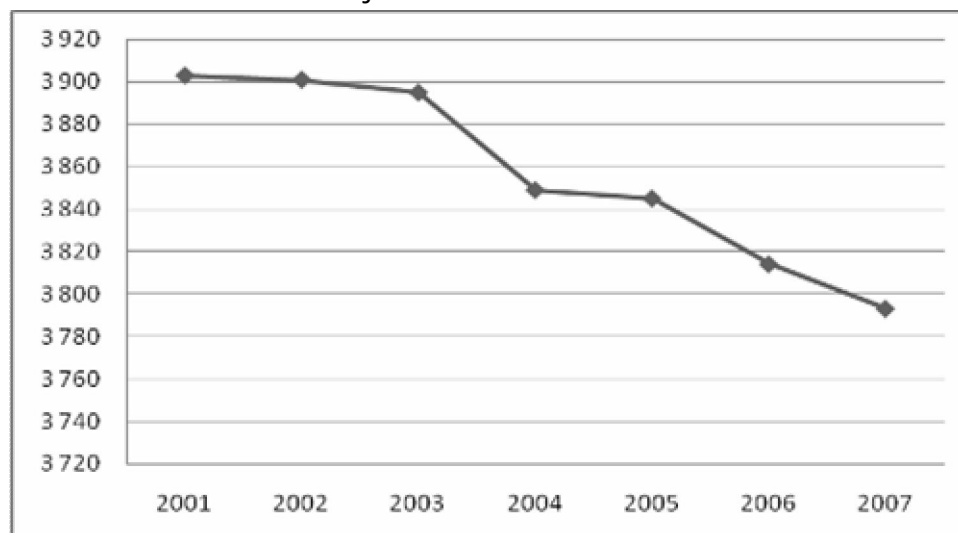
Tabela nr 21. Liczba ludności w gminie Mikołajki

LATA	MIASTO		WIEŚ		GMINA	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
2001	3903	46,3	4619	53,7	8522	100,0
2002	3901	45,8	4618	54,2	8519	100,0
2003	3895	45,8	4618	54,2	8513	100,0
2004	3849	45,5	4620	54,5	8469	100,0

2005	3845	45,4	4630	54,6	8475	100,0
2006	3814	45,3	4596	54,7	8410	100,0
2007	3793	45,3	4580	54,7	8373	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.stat.gov.pl

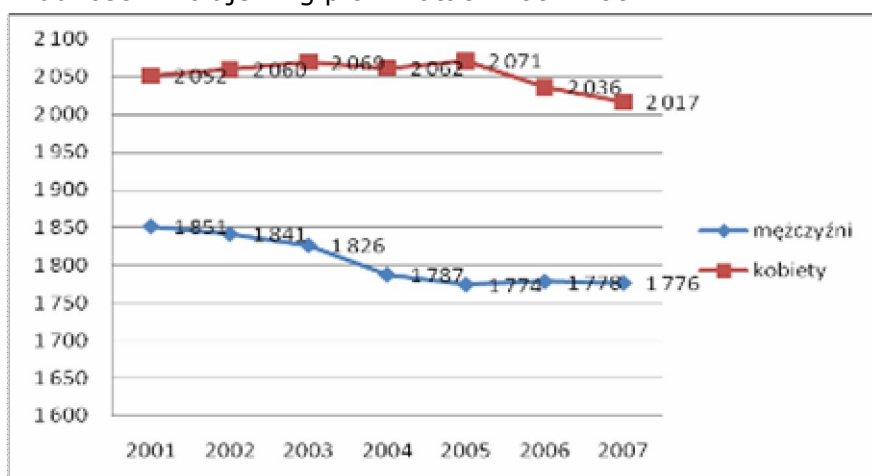
Wykres nr 3. Liczba ludności Mikołajek w latach 2001-2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

W latach 2001 - 2007 zauważa się wyraźną tendencję spadkową ludności w Mikołajkach. Przyczynę należy upatrywać głównie w migracji zarobkowej młodych ludzi oraz niskim przyrostem naturalnym. W strukturze ludności wg płci od 1990 r. nie notuje się istotnych zmian - udział mężczyzn w populacji ogółem kształtuje się na stałym poziomie ok. 47%, natomiast kobiet ok. 53%.

Wykres nr 4. Ludność Mikołajek wg płci w latach 2001-2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

Wpływ na sytuację demograficzną Mikołajek ma niewątpliwie ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji w ruchu wewnętrznym. Począwszy od 2001 r. saldo migracji wewnętrznych utrzymuje się na ujemnym poziomie, natomiast w przypadku salda migracji zewnętrznych minusowy wskaźnik utrzymuje się począwszy od 2003 r. Dane te prezentują poniższe tabele:

Tabela nr 22. Ruch naturalny ludności Mikołajek w latach 2001-2007

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ludność ogółem	3903	3901	3895	3849	3845	3814	3793
Urodzenia żywe	43	39	23	38	35	44	42
Zgony ogółem	45	36	41	47	35	47	51
Zgony niemowląt	0	1	0	2	0	1	0
Przyrost naturalny	-2	3	-18	-9	0	-3	-9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

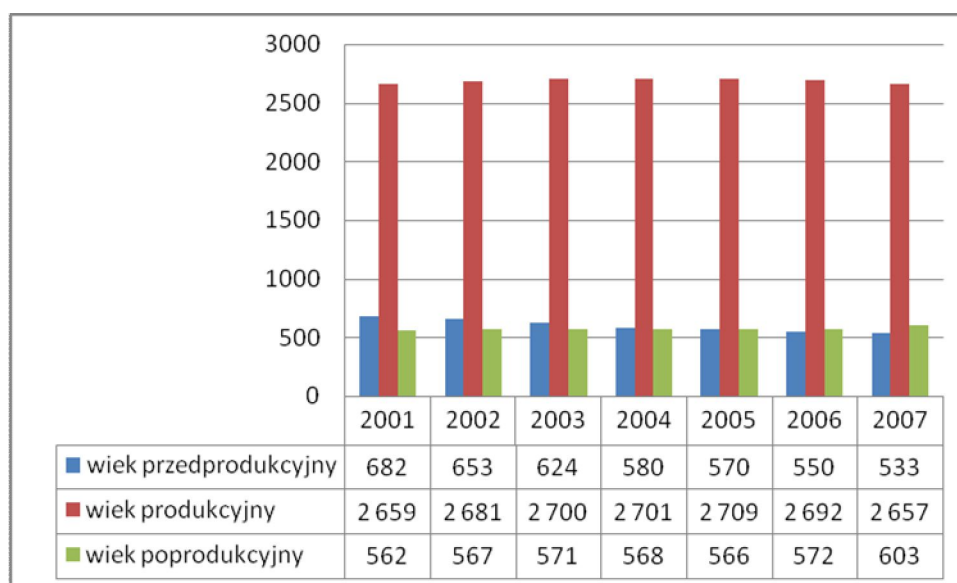
Tabela nr 23. Ruch naturalny ludności Mikołajki w latach 2001-2007

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Migracje wewnętrzne	Napływ	8	13	31	67	58	62	62
	Odływ	47	46	49	73	56	65	67
	Saldo migracji	-39	-33	-18	-6	2	-3	-5
Migracje zagraniczne	Napływ	0	0	5	4	0	2	2
	Odływ	0	0	6	15	7	8	8
	Saldo migracji	0	0	-1	-11	-7	-6	-6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

Dominującą grupą wiekową stanowią osoby w wieku produkcyjnym (15-59/64 lata).

Wykres nr 5. Ludność Mikołajek wg ekonomicznych grup wieku w latach 2001-2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie banku danych regionalnych www.stat.gov.pl

Tendencją negatywną, z punktu widzenia ludnościowego i zawodowego miasta jest malejąca liczba osób najmłodszych tj. w wieku przedprodukcyjnym (0-15) lat. Również liczba osób w wieku produkcyjnym na przełomie 2006/2007 zaczęła maleć. Zjawiska te należy uznać za niepokojące, ponieważ za kilka lat ¼ ludności Mikołajek

znajdzie się w wieku poprodukcyjnym, natomiast dane dotyczące osób w wieku przedprodukcyjnym i wczesnym produkcyjnym nie gwarantują uzupełnienia liczby niedalekich emerytów.

Bardzo istotnym zagadnieniem, warunkującym wiele działań samorządu, a także np., określających rynek pracy na terenie gminy, jest prognoza zarówno ogólnej liczby ludności, jak i wielkości głównych grup wiekowych. Na podst. danych GUS, liczba mieszkańców gminy Mikołajki w latach 2010-2015 będzie kształtowała się następująco:

Tabela nr 24. Liczba mieszkańców gminy Mikołajki w latach 2010-2015 wg grup wiekowych:

LATA	GRUPY WIEKOWE						OGÓŁEM	
	0-17 lat		18-59/64 lata		60/65 lat i więcej		osób	%
	osób	%	osób	%	osób	%		
2010	1805	20,0	5890	65,3	1330	14,7	9025	100,0
2013	1705	18,9	5880	65,2	1440	15,9	9025	100,0
2015	1650	18,3	5850	64,8	1530	16,9	9030	100,0

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013

2.3.5 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach lokalnego programu rewitalizacji

2.3.5.3 Grupa osób bezrobotnych

Głównym problemem zarówno społecznym jak i ekonomicznym gminy jest bezrobocie, a podstawowy wskaźnik, określający poziom bezrobocia, będący stosunkiem ilości osób bez pracy do ogółu aktywnych zawodowo¹ na danym terenie wynosił w końcu 2005 r. 32% tj. 1265 osób (w tym ok. 51% stanowili mężczyźni, a ok. 49% kobiety).

Mikołajki w 2006 roku zamieszkiwało 2605 w wieku produkcyjnym. W Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 170 bezrobotnych. - jako % osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 miesięcy i dłużej w ludności aktywnej zawodowo, stanowią 6,5% mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Tabela nr 25. Stopa bezrobocia w Mikołajkach

LATA		Stopa bezrobocia długotrwałego
------	--	--------------------------------

¹ Aktywni zawodowo to łączna liczba pracujących i bezrobotnych.

		Ludność aktywna zawodowo w wieku 18-64 lata		Osoby bezrobotne poszukujące pracy 13 miesięcy i dłużej		Udział % osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 miesięcy i dłużej w ludności aktywnej zawodowo	
		<i>Ogółem</i>	<i>Miasto</i>	<i>Ogółem</i>	<i>Miasto</i>	<i>Ogółem</i>	<i>Miasto</i>
	2001	5141	2287	561	189	10,0%	8,3%
	2002	5299	2826	669	232	12,6%	8,2%
	2003	5386	2511	629	227	11,7%	11,0%
	2004	5439	2529	621	234	11,4%	9,3%
	2005	5476	2553	535	207	9,8%	8,1%
	2006	5535	2605	437	170	7,9%	6,5%

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013.

Głównym problemem zarówno społecznym jak i ekonomicznym gminy jest bezrobocie. Lata 1990 - 1995 to okres narastania zjawiska bezrobocia, wywołanego na tym terenie przede wszystkim upadkiem wielu firm państwowych i spółdzielczych, a także likwidacją wielkoobszarowych państwowych gospodarstw rolnych.

Od 1996 r. zarysowała się na terenie gminy tendencja obniżania się poziomu bezrobocia. W 1996 r. było ono niższe w stosunku do roku ubiegłego o 171 osób, natomiast w 1997 r. w porównaniu do 1996 r. o 292 osoby. Niestety, od 1998 r. obserwuje się ponowny, stały wzrost stopy bezrobocia na terenie gminy. Nadal jednak, co 6 mieszkańców gminy i co 2 osoba w wieku produkcyjnym to ludzie pozbawieni pracy.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na terenie gminy wg płci należy stwierdzić, iż od 2000 r. zarysowuje się wzrost liczby mężczyzn pozostających bez pracy, w stosunku do liczby bezrobotnych kobiet. Na koniec 2002 r. proporcje te kształtowały się odpowiednio: 55% mężczyźni, 45% kobiety. Natomiast pod względem wykształcenia zdecydowanie dominują osoby bezrobotne z wykształceniem podstawowym i zawodowym, stanowiąc ok. 79% ogółu pozbawionych pracy. Wśród bezrobotnych kobiet odsetek z wykształceniem podstawowym i zawodowym wynosił w 2002 r. ok. 74%, a wśród mężczyzn ok. 84%. Stan

ten, także w kontekście ogólnego poziomu wykształcenia mieszkańców gminy należy traktować jako bardzo negatywny, przede wszystkim w kontekście możliwości zatrudnienia tej grupy bezrobotnych. Ewentualni pracodawcy muszą liczyć się z koniecznością organizowania szkoleń i kursów, podnoszących kwalifikacje zawodowe, co może ich zniechęcać do inwestowania w gminie. Z uwagi na koszty tego typu działań, może okazać się bardziej opłacalne sprowadzanie pracowników z zewnątrz, co oczywiście nie leży w interesie lokalnego rynku pracy. Stąd też konieczne jest opracowanie długofalowej koncepcji (wspólnie z PUP) kursów i szkoleń dla bezrobotnych osób z wykształceniem podstawowym i zawodowym. Należy jednak zaznaczyć, iż szkolenia te muszą odpowiadać na zapotrzebowanie lokalnego (regionalnego) rynku pracy.

Analiza miejsca zamieszkania bezrobotnych potwierdza opinię, iż obecnie zdecydowanie przeważają osoby bezrobotne z terenów wiejskich. W 1995 r. stanowili oni ok. 57% ogółu osób pozostających bez pracy, natomiast w 2002 r. ok. 66%. Stąd też nasuwa się wniosek o pilnej potrzebie opracowania programu aktywizacji osób bezrobotnych z terenów wiejskich. W programie takim niezbędne jest położenie nacisku zarówno na problem zdobywania nowych kwalifikacji jak też, a może przede wszystkim, na motywację psychologiczną oraz umiejętność i chęć aktywnego włączenia się w działania, służące poprawie statusu materialnego.

Dopełnieniem charakterystyki bezrobocia na terenie gminy są:

- ocena długości okresu pozostawania bez pracy – dominującą grupę stanowią tu osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy. Od 1990 r. wskaźnik ten ulega stałemu obniżaniu się, co należy uznać za tendencję negatywną, świadczącą o zmianie charakteru bezrobocia z krótkotrwałego na długookresowe. Świadczy to także, iż osoby pozostające bez zatrudnienia dłużej niż 6 miesięcy mają coraz mniejsze szanse na znalezienie pracy,

- dotychczasowy staż pracy osób bezrobotnych – najliczniejszą grupę stanowią tu osoby o stażu do 1 roku (w tym także osoby bez stażu pracy). Jest to zjawisko szczególnie niepokojące ponieważ pokazuje, iż na zatrudnienie nie mogą liczyć nie tylko długotrwale bezrobotni, ale także np. absolwenci różnego typu szkół. Jeżeli wskaźnik ten skorelujemy z poziomem wykształcenia bezrobotnych, gdzie narasta liczba osób bez pracy, legitymujących się wykształceniem policealnym, średnim zawodowym i wyższym, uzyskamy bardzo negatywny obraz gminy, w tym zakresie.

2.3.5.4 Grupa osób objętych systemem pomocy społecznej

Z problemem bezrobocia związane jest ściśle zagadnienie poziomu ubóstwa i co za tym idzie, pomocy społecznej. Ilość osób objętych tą formą opieki w Mikołajkach wynosiła w końcu 2002 r. 760 osób i zwiększyła się w stosunku do 1990 r. o 362%. Jak pokazują zestawienia z l. 1990 - 2002 zapotrzebowanie na pomoc społeczną systematycznie wzrasta, a tendencje zmian w poszczególnych latach wyraźnie narastające.

Pod względem miejsca zamieszkiwania osób objętych opieką społeczną zdecydowanie dominują tereny wiejskie. Odsetek zamieszkałych na wsi, korzystających z tej formy pomocy waha się w l. 1990- 2002 od 62 do 67%. Z informacji MGOPS w Mikołajkach wynika, że przeważającą grupę podopiecznych z terenów wiejskich stanowią osoby zwolnione z pracy w państwowych gospodarstwach rolnych, co potwierdza tezę o szybkiej konieczności opracowania i wdrożenia programu aktywizacji tej grupy ludności gminy.

Jeżeli uznać, że osoby objęte opieką społeczną stanowią najsłabszą ekonomicznie grupę ludności gminy, a zjawisko to dotyczy ok. 26% mieszkańców, to praktycznie co 4-ty mieszkaniec gminy żyje w ubóstwie i wymaga wsparcia ze środków publicznych. Także szczególnie wymowny jest wskaźnik stosunku ilości osób korzystających z pomocy społecznej do

liczby bezrobotnych. Pokazuje on bardzo wyraźnie, iż ok. 70% podopiecznych MGOPS to osoby teoretycznie nie posiadające statusu bezrobotnych.

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w Mikołajkach zajmuje się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Przez Ośrodek realizowane są następujące formy pomocy społecznej:

- Zasiłki stałe (z tytułu niepełnosprawności),
- Usuwanie klęsk żywiołowych-susza
- Dożywianie dzieci
- Zasiłek celowy na żywność
- Zakup wyposażenia
- Dowóz posiłków
- Zasiłki okresowe
- Zasiłki celowe
- Schronienia
- Paczki żywnościowe
- Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne do niektórych świadczeń,
- Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z poniższych okoliczności:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,

- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudność integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Do najczęstszych przyczyn kwalifikujących się do pomocy w gminie Mikołajki zalicza się:

1. Ubóstwo,
2. Bezrobocie,
3. Niepełnosprawność

Od dnia 1 października 2006r. kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód nie przekraczający kwoty 477 zł, natomiast dla osoby w rodzinie-kwota 351 zł. W 2007 roku z zasiłków rodzinnych wraz z należnymi dodatkami skorzystało – 976 rodzin na 1471 dzieci. Kwotowo na ten cel wydatkowanych zostało 2 507 099,00 zł. W analogicznym okresie z zaliczki alimentacyjnej skorzystało 55 rodzin na łączną kwotę 236 258,00zł. Poniżej przedstawiono świadczenia realizowane przez MGOPS w Mikołajkach w 2007r.

Tabela nr 26. Świadczenia realizowane przez MGOPS w Mikołajkach

Lp.	Wyszczególnienie	2007		
		Liczba osób, którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1	Oplaty na domy pomocy społecznej	10	84	127 027,50
2	Świadczenia rodzinne	-	27 218	2 507 099,00

3	Zaliczka alimentacyjna	-	807	236 860,00
4	Składki emerytalno-rentowe	-	277	36 034,00
5	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	45	442	14 750,00
6	Zasiłki stałe	37	343	107 338,00
7	Usuwanie klęsk żywiołowych-susza	22	22	8 624,00
8	Dożywianie dzieci	290	42 767	127 752,00
9	Zasiłek celowy na żywność	109	144	27 248,00
10	Zasiłki okresowe	136	528	100 029,29
11	Zasiłki celowe	196	185	35 122,00
12	Zasiłki celowe specjalne	14	16	6 755,00
13	Zasiłki celowe-zdarzenia losowe	7	8	6 170,00
14	Sprawienie pogrzebu	1	1	1915,00
15	Paczki żywnościowe	58	35	1 445,00

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach

Poniżej przedstawiono liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach poprzednich 2000-2006.

Tabela nr 27. Liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2000-2006

LATA	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ (ogółem)	LICZBA RODZIN (ogółem)	LICZBA OSÓB W RODZINACH (ogółem)	MIASTO	
				LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
2000	406	378	1505	144	575
2001	441	391	1555	176	704
2002	932	518	1997	139	542
2003	886	471	1761	156	593
2004	753	403	1584	148	585

2005	631	366	1408	148	573
2006	619	386	1427	156	566
2007	589	350	1 322	134	462

Źródło: Plan rozwoju miasta Mikołajki na lata 2008-2013

Najuboższe rodziny uzyskują pomoc z MGOPS w Mikołajkach, ale także z Mikołajskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Lokalnych w ramach realizowanego projektu Bank Żywności oraz parafialnych Caritas.

Wg Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. 10% mieszkańców miasta posiadało status osoby niepełnosprawnej. Realnie proporcje te były znacznie wyższe, ponieważ statystyka nie obejmowała mieszkańców do 14 roku życia. Poniżej przedstawiono zestawienie osób niepełnosprawnych w mieście wg płci.

Tabela nr 28. Osoby niepełnosprawne w Mikołajkach

Osoby niepełnosprawne	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	396	186	210
prawnie	297	143	154
tylko biologicznie	99	43	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach współpracuje na rzecz potrzebujących pomocy mieszkańców z Mikołajskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Lokalnych, Bankiem Żywności w Olsztynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie i innymi instytucjami do tego powołanymi.

2.3.6 Wykształcenie i aktywność ekonomiczna mieszkańców Mikołajek

W związku z brakiem aktualnych informacji w bazach danych Urzędu Statystycznego, analiza wykształcenia mieszkańców Mikołajek jest oparta na Narodowym Spisie Powszechnym z 2002 r. Wynika z niego, że

wykształceniem wyższym w 2002 r. legitymowały się 244 osoby, co stanowiło zaledwie **6,25%** ogółu mieszkańców. Z poniższych danych wynika, że wskaźnik ten jest zdecydowanie niższy od średniej dla **Polski - 10,83 %**, czy też **województwa warmińsko-mazurskiego - 8,48%**. Największy odsetek mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe ukończone- **28,61% (1 116 osób)** oraz zasadnicze zawodowe **19,41% (757 osób)**. Stosunkowo duży odsetek stanowią osoby z wykształceniem średnim zawodowym – **17,02%**. Dane te zostały zaprezentowane w tabeli nr

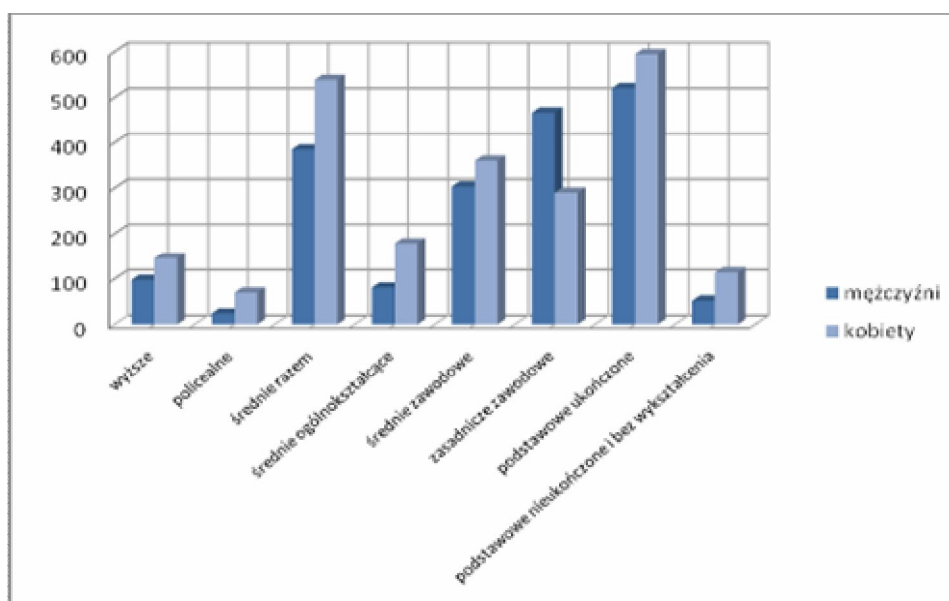
Tabela nr 29. Ludność Mikołajek wg wykształcenia na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego

Wyszczególnienie	Polska	Warmińsko-Mazurskie	Mikołajki
wyższe	10,08%	8,48%	6,25%
policealne	3,22%	2,94%	2,41%
średnie razem	28,90%	26,72%	23,69%
średnie ogólnokształcące	8,82%	7,73%	6,66%
średnie zawodowe	20,08%	18,99%	17,02%
zasadnicze zawodowe	23,72%	21,77%	19,41%
podstawowe ukończone	30,37%	35,11%	28,61%
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	3,71%	4,98%	4,26%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r.

Strukturę wykształcenia wg płci przedstawia poniższy wykres

Wykres nr 6. Struktura wykształcenia mieszkańców Mikołajek wg płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Z powyższych danych wynika wyraźne zróżnicowanie struktury wykształcenia wg płci. Wykształceniem wyższym, policealnym, średnim i podstawowym legitymuje się większa liczba kobiet, natomiast korzystniejszy wskaźnik wykształcenia zasadniczego w Mikołajkach charakteryzuje mężczyzn.

Również z danych NSP z 2002 r. wynika, że wśród osób aktywnych ekonomicznie osoby z wykształceniem wyższym stanowią 7,54%, osoby z wykształceniem policealnym i średnim 31,48%, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 23,41%, natomiast osoby z wykształceniem podstawowym i osoby bez wykształcenia 35,44%. Co prawda poziom wykształcenia ludności Gminy Mikołajki uległ poprawie w stosunku do 1990 r. jednak nadal jest on niezadowalający. Problem ten stanowi poważną barierę, ograniczającą możliwości zatrudnienia, a także zawężającą ewentualne koncepcję wprowadzenia na rynek gminy firm tzw. „nowoczesnej gospodarki”. Z obserwacji zmian w strukturze wykształcenia na poziomie kraju i województwa można wywnioskować jednak, że te niepokojące proporcje mają tendencję malejącą i w miarę wzrostu dostępu do różnych form kształcenia wzrasta też liczba osób aktywnych ekonomicznie z wykształceniem średnim i wyższym.

2.3.7 Oświata

W roku szkolnym 2006/2007, podobnie jak w poprzednim, na terenie Mikołajek funkcjonowały: przedszkole, szkoła podstawowa oraz gimnazjum i finansowane są ze środków budżetu gminy. Oprócz w/w placówek system edukacji w Mikołajkach uzupełniają Społeczne Liceum Ogólnokształcące i Społeczne Gimnazjum w Mikołajkach. W 2007 roku w Mikołajkach ogółem w szkołach podstawowych uczyło się 339 uczniów, tj. o 11 mniej niż w roku poprzednim i o 23 mniej niż w roku 2006. Tym samym zmniejsza się coroczna liczba absolwentów kończąca szkołę podstawową, w 2006 roku szkoły w Mikołajkach ukończyło 75 absolwentów, a już w 2007r. 26 uczniów mniej. Tendencje spadkową można też zauważyć w szkołach gimnazjalnych: w 2007r. do szkół uczęszczało 262 uczniów, natomiast dwa lata wcześniej w tych samych szkołach uczyło się o 39 uczniów więcej. Tendencje zmian liczby uczniów, oddziałów szkolnych oraz nauczycieli w szkołach podstawowych oraz gimnazjach gminy, w latach 2002-2005 przedstawiają się następująco:

Tabela nr 30. Liczba uczniów, oddziałów szkolnych i nauczycieli w szkołach podstawowych

Lp	SZKOŁY	WYSZCZEGÓLNIENIE / LATA								
		2002/2003			2003/2004			2004/2005		
		uczn.	oddz.	naucz.	uczn.	oddz.	naucz.	uczn.	oddz.	naucz.
1.	Mikołajki	494	16	35	430	16	34	384	16	34
2.	Baranowo	133	7	12	123	7	10	113	7	5*
3.	Woźnice	91	7	11	84	7	10	74	7	10
4.	Olszewo	92	7	11	86	7	10	82	7	10

Źródło: UMiG w Mikołajkach

Jak wynika z przedstawionej analizy, we wszystkich szkołach podst. zarysowuje się tendencja zmniejszania się liczby uczniów (od ok. 11 do ok. 22% w roku szkolnym 2004/2005 w stosunku do roku szkolnego 2002/2003), przy utrzymującej się na zbliżonym poziomie liczbie

* nauczyciele zatrudnieni wyłącznie w SP (bez nauczycieli pracujących również w Gimnazjum)

oddziałów i nauczycieli. Podobną analizę przeprowadzono także w odniesieniu do szkół gimnazjalnych:

Tabela nr 31. Liczba uczniów, oddziałów szkolnych i nauczycieli w gimnazjach

Lp	SZKOŁY	WYSZCZEGÓLNIENIE / LATA								
		2002/2003			2003/2004			2004/2005		
		uczn.	oddz.	naucz.	uczn.	oddz.	naucz.	uczn.	oddz.	naucz.
1.	Mikołajki	350	16	35	320	14	32	284	11	23
2.	Baranowo	92	3	4	89	3	5	85	3	11 [#]

Powyższa analiza potwierdza tendencje, występujące w szkołach podstawowych, a więc wyraźny spadek ilości dzieci w roku szkolnym 2004/2005, w stosunku do roku szkolnego 2002/2003, na poziomie ok. 19% (Mikołajki).

Łącznie do szkół podstawowych w gminie, w roku szkolnym 2004/2005 uczęszczało 653 dzieci tj. o ok. 19% mniej, niż w roku szkolnym 2002/2003, natomiast w gimnazjach gminy uczy się aktualnie 369 dzieci, czyli o ok. 17% mniej niż w roku szkolnym 2002/2003.

Warunki nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy Mikołajki w roku szkolnym 2004/2005:

Tabela nr 32. Warunki nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy Mikołajki

Lp	WSKAŹNIKI	SP Mikołajki	SP Baranowo	SP Woźnice	SP Olszewo	Gimn. Mikołajki	Gimn. Baranowo
1.	uczn./oddział	24	16	11	12	26	28
2.	uczn./naucz.	11	23	7	8	12	8

Źródło: UMiG Mikołajki

Szkolnictwo średnie reprezentuje w Gminie Mikołajki Społeczne Liceum Ogólnokształcące im. hrabiny Marion Dönhoff, powstałe z inicjatywy społeczności miasta w 1991 r. W chwili obecnej w SLO uczy się 70 uczniów z terenu gminy i regionu. Program szkoły jest zgodny z programem tego typu szkół państwowych (od 1.01.1999 r.) szkół samorządowych, będących w gestii powiatu.

[#] nauczyciele zatrudnieni również w SP

Miarą powszedniości kształcenia są współczynniki skolaryzacji. Współczynnik skolaryzacji brutto jest to (wyrażony procentowo) stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji (według stanu w dniu 31 grudnia) osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia. Współczynnik skolaryzacji netto to stosunek (procentowy) liczby uczniów w nominalnym wieku kształcenia na danym poziomie do liczby ludności zdefiniowanej, jak przy współczynniku skolaryzacji brutto, czyli do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia. Poniżej przedstawiono wysokość współczynnika skolaryzacji w Mikołajkach w szkolnictwie podstawowym w latach 2005-2007.

Tabela nr 33. Współczynnik skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe)

	Jednostka miary	2005	2006	2007
Współczynnik skolaryzacji brutto				
Szkoły podstawowe	%	156,03	157,66	152,7
Współczynnik skolaryzacji netto				
Szkoły podstawowe	%	152,16	153,6	150

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Analizując powyższą tabelę, można utwierdzić się w przekonaniu, że z roku na rok liczba uczniów uczących się w szkołach maleje.

W roku 2007 we wszystkich szkołach w Mikołajkach znajdowało się 65 komputerów na 644 uczniów, czyli 1 komputer przypadał na prawie 10 uczniów. Dla porównania w 2005 roku szkoły liczyły łącznie 52 komputery - 1 komputer przypadał na ponad 13 uczniów. W 2005 roku do Internetu

podłączonych było 38 komputerów, w 2007 roku łącze internetowe odnotowano już przy 50 komputerach. Zauważyć należy zatem, że z roku na rok wzrasta proces komputeryzacji w szkołach w Mikołajkach .

W 2006 r. wydatki budżetu Gminy Mikołajki w dziale „Oświata” (łącznie) wyniosły ok. 5.862,5 tys. PLN i były wyższe niż w 2000 r. o ok. 8%, stanowiąc odpowiednio ok. 42% oraz 40% wydatków budżetu gminy. W przeliczeniu na jednego ucznia, wydatki budżetu gminy w 2006 r. wyniosły 5 988,27 zł. Poniżej przedstawiono koszty nauki na 1 ucznia w poszczególnych szkołach w gminie Mikołajki:

Tabela nr 34. Koszt nauki 1 ucznia w szkołach w gminie Mikołajki

SZKOŁA	SP Mikołajki	SP i gimnazjum publiczne Baranowo	SP Woźnice	SP Olszewo	Gimnazju m publiczne Mikołajki
Koszt nauki 1 ucznia w PLN	6 698,51	9 632,81	6 860,32	8 146,82	4 514,26

Źródło: Na podst. danych UMiG

Jak wynika z powyższego zestawienia, koszt nauki 1 ucznia w Mikołajkach wyniósł w 2006 r. w szkole podstawowej 6 698,51 zł, w gimnazjum: 4514,26 zł. Można określić je zatem mianem „najtańszych” szkół w gminie. Różnica kosztów nauki 1 ucznia w szkołach w gminie, mówi o braku zasadności utrzymywania szkół podstawowych w Olszewie i Woźnicach, jednak za utrzymaniem ich przemawia aspekt społeczny - wyrównanie szans edukacyjnych dzieciom mieszkającym na wsi.

2.3.8 Ochrona zdrowia

Na obszarze Miasta Mikołajki ochrona zdrowia ludności prowadzona jest przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDYK wraz ze Stacją Pogotowia Ratunkowego.

Łącznie, w 2003 r. zatrudnionych było w placówce 4 stałych lekarzy. W latach 1995 - 2003 r. wskaźnik ilości lekarzy, w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców utrzymywał się na poziomie 18,8 – 10,8 i był niższy od średniej wojewódzkiej, wynoszącej 18,3 - 19,4.

System opieki zdrowotnej w Mikołajkach zaspokaja w zasadzie potrzeby zarówno jej mieszkańców, jak i przybywających tu turystów. Jednak istotnym mankamentem jest brak dostępu mieszkańców do specjalistycznej opieki medycznej na miejscu. Podstawowe standardy opieki zdrowotnej na terenie Gminy Mikołajki przedstawiają się następująco:

Tabela nr 35. Informacja na temat opiek Zdrowotnej w Gminie Mikołajki

ROK	LICZBA LEKARZY			LEKARZE na 10.000 mieszkańców			
	Miasto	Wieś	GMINA	Miasto	Wieś	GMINA	WOJEWÓDZTWO
1990	4	1	5	10,7	2,1	5,9	17,1
1995	7	-	7	18,8	-	8,3	18,3
2002	4	2	6	10,8	4,3	7,2	18,5
2004	4	2	6	9,7	4,1	6,7	19,4

Źródło: UMIG w Mikołajkach

W 1995 r. wydatki budżetu gminy, związane z finansowaniem służby zdrowia wyniosły 1.136,6 tys. zł i były prawie 6-krotnie wyższe niż w 1994 r., stanowiąc ok. 22% ogółu wydatków budżetu. Od 2000 r. wraz z reformą systemu opieki zdrowotnej i jej finansowania (Kasy Chorych), w istotnym stopniu zmniejszyły się wydatki samorządu, związane z utrzymaniem służby zdrowia. Należy jednak podkreślić, iż w l. 2001 - 2002 samorząd gminy w dalszym ciągu był zmuszony regulować zobowiązania finansowe b. SP ZOZ (łącznie w w/w okresie na sumę ok. 370,8 tys. zł). Problemem, odnoszącym się do opieki zdrowotnej w gminie są przede wszystkim:

- a. konieczność utrzymania funkcjonowania punktu pomocy doraźnej (pogotowie ratunkowe) w Mikołajkach uwarunkowana dostosowaniem budynku pogotowia do obowiązujących norm
- b. modernizacja budynku ośrodka zdrowia w Mikołajkach, polegająca na jego dociepleniu oraz wymianie części stolarki drzwiowej i okiennej.

Na terenie miasta Mikołajki funkcjonują również ośrodki opiekuńczo-rehabilitacyjne. Od grudnia 1995 roku w mieście Mikołajki funkcjonuje

Ewangelicki Dom Opieki „ARKA”, mogący pomieścić 100 pensjonariuszy, którym zapewnia się całodobowe utrzymanie, opiekę pielęgnacyjną i medyczną. Za pobyt w domu opieki pensjonariusz uiszcza 70% posiadanego przez siebie dochodu, a pozostałą kwotę utrzymania pokrywa rodzina lub/i Gmina, z której osoba została skierowana.

Od listopada 2006 roku przy Ewangelickim Domu Opieki „ARKA” działalność rozpoczął **Środowiskowy Dom Samopomocy**, przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jest to placówka dziennego pobytu /8 godzinna/, mieszcząca 60 osób. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w poniższych pracowniach :

- muzycznej,
- plastycznej,
- komputerowej,
- kulinarnej,
- edukacyjnej,
- krawieckiej,
- stolarskiej

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Mikołajkach, powstał 15 marca 2002 roku. Jest niepubliczną, specjalistyczną placówką działającą pod egidą Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Ośrodek jest placówką dziennego pobytu , czynny 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 17.00. Swoim zasięgiem obejmuje dzieci i młodzież z terenu gminy Mikołajki, Mrągowo, Piecki, Orzysz, Ruciane Nida .Wychowankowie ośrodka dowożeni są na zajęcia środkami transportu, należącymi do stowarzyszenia. Placówka obejmuje swym oddziaływaniem dzieci i młodzież w wieku 3-25 lat z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Placówka zapewnia kompleksową opiekę medyczną, rehabilitacyjną, edukacyjną i terapeutyczną. Obecnie w OREW-ie przebywa 34 wychowanków.

Warsztat Terapii Zajęciowej /WTZ/ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Mikołajkach rozpoczął działalność 15 marca 2002 roku. Ergoterapią objętych jest 40 osób w 8 pracowniach; informatycznej, krawieckiej, gospodarstwa domowego, muzyczno-teatralnej, plastycznej i rękodzieła artystycznego, obróbki materiałów, zachowań społecznych, ogrodniczo-wikliniarskiej. Uczestnicy WTZ pochodzą z terenu powiatu mrągowskiego (gmina Mikołajki, Mrągowo oraz gmina Piecki). Czas pracy od 7:00 do godziny 15:00, przez 5 dni w tygodniu. Ergoterapia prowadzona w WTZ zorientowana jest na preorientację zawodową.

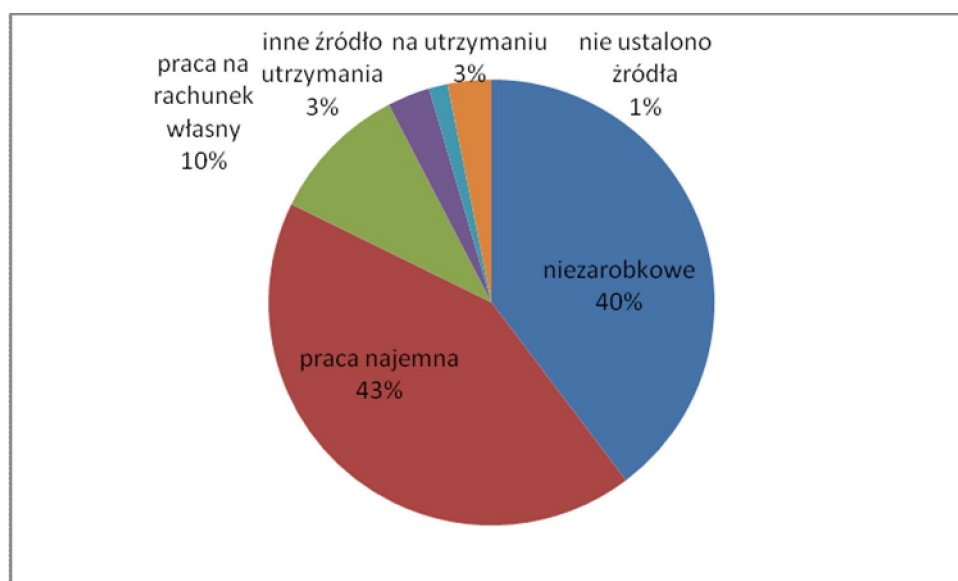
2.3.9 Źródła utrzymania gospodarstw domowych w Mikołajkach

Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym z 2002 r. w Mikołajkach funkcjonuje 1325 gospodarstw domowych, w tym 970 jednorodzinnych. Struktura jednorodzinnych gospodarstw domowych w Mikołajkach kształtuje się następująco:

- 2-osobowe – 295
- 3-osobowe – 298
- 4-osobowe i więcej osób – 377.

Głównym źródłem utrzymania gospodarstw domowych w Mikołajkach są źródła niezarobkowe (emerytury i renty) - 526 gospodarstw oraz praca najemna - 564 gospodarstw i praca na rachunek własny - 134 gospodarstwa. W 42 gospodarstwach domowych osoby są na utrzymaniu, w 41 na innym źródle utrzymania, a dla 18 gospodarstw domowych nie ustalono źródła .

Wykres nr 7. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w Mikołajkach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Powyższe dane są wielce niepokojące. Oznaczają z jednej strony niską aktywność zawodową i gospodarczą społeczeństwa, a z drugiej - obrazują zjawisko starzenia się mikołajskiej populacji.

2.3.10 Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe na terenie miasta Mikołajki

2.3.10.3 Kluby i stowarzyszenia działające na terenie miasta Mikołajki

Współpraca Gminy Mikołajki z organizacjami pozarządowymi określana jest corocznie w Uchwale Rady Miejskiej w Mikołajkach w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Mikołajki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, aktualna o nr XXXIII/233/2008 została podjęta na sesji w dniu 5 listopada 2008 roku. Jej treść zawsze omawiana jest na corocznym spotkaniu z organizacjami pozarządowymi, które mogą wносить swoje uwagi, sugestie, poprawki i zapytania. Roczny program współpracy oprócz zasad, zakresu i formy współpracy samorządu gminy Mikołajki z organizacjami pozarządowymi określa priorytetowe zadania publiczne, których realizacja związana będzie z finansowaniem lub dofinansowaniem z budżetu Gminy. Cała współpraca ma na celu lepsze wykonywanie zadań

ustawowo powierzonych gminie przez wykorzystanie wiedzy, możliwości i doświadczenia organizacji pozarządowych, a także zwiększenie ich zaangażowania w rozwiązywanie problemów lokalnych.

Przy podejmowaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego Gmina kieruje się zasadami:

- pomocniczości przy zachowaniu suwerenności stron co oznacza, iż organy samorządu gminy respektują pełną odrębność, uznają ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym także tych, które należą do sfery zadań publicznych,

- partnerstwa, organizacje pozarządowe uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, mają wpływ na wypracowanie sposobów ich rozwiązywania oraz uczestniczą w wykonywaniu zadań publicznych,

- efektywności - samorząd gminy, zlecając organizacjom realizację zadań własnych, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz respektując wymogi określone w art. 33 i art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych,

- jawności - samorząd gminy udostępnia współpracującym z nim organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach działania oraz środkach, jakimi dysponuje, a które przeznaczone są na realizację zadań publicznych, możliwych do zlecenia organizacjom pozarządowym. Informacja ta dotyczy także zarówno kosztów realizacji zadań własnych, już prowadzonych przez samorząd bądź jednostki bezpośrednio mu podległe, jak i sposobów oraz zasad ich obliczania.

Współpraca samorządu gminy Mikołajki z organizacjami pozarządowymi ma charakter długofalowy i uznana jest za element strategii rozwoju Gminy.

Strategicznym celem współpracy jest objęcie nią możliwie najszerszych obszarów aktywności obywatelskiej w społeczności lokalnej.

Współpraca z organizacjami dotyczy zadań określonych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz.1591 z późniejszymi zmianami/, a w szczególności zadań własnych Gminy obejmujących następujące obszary:

- działań mających na celu wspierania wszystkich form rozwoju społeczno-gospodarczego gminy,
- pomocy społecznej, w tym pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
- promocji zatrudnienia i aktywizacji społecznej oraz zawodowej osób, pozostających bez pracy bądź zagrożonych jej utratą, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia i rozszerzania kwalifikacji zawodowych,
- szeroko pojętej edukacji, oświaty i wychowania, ze szczególnym uwzględnieniem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z terenów wiejskich gminy,
- wszechstronnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych i w wieku poprodukcyjnym,
- kultury, sztuki i amatorskiej działalności artystycznej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego gminy,
- upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- ochrony szeroko rozumianego środowiska naturalnego i edukacji ekologicznej,
- przeciwdziałania patologiom społecznym, prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,
- ratownictwa i ochrony mieszkańców gminy jak i przybywających tu turystów,

- działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania międzynarodowych kontaktów społeczności gminy,
- promocji i wspierania idei wolontariatu.

Kluby Sportowe i inne organizacje pozarządowe realizują zadania własne gminy biorąc udział w konkursach ogłaszanych przez Urząd Miasta. W wyniku procedury konkursowej Gmina udziela dotacji na finansowanie realizacji zadań publicznych. Oprócz dotowania wyżej wymienionych zadań własnych, Gmina wspiera organizacje, które starają się pozyskać fundusze z innych źródeł. Polega to między innymi na zabezpieczeniu wkładu własnego organizacji (przy zachowaniu procedury konkursowej).

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się także na innych niż finansowych, płaszczyznach:

- udostępniania pomieszczeń Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach organizacjom pozarządowym nie dysponującym własnym lokalem w celu odbywania spotkań (sposób udostępniania i korzystania z pomieszczeń określa każdorazowo Burmistrz Miasta Mikołajki po analizie wniosku złożonego przez organizację),
- pomocy ze strony samorządu w udostępnianiu lokali do prowadzenia działalności statutowej przez Organizacje (możliwości i sposób najmu pomieszczeń określa każdorazowo Burmistrz Miasta Mikołajki po analizie wniosku i wymaganych dokumentów złożonych przez organizację oraz możliwości lokalowych gminy),
- obejmowania patronatem przez Burmistrza Miasta Mikołajki i Radę Miejską w Mikołajkach przedsięwzięć realizowanych przez Organizacje,
- wspólną działalność informacyjną i szkoleniową,
- promowanie i informowanie o działalności lokalnych Organizacji w wydawanych przez samorząd publikacjach, mediach oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy,

współdziałanie w nawiązywaniu kontaktów i współpracy w skali regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej,

Kluby i stowarzyszenia:

1. Miejski Klub Sportowy „Kłobuk” w Mikołajkach, prowadzi zajęcia z piłki nożnej w trzech kategoriach wiekowych: żak, junior, senior. Drużyna seniorów gra w lidze okręgowej woj. warmińsko – mazurskiego. Treningi i mecze prowadzą na stadionie miejskim w Mikołajkach. Łącznie prowadzą szkolenie dla 80 osób.
2. Mazurski Klub Żeglarski w Mikołajkach prowadzi zajęcia z żeglarstwa jachtowego i bojerowego. Wykształcił wielu Mistrzów Polski, Europy i Świata. Klub bierze udział w programie Nivea Błękitne Żagle, kształcąc najmłodszych żeglarzy w klasie optymist. Szkolenie prowadzone jest również w klasie kadet. Łącznie prowadzą szkolenie dla 60 osób.
3. Uczniowski Klub Sportowy działający przy Zespole Oświatowym w Mikołajkach prowadzi sekcje piłki nożnej, piłki ręcznej i piłki siatkowej. Zajęcia prowadzone są na hali sportowej w Mikołajkach i terenach sportowych przy szkole. Łącznie prowadzą szkolenie dla 45 osób.
4. Mazurski Klub Tenisa Ziemnego w Mikołajkach prowadzi zajęcia z tenisa ziemnego dla dzieci i dorosłych. Zajęcia prowadzone są na kortach tenisowych przy Zespole Oświatowym w Mikołajkach. Łącznie prowadzą szkolenie dla 20 osób.
5. Parafialny Klub Rekreacyjno – Sportowy w Mikołajkach, klub powstał przy Parafii św. Mikołaja w Mikołajkach, prowadzi zajęcia z piłki nożnej i piłki siatkowej. Zajęcia prowadzone są na hali sportowej w Mikołajkach. Łącznie prowadzą szkolenie dla 25 osób.

2.3.10.4 Pozostałe organizacje pozarządowe

1. Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych – organizacja pożytku publicznego działająca w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, przeciwdziałaniu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu. Najbardziej doświadczona spośród lokalnych organizacji społecznych. Twórca wielu projektów i programów społecznych. Partner gminy i MGOPS w realizacji projektów w ramach PO Kapitał Ludzki.
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Mikołajkach.
3. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Mikołajkach – działające na rzecz wyrównywania szans osób z upośledzeniem umysłowym, wspierania rodzin osób z upośledzeniem umysłowym oraz tworzenie warunków rozwoju, godnego życia w integracji z otwartym środowiskiem.
4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 1 Mikołajki – skierowane głównie na potrzeby kulturowe starszego pokolenia.
5. Parafialny Zespół Caritas przy parafii św. Mikołaja w Mikołajkach oraz Parafialny Zespół Caritas przy parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Mikołajkach.

Łącznie działające tu kluby i organizacje sportowe wypełniły „kartę organizacji pozarządowej” tym samym wyraziły chęć współpracy z samorządem i lokalną społecznością. Rokrocznie uchwalany jest program współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, który określa zasady i formy współpracy. Organizacje pozarządowe pozyskują środki z budżetu gminy na realizację zadań wspólnych w ramach ogłaszanych konkursów dotacyjnych. Formy i zasady współpracy są stale udoskonalane i rozszerzane.

2.3.11 Identyfikacja problemu

- postępujące zjawisko tzw. starzenia się społeczeństwa Mikołajek wynikające z niskiego przyrostu naturalnego, odpływu ludzi młodych do większych miast oraz zagranicę;
- niekorzystny wpływ postępującego niżu demograficznego na sytuację oświaty;
- utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, szczególnie wśród kobiet, mający wpływ na pogarszanie się sytuacji materialnej mieszkańców oraz rynek pracy;
- niski poziom wykształcenia (28,61% ludności posiada wykształcenie podstawowe) i kwalifikacji mieszkańców;
- znaczny odsetek ludności Mikołajek korzystający ze świadczeń pomocy społecznej – postępujący proces ubożenia mieszkańców w wyniku braku zatrudnienia. Beneficjentem tej pomocy jest także wiele osób niepełnosprawnych, starszych i schorowanych;
- niska dochodowość gospodarstw domowych – prawie połowa gospodarstw (40,0%) utrzymuje się ze źródeł niezarobkowych (emerytur i rent);
- niewystarczający dostęp mieszkańców do podstawowej i dobrze wyposażonej opieki medycznej.

2.4 Analiza SWOT

Wychodząc z przedstawionej charakterystyki i inwentaryzacji stanu istniejącego miasta Mikołajki, określono słabe i mocne strony miasta. W tym celu posłużono się ANALIZĄ SWOT, pozwalającą z jednej strony na podsumowanie poziomu rozwoju Mikołajek, a z drugiej na określenie uwarunkowań tego rozwoju.

POŁOŻENIE I ŚRODOWISKO NATURALNE.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Centralne położenie na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich i w regionie. 2. Naturalne walory przyrodnicze gminy i regionu (las, jeziora, rzeki, przyroda, krajobraz). 3. Bliskość największego polskiego jeziora oraz licznych rezerwatów przyrody. 4. Region o najczystszej powietrzu w kraju. 5. Poprawiający się stan czystości j. Mikołajskiego. 6. Położenie na obszarze Zielonych Płuc Polski 7. Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu 8. Możliwości rozwoju ekoturystyki i turystyki kwalifikowanej 9. Ciekawy krajobraz kulturowy 10. Centrum miasta położone w bezpośrednim styku jez. Mikołajskiego	1. Brak kompleksowego systemu segregacji i utylizacji odpadów. 2. Przepełnione gminne wysypisko śmieci, nie spełniające żadnych norm i standardów. Konieczność zamknięcia i rekultywacji składowiska odpadów. 3. Brak sprawnego systemu gromadzenia i usuwania odpadów z niezorganizowanych biwakowisk wzdłuż szlaku żeglarskiego (brzegi jezior Mikołajskiego i Tałty) 4. Brak systemu odbioru ścieków z łodzi.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Dostępność atrakcyjnego środowiska naturalnego.	1. Zbyt duża liczba turystów w krótkim okresie w stosunku do pojemności

2. Fundusze Strukturalne UE – możliwość dofinansowania działań proekologicznych	środowiska.
3. Większe wykorzystanie transportu kolejowego poprzedzone modernizacją linii kolejowej. – odciążenie drogi krajowej nr 16.	2. Brak spójności i luki w prawie o zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Rozwój systemów infrastruktury technicznej w regionie.	3. Nieaktualny od 2004 r. plan ogólny zagospodarowania przestrzennego.
	4. Likwidacja połączeń linii kolejowej Olsztyn – Mrągowo – mikołajki - Ełk

WARUNKI I STANDARDY ŻYCIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Struktura wieku mieszkańców (stosunkowo wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym) - znaczne zasoby siły roboczej.	1. Wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa.
2. Zadawalający poziom wyposażenia mieszkań w infrastrukturę techniczną	2. Niski poziom kwalifikacji zawodowych i wykształcenia mieszkańców.
3. Rozwinięta i dostępna sieć usług podstawowych (handel, opieka zdrowotna, szkolnictwo).	3. Rozległe strefy ubóstwa i zagrożenie wykluczeniem społecznym.
4. Doświadczenia organizacji pozarządowych w realizacji programów związanych z działaniami na rzecz rozwoju sportu, edukacji oraz aktywizacji zawodowej i społecznej bezrobotnych itp.	4. Nieobecność na lokalnym rynku firm, stosujących nowoczesne technologie.
5. Bezpośrednie położenie budynków mieszkalnych w pobliżu jeziora – dodatkowe źródło dochodów mieszkańców z wynajmu powierzchni na cele noclegowe i gastronomiczne	5. Znaczna ilość budynków mieszkalnych o dużym stopniu zużycia techn. – znaczna część zasobów mieszkaniowych w mieście i na terenach wiejskich wymaga rewitalizacji.
	6. Wysoki poziom kosztów, związanych z utrzymaniem i eksploatacją komunalnych zasobów mieszkaniowych.
	7. Brak mieszkań socjalnych dla najuboższych mieszkańców.
	8. Zniszczony i wyeksploatowany wodociąg powodujący częste niedobory wody oraz liczne awarie

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Możliwość realizacji projektów, podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy, a także przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu finansowanych z Funduszy Strukturalnych – Europejski Fundusz Społeczny 2. Rozwój wielofunkcyjnej bazy sportowo-rekreacyjnej	1. Niski poziom zainteresowania bezrobotnych programami aktywizacji społecznej i zawodowej. 2. Zły system funkcjonowania służby zdrowia w kraju. 3. Niedostateczne współfinansowanie pomocy społecznej z budżetu państwa. 4. Ustawa o dopłatach do kosztów utrzymania mieszkań dla osób w trudnej sytuacji materialnej – finansowanie zasobów, w których samorząd nie ma wpływu na kształtowanie kosztów eksploatacji.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zmodernizowana miejska oczyszczalnia ścieków, przygotowana na rozwój miasta. 2. System kanalizacyjny obejmujący bez mała całe miasto. 3. Pełna telefonizacja miasta, dobry zasięg operatorów wszystkich sieci komórkowych, możliwość dostępu do Internetu.. 4. Gazyfikacja miasta 5. Przygotowanie projektów przebudowy i rewitalizacji głównych ulic miasta wraz z przebudową sieci wodociągowej. 6. Przygotowanie projektu modernizacji	1. Zły stan sieci wodociągowej w mieście oraz problemy z ilością i jakością wody, przede wszystkim w sezonie letnim. 2. Gospodarka odpadami stałymi - brak pełnego systemu segregacji odpadów i ich utylizacji, 3. Sieć energetyczna wysokiego i średniego napięcia wymagająca modernizacji i rozbudowy, zwłaszcza w zachodniej części miasta 4. Ograniczona infrastruktura zaplecza parkingowego w mieście. 5. Zły stan części ulic w mieście.

stacji uzdatniania wody.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Finansowe środki zewnętrzne na rozbudowę infrastruktury technicznej, rewitalizację głównych ulic miasta zwłaszcza w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. 2. Współpraca z gminami w ramach związków celowych (Związek Gmin „Czyste Mazury” Lokalna Grupa Działania) i samorządem powiatowym – wspólne projekty na rozwój infrastruktury (np. system zagospodarowania odpadów, drogi, ścieżki rowerowe itp.). 3. Autobusy szynowe na linii kolejowej Olsztyn – Ełk. 4. Przebudowa drogi krajowej nr 16	1. Oczekiwania i wymagania potencjalnych inwestorów zewnętrznych, co do rozbudowy infrastruktury technicznej, finansowanej z budżetu gminnego. 2. Zbyt mała ilość środków finansowych alokowanych w ramach RPO na rozwój infrastruktury technicznej 3. Stan techniczny linii kolejowej i ograniczona liczba połączeń. 4. Zamknięcie linii kolejowej.

TURYSTYKA I PROMOCJA.

MOCNE STRONY	
1. Wieloletnia tradycja miasta. 2. Położenie w regionie oraz względna bliskość dużych aglomeracji. 3. Istniejąca baza turystyczna (noclegi, gastronomia, handel, usługi turystyczne). 4. Baza hotelowa tworząca największe centrum konferencyjne na Mazurach. 5. Imprezy o charakterze kulturalnym i sportowo – turystycznym. 6. Organizacja Samochodowego Rajdu Polski – imprezy o randze międzynarodowej. 7. Nowoczesne mariny żeglarskie w Mikołajkach.	1. Ograniczony system promocji i marketingu, skierowanego do konkretnych grup odbiorców. 2. Krótki sezon turystyczny. 3. Brak produktów, jednoznacznie kojarzących się z Mikołajkami. 4. Słaby poziom integracji środowiska przedsiębiorców, działających w sferze turystyki. 5. Niedostateczny poziom infrastruktury techn. (wodociągi, drogi, gaz) . 6. Słabiej rozwinięta infrastruktura turystyczna z zakresu turystyki rowerowej, pieszej, konnej, narciarskiej 7. Niedostatecznie zagospodarowany teren plaży miejskiej w Mikołajkach.

8. Nowoczesna przystań żeglarska w Mikołajkach. 9. Hala sportowa umożliwiająca organizację imprez sportowo-rekreacyjnych poza sezonem letnim. 10. Projekt budowy ekologicznej przystani żeglarskiej. 11. Bezpieczeństwo żeglarzy i wodniaków gwarantowane przez służby ratownicze (baza Mazurskiego WOPR, policja) 12. Wolne tereny pod inwestycje z zakresu turystyki, rekreacji, rehabilitacji i usług okołoturystycznych. 13. Sąsiedztwo Mazurskiego Parku Krajobrazowego wraz z jego walorami przyrodniczo – turystycznymi. 14. Rozwój turystyki rowerowej	8. Niedostatecznie wyposażenie i warunki lokalowe służb ratowniczych. 9. Ograniczenia finansowe związane z organizacją większej liczby dużych imprez plenerowych w sezonie letnim 10. Wysokie ceny usług. 11. Zbyt mała integracja sąsiadujących miast (Giżycko, Ryn, Mrągowo) w realizację wspólnych programów promocyjnych.
SZANSE 1. Środowisko naturalne. 2. Finansowe środki zewnętrzne, służące rozwojowi turystyki (kwalifikacje osób prowadzących działalność, infrastruktura turystyczna, zachowanie dziedzictwa kulturowego). 3. Integracja europejska - wzrost popytu na usługi turystyczne. 4. Stała organizacja imprez sportowych o charakterze międzynarodowym – Tour de Pologne, Samochodowy Rajd Polski. 5. Budowa kompleksów sportowo rekreacyjnych z systemem boisk i basenem oraz torem samochodowym i narciarskim. 6. Budowa kolejnych obiektów o charakterze turystycznym i hotelowym	ZAGROŻENIA 1. Zbyt intensywny ruch turystyczny, w stosunku do chłonności środowiska w okolicy Mikołajek 2. Przeinwestowanie miasta. 3. Konkurencja ze strony zagranicznych kurortów wypoczynkowych. 4. Ocieplenie klimatu – brak „prawdziwej” zimy, ograniczający rozwój turystyki zimowej. 5. Niestabilna sytuacja gospodarcza kraju.

w Mikołajkach i najbliższej okolicy.

LOKALNA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stały wzrost ilości podmiotów gospodarczych, działających przede wszystkim w sektorze szeroko rozumianych usług. 2. Położenie i walory środowiska naturalnego Mikołajek, jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku. 3. Tereny, nadające się pod inwestycje – przede wszystkim w sferze usług turystycznych oraz zabudowy mieszkaniowo-rekreacyjnej.	1. Wysoki poziom bezrobocia oraz niski poziom kwalifikacji zawodowych mieszkańców. 2. Słaby poziom integracji środowiska przedsiębiorców oraz niski poziom aktywności społecznej mieszkańców. 3. Brak systemu wspierania lokalnej przedsiębiorczości, tworzącej nowe miejsca pracy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stworzenie bazy do organizacji dużych imprez sportowych. 2. Utworzenie prężnie działającej Lokalnej Organizacji Turystycznej. 3. Fundusze Strukturalne UE - możliwość realizacji projektów z zakresu rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw 4. Współpraca z innymi miastami w celu wspólnej promocji regionu.	1. Niestabilne prawo. 2. Biurokratyczny tryb tworzenia firm. 3. Wysokie koszty pracy i inne obciążenia podatkowe

ZARZĄDZANIE GMINĄ I WSPÓŁPRACA PARTNERÓW LOKALNYCH

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stabilna władza samorządowa, realizująca sukcesywnie przewidziane działania rozwojowe miasta. 2. Doświadczenie w realizacji inwestycji infrastrukturalnych. 3. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi	1. Ograniczona współpraca różnych środowisk na terenie gminy (przedsiębiorcy – samorząd - organizacje obywatelskie). 2. Niski poziom integracji i aktywności mieszkańców oraz np. przedsiębiorców, działających w sferze turystyki.

4. Coraz większa aktywność społeczna organizacji pozarządowych.	3. Słabe wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych w zarządzaniu gminą. 4. Duża zależność budżetu gminy od dotacji i subwencji. 5. Zbyt niski poziom współpracy samorządów na poziomie regionalnym (powiat, województwo). 6. Słaby przepływ informacji w relacji samorząd – społeczność lokalna, ograniczone zainteresowanie mieszkańców bieżącymi działaniami podejmowanymi przez władze samorządowe.
SZANSE 1. Wprowadzenie standardów jakości usług i procedur organizacyjnych i uzyskanie przez UMiG normy ISO. 2. Partnerstwo publiczno - prywatno-społeczne 3. Utworzenie lokalnej organizacji, skupiającej przedsiębiorców działających w sferze turystyki. 4. Programu współpracy samorządu gminy z organizacjami społecznymi – włączenie sektora pozarządowego w realizację zadań własnych gminy. 5. Wprowadzenie podpisu elektronicznego i elektronicznego obiegu umożliwiającego wykorzystanie Internetu do obsługi interesantów. 6.	ZAGROŻENIA 1. Asymetria pomiędzy zadaniami przekazywanymi samorządowi do realizacji, a wysokością środków finansowych przeznaczonych na te zadania. 2. Opóźnione regulacje prawne lub ich brak w odniesieniu do działań samorządu, finansowania jego zadań oraz wspólnej realizacji projektów z różnymi podmiotami sektora prywatnego i pozarządowego.

Wnioski z przeprowadzonej oceny mocnych i słabych stron Mikołajek:

Czynniki pro-rozwojowe

- ✓ rozszerzenie oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy,

- ✓ organizacja międzynarodowych imprez sportowych,
- ✓ przygotowanie planów rewitalizacji miasta, projektów budowy kompleksów rekreacyjno – sportowych,
- ✓ samooczyszczanie się Jeziora Mikołajskiego,
- ✓ utworzenie funkcjonalnego kąpieliska z zapleczem rekreacyjnym,
- ✓ rozwój sektora prywatnego, a przede wszystkim MSP,
- ✓ rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej.
- ✓ istniejące rezerwy terenu, pozwalające na wzmocnienie podstawowych funkcji gminy (turystyka, rekreacja),

Bariery rozwoju społeczno-gospodarczego Mikołajek:

- ✓ ograniczenia związane z chłonnością środowiska naturalnego i koniecznością zapewnienia jego dobrego stanu, jako czynnika kształtującego jakość życia mieszkańców i turystyczną atrakcyjność Mikołajek,
- ✓ zbyt wolny rozwój infrastruktury technicznej, ograniczony dostępnością środków finansowych i wynikający z wieloletnich wcześniejszych zaniedbań
- ✓ brak właściwego systemu gospodarki odpadami,
- ✓ niewystarczający poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- ✓ wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa oraz niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców,
- ✓ nie pokrywające potrzeb, zdekapitalizowane komunalne zasoby mieszkaniowe,
- ✓ niewielki, lokalny kapitał inwestycyjny,
- ✓ wolniejszy wzrost dochodów bieżących, w stosunku do wydatków budżetu miasta,
- ✓ mała mobilność, kwalifikacje i zdolność dostosowawcza siły roboczej,
- ✓ bierna, wolno zmieniająca się postawa konsumpcyjna znacznych grup mieszkańców.

3 Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, regionu i miasta

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 jest jednym z dokumentów o charakterze planistycznym, opracowanym na potrzeby programowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. Zapisy Programu zgodne są z najważniejszymi dokumentami planistycznymi określającymi politykę rozwoju kraju i województwa.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 (Narodowa Strategia Spójności)

Na podstawie wytycznych UE określających główne cele polityki spójności oraz uwzględniając uwarunkowania społeczno-gospodarcze Polski przygotowano Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Dokument określa kierunki wsparcia ze środków finansowych dostępnych z budżetu UE w okresie 7 najbliższych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności.

Celem strategicznym NSRO dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny osiągnąć będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych. Celami horyzontalnymi NSRO są:

- 1) Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
- 2) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,

- 3) Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
- 4) Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
- 5) Wzrost konkurencyjności Polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- 6) Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki realizuje bezpośrednio *Cel 2 Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej* w zakresie: tworzenia warunków sprzyjających przedsiębiorczości, przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz *Cel 5 Wzrost konkurencyjności Polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej* w zakresie: przyśpieszenia rozwoju województw Polski Wschodniej i przeciwdziałania marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych. W celu 5 zakłada się m.in. podjęcie działań rewitalizacyjnych rozumianych jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego i do ożywienia gospodarczego. Rewitalizacja zakłada także zachowanie walorów historycznych (w tym głównie urbanistycznych i architektonicznych), podkreślenie ich unikalności i kolorytu lokalnego, co może zwiększyć ich atrakcyjność turystyczną, w tym samym przyczynić się do wzrostu szans rozwojowych.

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko– Mazurskiego do roku 2020

Pierwszy dokument wyznaczający kierunki rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego powstał w 2000 roku. Strategia rozwoju województw obejmowała lata 2000–2015 i pomimo nieznacznych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej wewnątrz regionu, zdecydowano o aktualizacji dokumentu. Zasadniczy wpływ na decyzję o aktualizacji strategii miały zmiany, które zaszły w otoczeniu województwa, takie jak np. wejście Polski do Unii Europejskiej oraz reforma wizji prowadzenia polityki rozwoju regionalnego we Wspólnocie. Zaktualizowana Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego przyjęta została Uchwałą nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r. Horyzont czasowy strategii obejmuje działania podejmowane do roku 2020.

Zgodnie z wizją przedstawioną w kluczowym dla rozwoju województwa dokumencie strategicznym, Warmia i Mazury do roku 2020 staną się

„... regionem, w którym warto żyć”.

Celem głównym strategii rozwoju województwa jest:

„Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy”.

W trakcie prac nad aktualizacją strategii za strategiczne przyjęto trzy priorytety rozwoju:

1. Konkurencyjna gospodarka
2. Otwarte społeczeństwo
3. Nowoczesne sieci

W ramach trzech priorytetów określono trzy Cele strategiczne:

1. Wzrost konkurencyjności gospodarki
2. Wzrost aktywności społecznej
3. Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki realizuje Cele operacyjne Priorytetu Konkurencyjna Gospodarka:

- wzrost potencjału turystycznego,
 - wzrost konkurencyjności usług dla starzejącego się społeczeństwa,
- oraz Priorytetu Otwarte Społeczeństwo:
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
 - zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego sprzyjającego integracji oraz zapobieganiu wykluczeniu społecznemu,
 - wzrost atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Mikołajki na lata 2008-2020

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Mikołajki jest wyrazem dążeń wspólnoty samorządowej do zapewnienia trwałych podstaw rozwoju miasta oraz poprawy warunków życia jego mieszkańców. Strategia została opracowana na lata 2008-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki nawiązuje do następujących Priorytetów Strategii:

Celem głównym Strategii jest rozwój społeczno-gospodarczy miasta i gminy Mikołajki, natomiast cele strategiczne sformułowano w ośmiu obszarach rozwoju przyjętych jako priorytetowe.

1. Poprawa infrastruktury technicznej w gminie,
2. Wszechstronna oferta edukacyjna,
3. Ograniczenie bezrobocia w gminie,
4. Ograniczenie środowiska patologii społecznej,
5. Zmiana struktury gospodarstw i terenów wiejskich,
6. Skuteczne zaangażowanie na rzecz gminy,
7. Rozwój turystyki,
8. Szeroka i dynamiczna promocja gminy.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki odpowiada większości tych celów, a w szczególności:

- Poprawa infrastruktury technicznej w gminie,
- Ograniczenie bezrobocia w gminie,

- Ograniczenie środowiska patologii społecznej,
- Rozwój turystyki.

4 Założenia programu rewitalizacji

4.1 Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych (rewitalizacji)

Jednym z kluczowych elementów opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Mikołajki było wyznaczenie obszarów zdegradowanych w mieście, których degradacja przestrzenna i techniczna połączona z problemami społecznymi i gospodarczymi znacznie odbiega od wartości średniej dla miasta. W pierwszym etapie prac nad opracowaniem Programu, Zarządzeniem Burmistrza Nr 100/2007 z dnia 09.11.2008 r. został utworzony **zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Mikołajki**, w składzie: Agata Leszczyńska, Katarzyna Patermann, Barbara Kuźmicka – Rogala, Monika Golda – Kepa, Stella Hałaburda, Iwona Alajster, Tadeusz Zawistowski, Alicja Lepczyńska, Marzena Rąg, Sylwia Serowik, Agnieszka Ozygała. Na podstawie powyższego Zarządzenia koordynatorem zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji została Pani Joanna Wróbel, która pełni funkcję **Pełnomocnika ds. rewitalizacji** i reprezentuje jednocześnie Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach. Wybór ostatecznych granic obszarów zdegradowanych, został przeprowadzony na podstawie własnych badań i analiz sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta, wykorzystując dane statystyczne i informacje uzyskane od właściwych podmiotów. Badania prowadzono przede wszystkim w kontekście kryteriów wynikających z definicji obszaru zdegradowanego (rewitalizowanego), określonej art. 47, ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dn. 8 grudnia 2006 r. Przy wyborze obszarów zdegradowanych brano pod uwagę wskaźniki dla działań związanych z rewitalizacją miast i wzmocnieniem funkcji społecznych. Odniesienia do określonych wskaźników dokonano zgodnie z

zapisami *Wytycznych Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji (wersja z dnia 16.10.2008 r.)*. Jako spójną strefę geograficzną w mieście wyznaczono do rewitalizacji obszar miejski składający się z trzech stref oznaczonych od I do III, których nazwy i ulice obejmują:

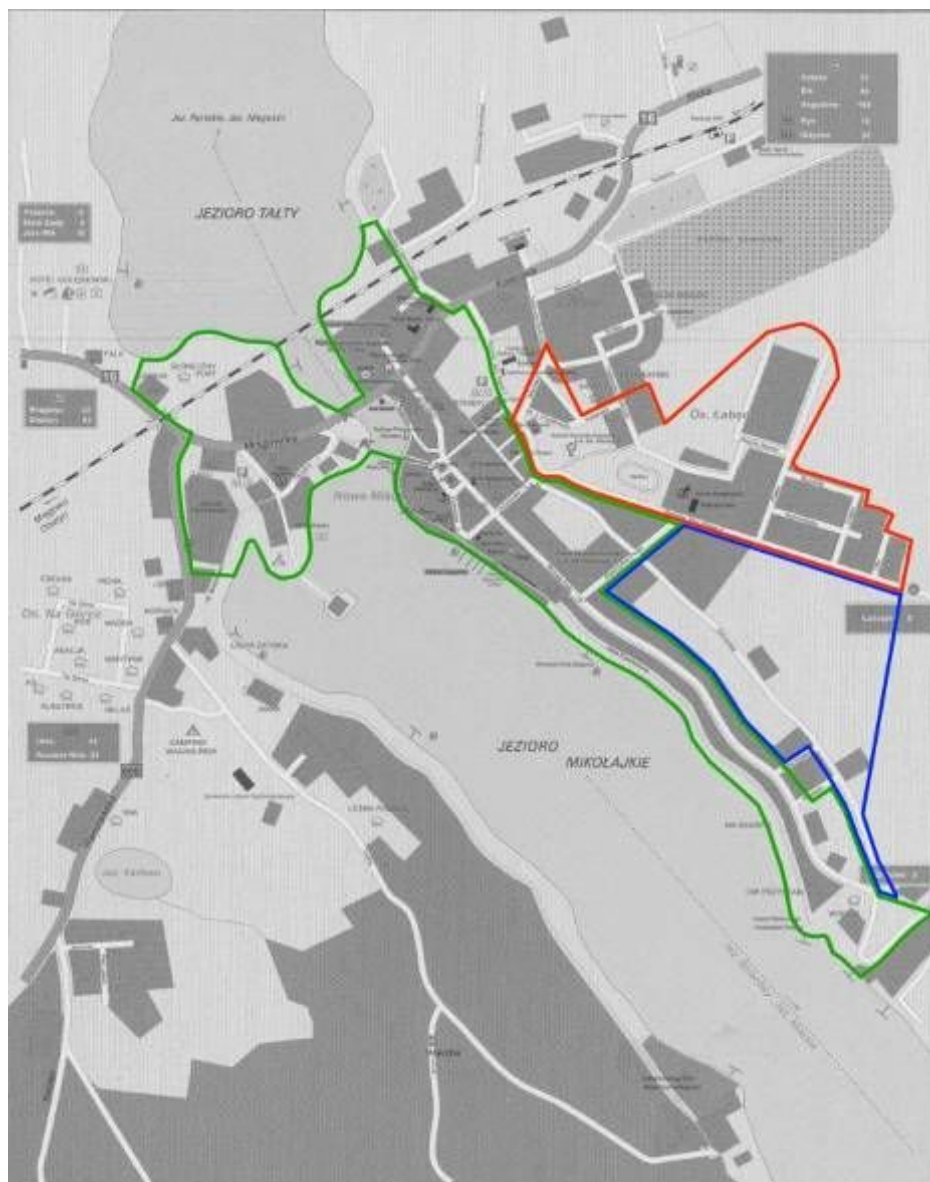
Obszar I Centrum: Obszar obejmuje teren, w skład którego wchodzi następujące ulice: Warszawska (od skrzyżowania z ul. Mrągowską do wysokości z Mazurskim Parkiem Dziecięcym), Mrągowska (od wysokości Pensjonatu „Dennis” do mostu łączącego jez. Tałty z Mikołajskim), Kolejowa (od mostu łączącego jez. Tałty z Mikołajskim do skrzyżowania z ul. Henryka Dąbrowskiego), plac Kościelny, Henryka Dąbrowskiego (na wysokości od skrzyżowania z ul. Kolejową do granicy z cmentarzem), ul. Papieża Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Wileńską jako cała, natomiast od skrzyżowania z ul. Wileńską do skrzyżowania z ul. Wawrzyńca Prusa nieruchomości po prawej stronie od jeziora Mikołajskiego, ul. Wawrzyńca Prusa, Króla Sielaw, Rybacka, Michała Kajki (do skrzyżowania z ul. Dybowską), Dybowska (od skrzyżowania z Orzyszową do skrzyżowania z Wawrzyńca Prusa), Orzyszowa, Kowalska, Pl. Wolności, 3-Maja, Plac Kościelny, Al. Żeglarska, Okrężna, Aleja Kasztanowa.

Obszar II Osiedle Łabędzia: Obszar obejmuje teren, w skład którego wchodzi następujące ulice: Wileńska, Papieża Jana Pawła II (od skrzyżowania z Wileńską do skrzyżowania z Wawrzyńca Prusa nieruchomości po lewej stronie od Kościoła św. Mikołaja i Stadionu, natomiast od skrzyżowania z Wawrzyńca Prusa do ul. Orlej jako cała ulica), ks. J. Popiełuszki, Kwiatowa, T. Kościuszki (od skrzyżowania z Kwiatową do skrzyżowania z ul. Złotych Kłosów), Złotych Kłosów, Ptasia, Bociania, Kormoranów, Czapla, Orla.

Obszar II – teren byłych zakładów przemysłowych: obszar zlokalizowany pomiędzy ulicami Wawrzyńca Prusa, wzdłuż Dybowskiej od skrzyżowania z Wawrzyńca Prusa do skrzyżowania z Mikołaja Kajki oraz Papieża Jana Pawła II (od skrzyżowania z Wawrzyńca Prusa do Orlej).

Granice obszarów wyznaczonych do rewitalizacji przedstawione zostały na poniższej rysunku:

Rysunek nr 4. Granice obszarów rewitalizowanych miasta Mikołajki

- - **Obszar I Centrum**
- - **Obszar II Osiedle Łabędzia**
- - **Obszar III teren byłych zakładów przemysłowych**

Źródło: Opracowanie Pełnomocnika oraz zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

4.2 Uzasadnienie wyboru zdegradowanych (rewitalizowanych) obszarów

Na podstawie przeprowadzonych analiz, dotyczących obecnej sytuacji miasta, wyznaczono obszary zdegradowane w Mikołajkach, które charakteryzują się problemami natury społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Istotnym argumentem przy wyznaczaniu obszarów jest szeroka wiedza i doświadczenie na temat obecnych uwarunkowań miasta i problemów w codziennym życiu mieszkańców osób wchodzących w skład zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji. Zespół wraz z Pełnomocnikiem ds. Rewitalizacji dokonali więc wyboru trzech stref w Mikołajkach, w granicach których podjęte zostaną działania rewitalizacyjne. Wszystkie wskazane trzy obszary wyróżniają się wyraźnym nasileniem niekorzystnych zjawisk, przejawiających się nie tylko w złym stanie infrastruktury i sytuacji mieszkaniowej, lecz także nagromadzeniem niekorzystnych zjawisk społecznych takich jak wykluczenie społeczne i ubóstwo oraz niski poziom rozwoju gospodarczego. Ponadto wszystkie obszary pełnią ważne funkcje społeczno-gospodarcze mające wpływ na codzienne życie mieszkańców. Pomimo wielu niekorzystnych zjawisk zachodzących w tych częściach miasta, każdy z obszarów dysponuje pewnym potencjałem, pozwalającym zmienić obecny stan oraz stworzyć warunki do perspektywicznego rozwoju. Obszary te dzięki koncentracji środków finansowych mogą zmienić swój wizerunek i zaoferować lepszą jakość życia dla mieszkańców i przebywających turystów. Poniżej przedstawiono więc wyniki analiz, które umożliwiły porównanie sytuacji dotyczącej poszczególnych dzielnic do średnich wartości dla całego miasta.

Obszar I Centrum: obszar ten położony na 78 ha zamieszkuje **1 780 mieszkańców**, co stanowi 46,9% wszystkich mieszkańców Mikołajek.

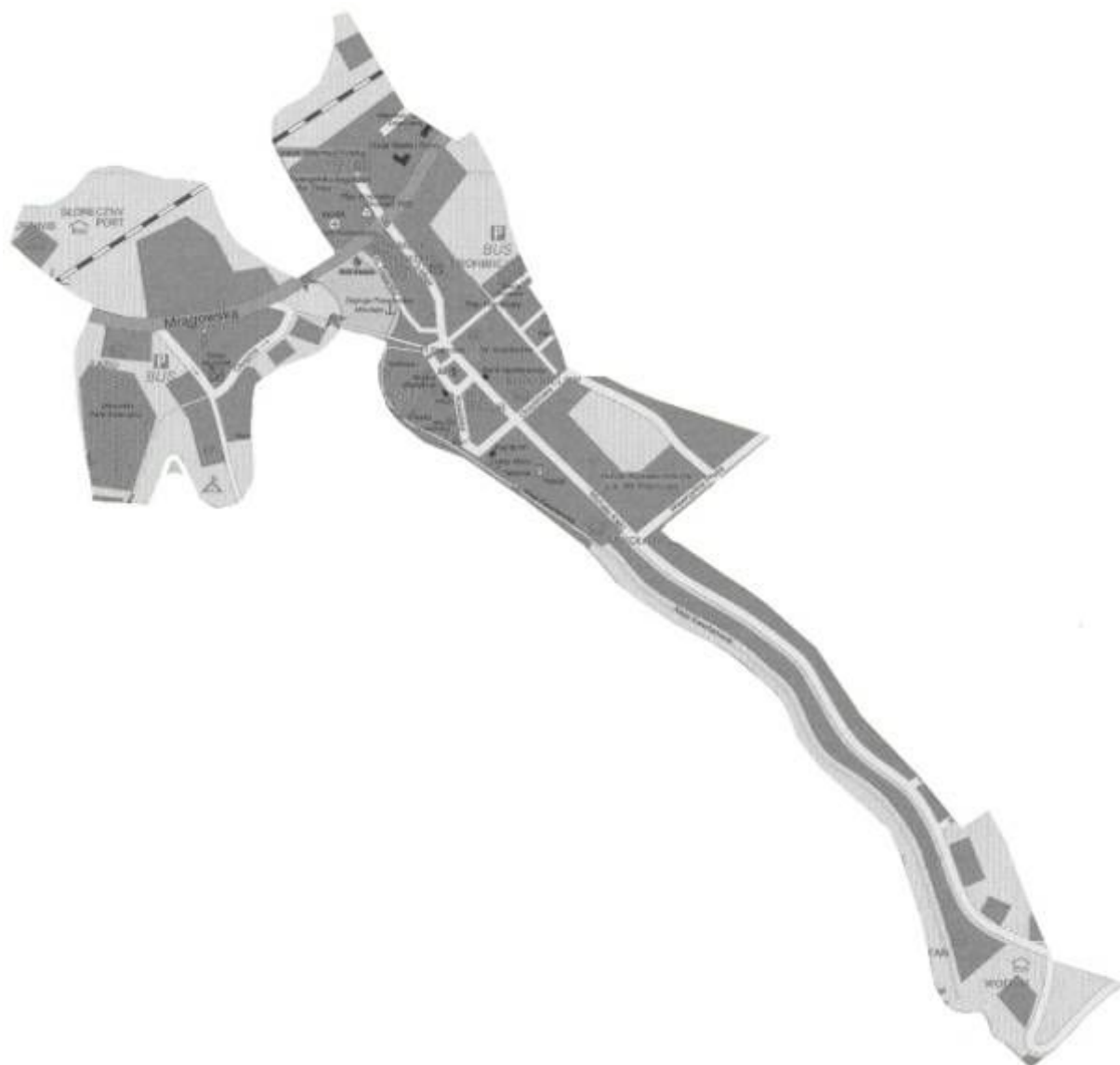
Tabela nr 36. Podstawowe dane nt. Obszaru I Centrum

Powierzchnia	Liczba ludności	% udział
--------------	-----------------	----------

	obszary w ha	w 2007 r.	ludności obszaru w ludności miasta
Obszar I Centrum	78 ha	1 780	46,9%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

Rysunek nr 5. Granice rewitalizowanego Obszaru I Centrum

Źródło: Opracowanie Pełnomocnika oraz zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

Obszar I Centrum stanowi największą powierzchnię miasta przewidzianą do działań rewitalizacyjnych i jest jednocześnie terenem, który ma istotny wpływ na życie Mikołajek – miasta turystycznego, żeglarskiej stolicy Polski, którego głównym atutem jest położenie na szlaku żeglugi śródlądowej w samym sercu Wielkich Jezior Mazurskich. Centrum Mikołajek integruje w sobie wiele funkcji takich jak: historyczne, środowiskowe, krajobrazowe, kulturowe i gospodarcze. Strefa centralna

Mikołajek jest najbardziej reprezentatywną częścią miasta, w której oprócz zabytkowej substancji mieszkaniowej zlokalizowane są liczne obiekty usługowe, drobnego handlu, gastronomii i hotelarstwa. Miejsce to kształtowało się urbanistycznie od 3 stuleci, czyli od uzyskania przez Mikołajki w XVII wieku praw miejskich. Na ten organizm miejski składa się historyczna zabudowa obejmująca Plac Wolności, Plac Kościelny, Park z nabrzeżem oraz zabytkową zabudowę ul. 3 Maja i Kajki. Najdłuższa i najbardziej malownicza ulica w Mikołajkach – ulica Kajki, ciągnie się około 2,5 km wzdłuż brzegu jeziora Mikołajskiego. Na jej specyficzny charakter składa się stara mazurska architektura wkomponowana w wysoki brzeg jeziora. Ulica Kajki wraz z terenami przyległymi tworzy obszar o podwyższonej ochronie konserwatorskiej, w związku z czym wszelkie działania inwestycyjne muszą być uzgadniane ze służbami ochrony konserwatorskiej.

Zdjęcie nr 10. Zabytkowa zabudowa przy ul. Kajki w Mikołajkach

W połączeniu z funkcjami turystyczno-rekreacyjnymi (Wioska Żeglarska, Żegluga Mazurska, Żegluga Pasażerska Mikołajki, Plaża

Miejska) obszar Centrum ma największy wpływ na życie społeczno-gospodarcze miasta i jednocześnie jego potencjał rozwojowy.

W chwili obecnej znaczna część obszaru nie spełnia swoich funkcji ze względu na niskie walory użytkowe i estetyczne. Cechy krajobrazowe jez. Mikołajskiego położonego w bezpośrednim styku z Centrum miasta nie są wkomponowane w zabytkową ośnowę zabudowy, nie tworząc tym samym jednolitej, funkcjonalnej całości. Wiele fragmentów tej części miasta jest zniszczonych i zdegradowanych przestrzennie.

Zdjęcie nr 11. Widok na grodzisko znajdujące się w parku przy nabrzeżu jez. Mikołajskiego

Źródło: Zasoby własne

Znaczny wzrost ilości zmotoryzowanych turystów w Mikołajkach, doprowadza do tego, że w sezonie letnim Centrum miasta (rynek i sąsiadujące z nim ulice) staje się trudno przejezdne, a ruch samochodowy coraz wyraźniej koliduje z funkcją Centrum jako miejsca spacerowego. Istotną sprawą w celu poprawienia obecnej sytuacji staje się odciążenie ruchu samochodowego poprzez usprawnienie systemu komunikacyjnego

centralnej części Mikołajek (ul. 3-go Maja, Plac Wolności i ul. Kajki) łączącej się z drogą krajową nr 16, która jest podstawową drogą dojazdową do miasta. Sprawa ta staje się szczególnie istotna ze względu na poprawę jakości życia mieszkańców, a także rozwój działalności turystycznej (usprawnienie dojazdów do prywatnych kwater, pensjonatów, przystani, obiektów gastronomicznych). Gęsta zabudowa powoduje ograniczenia w organizacji dodatkowych miejsc parkingowych. Mieszkańcy tego obszaru borykają się więc z problemem spalin oraz nadmiernego hałasu. Zjawiska te spotęgowane są złą infrastrukturą drogową i techniczną, szczególnie na ul. 3 Maja i Kajki, których nawierzchnia wymaga pilnej modernizacji.

Zdjęcie nr 12. Skrzyżowanie ulicy 3 Maja i ulicy Kajki w Mikołajkach

Źródło: Zasoby własne

W Mikołajkach pozostaje nadal nierozwiązany problem oczyszczania i odprowadzania wód deszczowych. Istniejący w mieście, jeszcze przedwojenny system kanalizacji burzowej odprowadza wody opadowe z centrum Mikołajek i ul. Kajki bezpośrednio do jez. Mikołajskiego. Rosnący stopień motoryzacji oraz bardzo intensywny ruch samochodowy w sezonie letnim powoduje, iż wody opadowe po spłynięciu z chodników, jezdni i utwardzonych placów są silnie zanieczyszczone produktami ropopochodnymi. Oprócz tego typu zanieczyszczeń wody te zawierają także szereg innych związków, spłukiwanych z powierzchni nieprzeziąkliwych co powoduje, iż po przedostaniu się do zbiornika wodnego jakim jest jezioro, wpływają negatywnie na stan jego czystości, zwłaszcza w strefie brzegowej, wzdłuż promenady na brzegu wschodnim (al. Kasztanowa).

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się najstarszym budownictwem, które występuje głównie przy ul. 3-go Maja, Placu

Wolności, Placu Kościelnym i ul. Kajki. Budynki te stanowiąc element historycznego układu urbanistycznego miasta w większości posiadają indywidualny wpis do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W Centrum Mikołajek jako zabytek występuje 51 budynków mieszkalnych, w tym najwięcej zlokalizowanych jest przy najbardziej malowniczej ulicy – ul. Kajki (29 budynków), następnie ul. 3-go Maja (8 budynków), Placu Wolności (8 budynków), ul. Mrągowskiej (3 budynki), ul. Kowalskiej, Placu Kościelnym, Okrężnej (po 1 budynku). Ze względu na znaczny upływ czasu i brak jakichkolwiek działań konserwacyjno-remontowych większość budynków wymaga natychmiastowej interwencji prac remontowych lub nawet zabezpieczających przed całkowitym zniszczeniem (część budynków nie użytkowana ze względu na zagrożenie życia i zdrowia). Zabytkowe budynki wymagają szczególnej uwagi i nakładów finansowych. Obszar ten zamieszkiwany jest jednak głównie przez bardzo ubogich mieszkańców, których kondycja finansowa nie pozwala na inwestowanie w remonty. Wiele z tych budynków wymaga nie tylko wymiany dachów, czy też odnowienia elewacji, ale przede wszystkim remontów kapitalnych.

Obszar Centrum charakteryzuje nie tylko zdegradowaną przestrzenią i infrastrukturą. Kumuluje się tu także wiele niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych, które mają wpływ na niską jakość życia mieszkańców. Wyznaczony do rewitalizacji obszar spełnia tym samym kryteria określone w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dn. 8 grudnia 2006 r., które dotyczą obszarów miejskich. Kryteria oraz mierzalne wskaźniki obszaru zdegradowanego zostały odniesione do wartości bazowych uwzględnionych w Załączniku nr 2 Wytycznych Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji (wersja z dnia 16.10.2008 r.).

Z analiz przeprowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Społeczny wynika, że Obszar I Centrum jest szczególnie zagrożony ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Na **134 rodziny (274 osoby)** korzystające z pomocy społecznej w Mikołajkach (zgodnie z ustawą z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.), aż **78 rodzin** zamieszkuje Obszar I. Oznacza to, że **165 mieszkańców** Obszaru I otrzymuje zasiłki pomocy społecznej. Zgodnie z kryterium „*Wysokiego poziomu ubóstwa i wykluczenia*” dla wyznaczania obszarów zdegradowanych w miastach wskaźnik *liczby korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru* wynosi tu **92** osoby na 1 tys. mieszkańców. Natomiast w skali miasta Mikołajki wskaźnik ten wynosi **72** osoby na 1 tys. mieszkańców, co świadczy o tym, iż Obszar I Centrum charakteryzuje się sytuacją ubóstwa gorszą niż średnia Mikołajek. Dane dotyczące powyższego kryterium przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 37. Kryterium wysokiego poziomu ubóstwa i wykluczenia – Obszar I Centrum

	Liczba korzystających z zasiłków pomocy społecznej w 2007r.	Liczba ludności w 2007 r.	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy na 1 tys. mieszkańców obszaru
Obszaru I Centrum	165	1 780	92
Mikołajki	274	3 793	72

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach

Obszar I Centrum zamieszkuje jednocześnie wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych (12 m-cy i dłużej). Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mrągowie filia w Mikołajkach (PUP) na koniec grudnia 2008 r. Obszar I zamieszkiwały 102 osoby długotrwale bezrobotne, gdzie w całych Mikołajkach liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosi 199 osób. Zgodnie z kryterium „*Wysokiej stopy długotrwałego bezrobocia*” dla wyznaczania obszarów zdegradowanych w miastach wskaźnik *liczby bezrobotnych poszukujących pracy 12 m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców obszaru* wynosi na tym obszarze **57** osób na 1 tys. mieszkańców. Natomiast w skali miasta Mikołajki wskaźnik ten wynosi **52** osoby na 1 tys. mieszkańców, co świadczy o tym, iż Obszar I Centrum charakteryzuje się wysoką stopą długotrwałego bezrobocia gorszą niż średnia Mikołajek. Dane dotyczące powyższego kryterium przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 38. Kryterium wysokiej stopy długotrwałego bezrobocia – Obszar I Centrum

Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 12 m-cy i dłużej	Liczba ludności w 2007 r.	Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 12 m-cy i dłużej na 1 tys. mieszkańców
--	---------------------------	--

			obszaru
Obszaru I Centrum	102	1 780	57
Mikołajki	199	3 793	52

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mrągowie filia w Mikołajkach

Jednocześnie wśród osób bezrobotnych niekorzystnie przedstawia się struktura osób posiadających jedynie wykształcenie podstawowe. Wg danych PUP w 2008 r. w Mikołajkach zarejestrowanych było **345** osób bezrobotnych, w tym na obszarze I Centrum **157** osób. Wśród ogółu bezrobotnych w Mikołajkach wykształcenie podstawowe posiada **108** osób, natomiast wśród bezrobotnych zamieszkałych na obszarze rewitalizowanym **56** osób. Zgodnie z kryterium „*Niskiego poziomu wykształcenia, wyraźnego deficytu kwalifikacji i wysokiego wskaźnika przerywania skolaryzacji*” dla wyznaczania obszarów zdegradowanych w miastach wskaźnik *procentowego udziału bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru* wynosi na tym obszarze **35%**, natomiast w skali miasta Mikołajki wskaźnik ten wynosi **31%**. Prezentuje to poniższa tabela.

Tabela nr 39. Kryterium Niskiego poziomu wykształcenia, wyraźnego deficytu kwalifikacji i wysokiego wskaźnika przerywania skolaryzacji – Obszar I Centrum

	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	Liczba bezrobotnych	Proc. udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych
Obszaru I Centrum	108	345	35%
Mikołajki	56	157	31%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Mrągowie filia w Mikołajkach

Charakteryzujący się najstarszym i zabytkowym budownictwem obszar odzwierciedla także wiek populacji, która zamieszkuje tą część Mikołajek. Wg danych Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki na 1 780 mieszkańców obszaru wiek poprodukcyjny posiada **378** osób, natomiast

w Mikołajkach na 3 793 mieszkańców wiek poprodukcyjny posiada **603** mieszkańców. Zgodnie z kryterium „*Niekorzystnych trendów demograficznych*” dla wyznaczania obszarów zdegradowanych w miastach wskaźnik *liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru* wynosi **212** osób na 1 tys. mieszkańców. Natomiast w skali miasta Mikołajki wskaźnik ten wynosi **159** osób na 1 tys. mieszkańców, co świadczy o tym, iż Obszar I Centrum charakteryzuje się niekorzystnym trendem demograficznym niż średnia Mikołajek. Dane dotyczące powyższego kryterium przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 40. Kryterium Niekorzystnych trendów demograficznych – Obszar I Centrum

	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w 2007 r.	Liczba ludności w 2007 r.	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru
Obszaru I Centrum	378	1 780	212
Mikołajki	603	3 793	159

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

Strefa centralna Mikołajek jest najbardziej reprezentatywną częścią miasta, w której oprócz zabytkowej substancji mieszkaniowej zlokalizowane są liczne obiekty usługowe, drobnego handlu, gastronomii i hotelarstwa. Zapełnienie tej części miasta wieloma podmiotami gospodarczymi nie wpływa jednak na poziom przedsiębiorczości mieszkańców, którzy zamieszkują tą część miasta. Ze względu na fakt, iż na obszarze zamieszkuje wiele osób starszych i bezrobotnych mieszkańcy charakteryzują się niską przedsiębiorczością. Z informacji posiadanych przez Urząd Miasta i Gminy wynika, że w Mikołajkach zarejestrowane są **523** podmioty gospodarcze, natomiast na Obszarze I Centrum **200** podmiotów gospodarczych. Obszar I spełnia zatem kryterium obszaru zdegradowanego w mieście, którym jest „*Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej*”. Kryterium to jest mierzone wskaźnikiem „*Liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców obszaru*”. Dla wyznaczonego obszaru wskaźnik ten **wynosi 112** podmiotów na 1000 mieszkańców obszaru i jest zdecydowanie niższy od wskaźnika dla miasta, który wynosi **137** podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców miasta. Dane te przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 41. Kryterium niskiego wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej – Obszar I Centrum

	Liczba	Liczba ludności	Liczba
--	--------	-----------------	--------

	zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2007 r.	w 2007 r..	zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców obszaru
Obszaru I Centrum	200	1 780	112
Mikołajki	523	3 793	137

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach

Centralna część Mikołajek jest obszarem, na którym w sezonie przebywa najwięcej turystów. Ze względu na położenie w tej części miasta licznych obiektów handlowych, gastronomicznych i noclegowych występuje duże zagrożenie przestępczością. Przebywanie na tak niewielkim obszarze dużej liczby ludności często zachodzi do licznych wykroczeń prawa, takich jak rozboje, bójki, kradzieże. Nieuwaga przebywających w Mikołajkach turystów budzi duże zainteresowanie osób, które łamią prawo. Na obszarze Centrum Mikołajek zanotowano w 2007 r. wysoki poziom przestępczości w stosunku do wszystkich przestępstw, które miały miejsce na terenie miasta. Według danych Komisariatu Policji w Mikołajkach w 2007 r., na terenie Mikołajek odnotowano **78 przestępstw**, wśród których aż **48** popełniono na terenie wyznaczonym do działań rewitalizacyjnych – Obszarze I Centrum. Strefa ta spełnia zatem kryterium obszaru zdegradowanego w mieście, którym jest „Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń”. Kryterium to jest mierzone wskaźnikiem „Liczby przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru”. Dla wyznaczonego obszaru wskaźnik ten wyniósł w 2007 r. 27 przestępstw na 1000 mieszkańców, natomiast w przypadku całego miasta wskaźnik ten jest niższy i wynosi 21 przestępstw na 1000 mieszkańców. Dane zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela nr 42. Kryterium wysokiego poziomu przestępczości – Obszar I Centrum

	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych	Liczba ludności w 2007 r..	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych
--	--	----------------------------	--

	poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich w 2007 r.		poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru
Obszaru I Centrum	48	1 780	27
Mikołajki	78	3 793	21

Źródło: Dane Komisariatu Policji w Mikołajkach

Obecne uwarunkowania obszaru Centrum Mikołajek w połączeniu z jego dotychczasowym turystycznym zagospodarowaniem stanowi potencjał rozwojowy, który przy staraniu lokalnego samorządu i inicjatyw prywatnych inwestorów powinien wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców oraz przebywających tu licznych turystów w zakresie funkcjonalności i estetyki przestrzeni oraz zminimalizowania niepożądanych zjawisk społecznych i gospodarczych.

TRENDY ROZWOJOWE

W tym obszarze planowane są największe inwestycje, należą do nich:

- Budowa zespołu hotelowo – apartamentowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą (parkingi, przeszklona kładka dla ruchu pieszego, pomosty do cumowania jachtów) na wyspie położonej na Jez. Mikołajskim oraz na sąsiadującym półwyspie. Lokalizacja inwestycji to rejon Alei Spacerowej. Inwestor planuje budowę budynku hotelowego z 148 pokojami gościnnymi i 3 apartamentami, restauracją, zespołem konferencyjnym oraz basenem z Welles/Spa oraz zespołem rekreacyjnym i sportowym. Lokalizację inwestycji przedstawia poniższe zdjęcie:

Zdjęcie nr 13. Wizualizacja inwestycji położonych na wyspie i półwyspie jez. Mikołajskiego

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

- Budowa zespołu rezydencji nad brzegiem Jez. Mikołajskiego przy ulicy Kajki (końcowy odcinek ulicy). Projekt zakłada stworzenie nowoczesnego zespołu domów letniskowych o wysokim standardzie w miejscu dawnego ośrodka wypoczynkowego. Intensywność zabudowy została dostosowana do położenia działki – nad brzegiem jeziora i na skraju miasta. Inwestor planuje równomierną zabudowę rodzinną (11 budynków + budynki rodzinne inwestora) oraz budowę mariny z pomostem, plażą, kortami, terenem spacerowym i altaną oraz lądowiskiem dla helikoptera.

Rysunek nr 6. Wizualizacja planowanej zabudowy terenu ul. Kajki

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

- Budowa kompleksu mieszkalno – usługowego u zbiegu ulic Kajki i Orzyszowej:

Teren ten stanowi własność gminy, obecnie planowana jest jego sprzedaż z przeznaczeniem na inwestycje związane z usługami. Ponieważ obszar znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej przygotowano koncepcję jego zagospodarowania łącznie z koncepcją restauracji zabytkowego budynku położonego przy ul. Kajki, wchodzącego w zakres inwestycji. Jest to teren, położony w centralnej części Mikołajek, przy skrzyżowaniu ulicy Kajki z ulicą Orzyszową. W jego bliskim sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkalno-usługowa, w odległości ok. 100 m – Jez. Mikołajskie.

Rysunek nr 7. Stan obecny i projektowany zabudowy u zbiegu ul. Kajki i Orzyszowej

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

W granicach proponowanego terenu znajdują się cztery nieruchomości: trzy z nich to działki niezabudowane, jedna to działka zabudowana zabytkowym budynkiem usługowo-mieszkalnym, wybudowanym przed 1945 rokiem i budynkiem gospodarczym. Łączna powierzchnia terenu objętego koncepcją wynosi 1242 m². Koncepcja zagospodarowania nieruchomości zakłada przeznaczenie usługowo-mieszkaniowe terenu.

- Zagospodarowanie terenu położonego pomiędzy ulicą Kajki i Dybowską – obszar obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z istniejącymi koncepcjami planowana jest zabudowa w charakterze kamienic przyrynkowych z ciągiem pieszym z podcieniami. Ponadto zaplanowano zamknięte zespoły mieszkaniowe z własnym przejazdem bramnym i wolnostojące bliźniacze domy jednorodzinne.

Rysunek nr 8. Wizualizacja zagospodarowania terenu pomiędzy ul. Kajki i Dybowską

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

- Teren planowanej zabudowy mieszkalno – usługowej wzdłuż ulicy Mrągowskiej w kierunku miejscowości Prawdowo – obecnie przygotowywany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego .

Obszar II Osiedle Łabędzia: obszar ten jest typowym osiedlem budownictwa wielorodzinnego, chociaż w swojej strukturze obejmuje także budownictwo jednorodzinne. Zajmuje powierzchnię 24 ha i zamieszkiwany

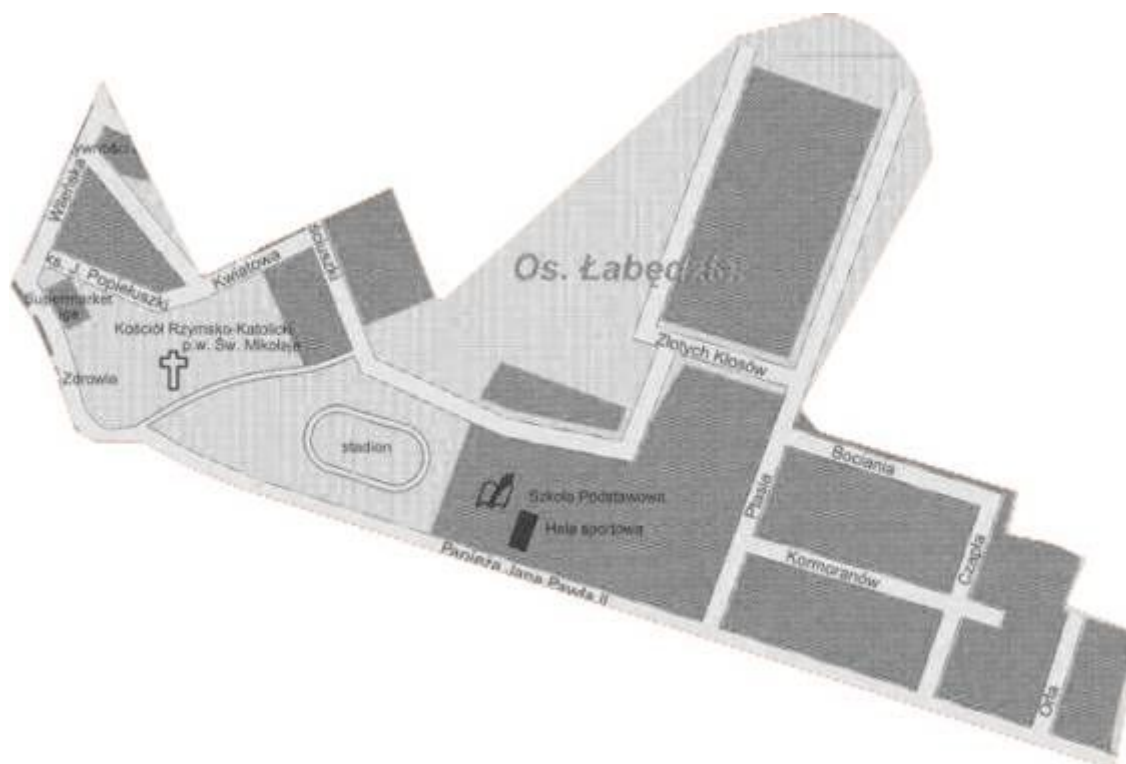
jest przez **1 308 mieszkańców**, co stanowi 34,4% wszystkich mieszkańców Mikołajek.

Tabela nr 43. Podstawowe dane nt. Obszaru II Osiedle Łabędzia

	Powierzchnia obszary w ha	Liczba ludności w 2007 r.	% udział ludności obszaru w ludności miasta
Obszaru II Osiedle Łabędzia	24 ha	1 308	34,4%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

Rysunek nr 9. Granice rewitalizowanego Obszaru II Osiedle Łabędzia

Źródło: Opracowanie Pełnomocnika oraz zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

Obszar Osiedla Łabędzia pełni przede wszystkim funkcję społeczną: mieszkaniową, edukacyjną i sportową oraz związaną z handlem przyosiedlowym. Zlokalizowany na tym obszarze obiekt Zespołu Oświatowego wraz infrastrukturą sportową stanowi zaplecze edukacyjne i rekreacyjne Mikołajek. Większość budynków wielorodzinnych na tym obszarze znajduje się pod zarządem Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Złoty Kłós w Mikołajkach. Budynki te powstały w latach 80 i 90. Przestarzała technologia budowlana oraz standardy architektoniczne lat 80-tych sprawiły, że osiedle posiada wizerunek typowego blokowiska. Na osiedlu nie widoczne są oznaki integracji społecznej, co wynika z faktu, że na osiedlu brakuje przede wszystkim obiektów takich jak świetlica lub klub, w których mogłyby się odbywać spotkania integracyjne mieszkańców osiedla oraz okolicznych domów jednorodzinnych, w tym przede wszystkim młodzieży. Obszar charakteryzuje się niską estetyką przestrzeni oraz zniszczoną i zaniedbaną zielenią. Na osiedlu mieszkańcy

mają do czynienia ze złym stanem infrastruktury wewnątrzsiedlowej oraz ciągów komunikacji pieszej. Brakuje przede wszystkim ogólnodostępnego i bezpiecznego placu zabaw dla dzieci. Parkingi, które nie zostały zagospodarowane od czasu budowy osiedla również nie spełniają swoich funkcji.

Zdjęcie nr 14. Osiedle Łabędzia

Źródło: Zasoby własne

Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji położony jest atrakcyjny teren Zespołu Oświatowego wraz zapleczem (hala sportowa, boiska przyszkolne) oraz przylegającym Stadionem Miejskim. **Przy Zespole Oświatowym** znajduje się kompleks boisk sportowych, zarządzanych przez szkołę:

- boisko do piłki nożnej i piłki ręcznej
- boisko do piłki siatkowej
- boisko do piłki koszykowej
- rozbieg i zeskok do skoku w dal.

Boiska te są nie ogrodzone przez co są dostępne dla całej społeczności Mikołajek w godzinach popołudniowych, kiedy nie ma już zajęć lekcyjnych. Obiekty te powstały ponad 20 lat temu. Nawierzchnia tych obiektów jest asfaltowa, nie remontowana od czasu budowy i w zasadzie nie nadaje się już do użytku (powstałe wyrwy i dziury zagrażają bezpieczeństwu). Z upływem czasu obiekty te uległy znacznej dekapitalizacji i utraciły swoje funkcje.

Zdjęcie nr 15. Boiska sportowe przy Zespole Oświatowym w Mikołajkach

Źródło: Zasoby własne

Również obiekt Stadionu Miejskiego pomimo wielu doraźnych remontów wymaga dostosowania do pełnienia odpowiednich funkcji sportowo-rekreacyjnych. Wybudowany w latach 50 – tych, posiada nawierzchnię trawiastą. Nie posiada jednak zaplecza sportowego jak i socjalnego (brak szatni, toalet dla sportowców i kibiców, natrysków), nie ma również trybun. Użytkownikami stadionu jest młodzież szkolna, która korzysta ze stadionu podczas lekcji wychowania fizycznego oraz Miejski Klub Sportowy „Kłobuk” w Mikołajkach, który prowadzi tam sekcję piłki nożnej (treningi, mecze piłkarskie). Nawierzchnia stadionu jest nierówna, co roku prowadzone są drobne remonty, ale na niewiele się one zdają ponieważ niezbędna jest całkowita przebudowa tego obiektu.

Zdjęcie nr 16. Stadion Miejski w Mikołajkach na obszarze Osiedla Łabędzia

Źródło: Zasoby własne

TRENDY ROZWOJOWE

Uwarunkowania obszaru Przedmieścia stwarzają pewny potencjał do poprawy jakości życia mieszkańców tego obszaru jak i całego miasta. Dominującą funkcją tego terenu powinno stać się nowoczesne zaplecze sportowo-rekreacyjne, które jest położone w bliskiej odległości od osiedli mieszkaniowych. Odpowiednio zagospodarowane obiekty i tereny sportowo-rekreacyjne dadzą możliwość pełnienia określonych funkcji obszaru i nadanie zupełnie nowych, zachęcających mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu. Obszar Osiedla Łabędzia dysponuje także niezagospodarowanym terenem, który może zostać przeznaczony pod nowe budownictwo. Tereny położone wzdłuż ulicy Łabędziej planowane są do zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej – obecnie przygotowywany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Natomiast tereny położone w peryferyjnej części ulicy Ptasiej, obecnie należące do ANR , mogą zostać wykorzystane pod zabudowę

wielorodzinną. Przeprowadzenie odpowiednich działań rewitalizacyjnych Osiedla Łabędzia w Mikołajkach i nadanie odpowiednich funkcji przyczyni się do większej atrakcyjności tej części miasta dla nowych mieszkańców.

Zdegradowany przestrzennie obszar Osiedla Łabędzia spełnia także kryteria społeczne i gospodarcze określone w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dn. 8 grudnia 2006 r., które dotyczą obszarów miejskich. Kryteria oraz mierzalne wskaźniki obszaru zdegradowanego zostały odniesione do wartości bazowych uwzględnionych w Załączniku nr 2 Wytycznych Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji (wersja z dnia 16.10.2008 r.).

Z informacji posiadanych przez Urząd Miasta i Gminy wynika, że w Mikołajkach zarejestrowane są **523** podmioty gospodarcze, natomiast na Obszarze II Osiedle Łabędzia **50** podmiotów gospodarczych. Obszar II spełnia zatem kryterium obszaru zdegradowanego w mieście, którym jest „Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej”. Kryterium to jest mierzone wskaźnikiem „Liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców obszaru”. Dla wyznaczonego obszaru wskaźnik ten **wynosi 38** podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców obszaru i jest zdecydowanie niższy od wskaźnika dla miasta, który wynosi **137** podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców miasta. Dane te przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 44. Kryterium niskiego wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej – Obszar II Osiedle Łabędzia

	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2007 r.	Liczba ludności w 2007 r..	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców obszaru
Obszaru II Osiedle	50	1 308	38

Łabędzia			
Mikołajki	523	3 793	137

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach

Osiedle Łabędzia zamieszkuje także znaczny odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wpływając niekorzystnie na trendy demograficzne obszaru. Wg danych Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki na 1 308 mieszkańców obszaru wiek poprodukcyjny posiada **219** osób, natomiast w Mikołajkach na 3 793 mieszkańców wiek poprodukcyjny posiada **603** mieszkańców. Zgodnie z kryterium „*Niekorzystnych trendów demograficznych*” dla wyznaczania obszarów zdegradowanych w miastach wskaźnik *liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru* wynosi **167** osób na 1 tys. mieszkańców. Natomiast w skali miasta Mikołajki wskaźnik ten wynosi **159** osób na 1 tys. mieszkańców, co świadczy o tym, iż Obszar Osiedla Łabędzia charakteryzuje się niekorzystnym trendem demograficznym niż średnia Mikołajek. Dane dotyczące powyższego kryterium przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 45. Kryterium niekorzystnych trendów demograficznych – Obszar II Osiedle Łabędzia

	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w 2007 r.	Liczba ludności w 2007 r.	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców obszaru
Obszaru II Osiedle Łabędzia	219	1 308	167
Mikołajki	603	3 793	159

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

Obszar III teren byłych zakładów przemysłowych: na obszarze tym siedzibę posiadały zakłady przemysłowe, które swoją działalność przerwały w wyniku upadłości w latach 90-tych. Obszar zajmuje powierzchnię 32 ha. W latach powojennych w Mikołajkach tak jak

w większości małych miast zaczął funkcjonować drobny przemysł, którego tradycje w zakresie tkactwa sięgały XIX. Na tej bazie w Mikołajkach swoją produkcję rozpoczęły następujące zakłady:

- Spółdzielnia Pracy „Trud”, która następnie przekształciła się w Spółdzielnię Pracy „Tkanina”,
- Zakłady Krawieckie „Miara”, które następnie uległy przekształceniu w przedsiębiorstwo Miarexim – firma latach 90-tych zmieniła swój profil produkcji przy jednoczesnej redukcji zatrudnienia.

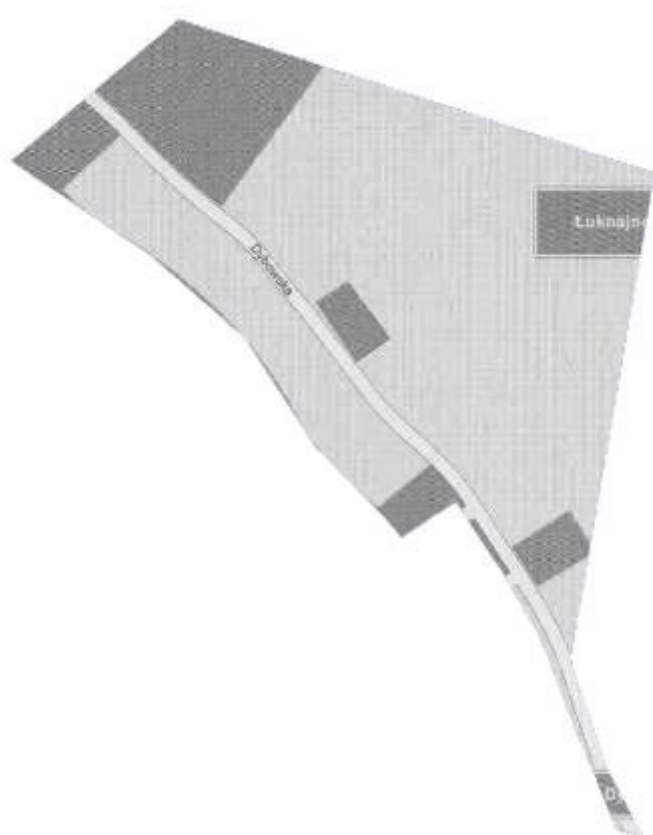
Zdjęcie nr 17. Obszar byłych zakładów przemysłowych przy ul. Dybowskiej

Przełomem w gospodarce przemysłowej Mikołajek był koniec lat 80-tych i początek lat 90-tych ubiegłego wieku. Transformacja gospodarcza Polski spowodowała, że miasto także dotknął poważny kryzys społeczno-gospodarczy powodując upadek jednego z największych zakładów przemysłowych. Kryzysowa sytuacja ekonomiczna powodowała wiele problemów społecznych. Pomimo tych trudności w latach 90-tych powstało wiele prywatnych zakładów produkcyjnych i handlowych, z których większość funkcjonuje do dnia dzisiejszego. W tym czasie teren byłych

zakładów przemysłowych znalazł nowych właścicieli, którzy rozpoczęli w tym miejscu zupełnie nową działalność (firmy Radbruk, Mazurskie Przedsiębiorstwo Drogowe). Strefa objęta programem rewitalizacji posiada funkcję przemysłowo-produkcyjną. Jest także otwarta, z możliwością wprowadzania nowych inwestycji, pod warunkiem minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko.

Rysunek nr 10. Granice rewitalizowanego Obszaru III teren byłych zakładów przemysłowych

Źródło: Opracowanie Pełnomocnika oraz zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

TRENDY ROZWOJOWE

Część obszaru wyznaczonego do rewitalizacji posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Teren objęty planem to 3 hektarowy obszar zlokalizowany pomiędzy ulicami Łabędzia i Dybowską w Mikołajkach. Teren o charakterze lekko pofałdowanym, doskonale nadający się do zainwestowania. W jego granicach wyodrębniono 4

podstawowe tereny oznaczone symbolami: MW.01 (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej), U.01 (teren zabudowy usługowej), MU.01, 02, 03 (tereny zabudowy mieszkalno-usługowej) i MN.01, 02, 03, 04 (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Obszar MW.01 to około 1,5 ha terenu przewidzianego pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami nieuciążliwymi realizowanymi w parterze budynków. W jego granicach mogą być realizowane budynki o maksymalnie 4 kondygnacjach nadziemnych, dachach o nachyleniu połaci do 45 stopni. Przewiduje się 1,5 miejsca parkingowego na 1 lokal mieszkalny, a w podziemiach budynków dopuszcza się lokalizację parkingów. Usługi nieuciążliwe, w tym handel hurtowy, mogą być realizowane w granicach terenu U.01, zaprojektowanego wzdłuż ulicy Łabędziej. Maksymalna wysokość zabudowy dla tego obszaru to 2 kondygnacje nadziemne, w tym użytkowe poddasze przy nachyleniu połaci dachowych zawartym w przedziale 35-45 stopni. Podstawowe przeznaczenie terenu MU to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która może być uzupełniona usługami nieuciążliwymi, w tym usługami pensjonatowymi. Wysokość zabudowy dla tego obszaru to 2 kondygnacje nadziemne, w tym użytkowe poddasze, dachy dwuspadowe o nachyleniu połaci 35÷45 stopni. Jedną trzecią terenu objętego planem stanowią tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie na jednej działce budowlanej może być zlokalizowany jeden dwukondygnacyjny budynek mieszkalny. Powierzchnia minimalna działki budowlanej to 700 m². Komunikację pomiędzy poszczególnymi obszarami zapewnia zaprojektowany ciąg dróg wewnętrznych oraz ciąg pieszo-jezdny.

Przeznaczenie oraz funkcję poszczególnych terenów rozwojowych obszarów wyznaczonych do rewitalizacji przedstawia poniższy rysunek:
Rysunek nr 11. Tereny rozwojowe obszarów wyznaczonych do rewitalizacji

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach

4.3 Cel Lokalnego Programu Rewitalizacji

W wyniku przeprowadzonej diagnozy sytuacji przestrzennej społecznej i gospodarczej Mikołajek oraz identyfikacji obszarów problemowych w mieście przejawiających się największą sytuacją kryzysową w trakcie swoich prac zadaniowego zespołu ds. rewitalizacji wyznaczony został następujący Cel Strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009

-2015:

**POPRAWA WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW MIKOŁAJEK
POPRAZ WZMOCNIENIE RANGI MIASTA JAKO KONKURENCYJNEGO
OŚRODKA TURYSTYCZNO-REKREACYJNEGO**

Cel Strategiczny Programu Rewitalizacji Mikołajek realizowany będzie przez następujące Cele szczegółowe:

ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI GOSPODARCZEJ, INWESTYCYJNEJ MIASTA

ORAZ TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I UROZMAICENIA OFERTY TURYSTYCZNEJ JAKO PODSTAWOWEJ GAŁĘZI ROZWOJU MIKOŁAJEK

POPRAWA WARUNKÓW I ATRAKCYJNOŚCI ZAMIESZKANIA NA ZDEGRADOWANYCH OBSZARACH MIASTA

ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO POPRZECZ POPBUDZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ

UPORZĄDKOWANIE FUNKCJIONALNOŚCI INFRASTRUKTURY I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ JAKO CZYNNIKA WARUNKUJĄCEGO KOMFORT ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ JAKOŚĆ USŁUG TURYSTYCZNYCH

Środki za pomocą, których zostanie osiągnięty cel Lokalnego Programu Rewitalizacji zostały wyznaczone w postaci przewidzianych do realizacji zadań na zdegradowanych (rewitalizowanych) obszarach, umiejscowionych w planie finansowym Programu. Strategicznym Projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 jest inwestycja Gminy Mikołajki pn. „Rewitalizacja rynku i głównych ulic miejskich w Mikołajkach”, polegająca na przebudowie Centrum miasta i parku miejskiego nad jeziorem Mikołajskim wraz z nadaniem nowych funkcji turystyczno-rekreacyjnych. Projekt ten będzie kluczowy z punktu widzenia osiągnięcia efektu synergii z innymi przedsięwzięciami osiągając realizację Celu Strategicznego Programu.

5 Planowane zadania w latach 2009-2015 na obszarze rewitalizowanym

5.1 Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materialne) na obszarze rewitalizowanym

Planowane do realizacji przez Gminę Mikołajki zadanie na obszarze rewitalizowanym w latach 2009-2015

Nazwa planowanego zadania	REWITALIZACJA RYNKU I GŁÓWNYCH ULIC MIEJSKICH W MIKOŁAJKACH WRAZ Z NADANIEM NOWYCH FUNKCJI TURYSTYCZNO REKREACYJNYCH
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Place; Wolności, Kościelny. Ulice: 3 - go Maja, Kajki, Kowalska, Prusa, Aleja Żeglarzy: etap I i II: 192/1, 192/3, 192/3, 200/3, 204, 205, 401, 389, 381/1, 374/3, 214/67, 193/16, etap III: 445/27, 445/29, 413/31, 500
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: Zadanie to będzie realizowane w 3 etapach: Etap I – rewitalizacja ulic i placów: plac Kościelny, plac Wolności z rynkiem miejskim, parkiem i Aleją Żeglarzy, 3 – go Maja, Kowalska, Michała Kajki (do skrzyżowania z w. Prusa), Wawrzyńca Prusa. Etap II – budowa Centrum Informacji Turystycznej w parku przy pl. Wolności/Al. Żeglarzy Etap III – rewitalizacja ulicy Kajki (od skrzyżowania z w. Prusa) a) przebudowa – parku z fragmentem nabrzeża (Aleja Żeglarzy stanowiąca nadbrzeżny trakt spacerowy) i rynku miejskiego oraz doposażenie w infrastrukturę towarzyszącą (niecka fontanny, stopnie widokowe, boksy handlowe, elementy małej architektury, nowy układ ścieżek pieszych, nowe nawierzchnie trawiaste z nasadzeniami kwiatów sezonowych, nasadzenia drzew itp.) – etap I; b) prace związane z przebudową ulic i placów – roboty drogowe: - jezdnie i wjazdy o nawierzchni z kostki kamiennej (etap I) - jezdnie o nawierzchni z masy bitumicznej (etap I i III)

	- chodniki o nawierzchni starobrukowej (etap I i III) - chodniki o nawierzchni z kostki betonowej polbruku (etap I) - wykonanie ściany oporowej na dz. nr 401 – ul. Kajki – konieczność zabezpieczenia skarpy stanowiącej część korony drogi, budowa żelbetowej ściany oporowej, odwodnienie dołu skarpy poprzez ułożenie drenażu w osypce żwirowej (etap III) b) prace związane z przebudową ulic i placów – branża sanitarna - przebudowa przepompowni ściekowej i budowa przepompowni deszczowej wraz z przebudową kabla nn przy alei Żeglarzy – dz. 193/16. Kanalizacja ściekowa – 165, 5 mb (kanał grawitacyjny 56 mb, przewody tłoczne 109, 5 mb) – konieczna ze względu na lokalizację wylotu sieci kanalizacji deszczowej, (etap I) - sieć kanalizacji deszczowej –kanały grawitacyjne sieci, kanały grawitacyjne przykanalików, przewody tłoczne, 3 odstojniki i separatory wód deszczowych(etap I i III); - sieć wodociągowa – przewody sieci wodociągowej i przyłączy wodociągowych (etap I i III); c) prace związane z przebudową ulic i placów – branża elektryczna - oświetlenie uliczne, oświetlenie wewnętrznych dróg dojazdowych i parkingów, oświetlenie alejek pieszych i placów, oświetlenie iluminacyjne i małej architektury(etap I i III). d) budowa Centrum Informacji Turystycznej (etap II) W wyniku realizacji I etapu wykonane zostaną prace związane z rewitalizacją 21 694,6 m2 obszarów miasta, budową 63 obiektów małej architektury, budową i przebudową kanalizacji deszczowej i wodociągów oraz kanalizacji sanitarnej – łącznie – 3427 mb, przebudową dróg - 2142,6 mb, budową punktów oświetleniowych – 306 szt., utworzeniem miejsc parkingowych – 120 szt. oraz budową 5 punktów handlowych. W wyniku realizacji II etapu wykonane zostaną prace związane z budową budynku informacji turystycznej o powierzchni użytkowej 144,36m2. W wyniku realizacji III etapu wykonane zostaną prace związane z rewitalizacją 7 842 m2 obszarów miasta, budową i przebudową kanalizacji deszczowej i wodociągów oraz kanalizacji sanitarnej – łącznie – 2 189,5 mb i budową punktów oświetleniowych.	
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)	Zakończenie zadania (kw./rok)
	I kwartał 2010 (prace budowlane)	IV kwartał 2012 (etap I) IV kwartał 2014 (etap II) IV kwartał 2015 (etap III)
Szacunkowe koszty (PLN)	Etap I: Roboty budowlane – 13 276 071,98 zł Wykonanie rzeźby i zagospodarowanie zieleni – 172 000 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 183 000 zł Promocja projektu – 24 400 zł Studium wykonalności – 28 000 zł Dokumentacja techniczna – 95 100 zł Lokalny Program Rewitalizacji – 12 200 zł Audyt VAT – 12 200 zł	

Łącznie etap I: 13 803 031,98 zł Etap II: Roboty budowlane – 1 003 756,96 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 20 000 zł Promocja projektu – 10 000 zł Studium wykonalności – 15 000 zł Dokumentacja techniczna – 65 880 zł Łącznie etap II: 1 114 636,96 zł Etap III: Roboty budowlane – 8 221 316,96 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 85 000 zł Promocja projektu – 10 000 zł Studium wykonalności – 20 000 zł Audyt VAT – 10 000 zł Łącznie etap III: 8 346 316,96 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
Budżet JST		41 175,95 (etap I)	2 854 185,11 (etap I)	880 967,89 (etap I)	864 434,19 (etap I)		557 318,48 (II etap)	4 174 158,48 (III etap)	9 372 240,11
Budżet państwa									
Środki UE		94 184,05 (etap I)	6 079 581,17 (etap I)	1 335 174,99 (etap I)	1 653 328,63 (etap I)		557 318,48 (II etap)	4 174 158,48 (III etap)	14 193 745,79
Środki prywatne									
Inne									
Oczekiwane rezultaty / efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba	Realizacja projektu pozwoli na uzupełnienie oferty wypoczynkowo – turystycznej Mikołajek poprzez zagospodarowanie i uporządkowanie dotąd nie w pełni wykorzystanych przestrzeni miejskich położonych w centralnej części Mikołajek wraz z nadaniem im nowych funkcji. Projekt dotyczy rynku miejskiego, parku i nabrzeża portowego położonego w centralnej części miasta oraz zabytkowych placów – Kościelnego i Wolności i ulic miejskich – Kajki, 3 – go Maja, Kowalskiej, Prusa, stanowiących główną arterię spacerową i komunikacyjną Mikołajek, spełniających jednocześnie kluczową rolę w zakresie różnego rodzaju usług turystycznych (sklepy, banki, hotele i kwatery prywatne, restauracje itp.) Ulice objęte projektem w połączeniu z nadjeziorną promenadą stanowią unikatowy i atrakcyjny turystycznie trakt spacerowy, łączący w sobie zarówno walory krajobrazowe (brzegi J.								

zakupion ego sprzętu i urządzeń , liczba odbiorców w program u, szkolenia , itp.	Mikołajskiego) jak i architektoniczne (jedne z najlepiej zachowanych dawnych ulic z typową mazurską zabudową). W ramach projektu przebudowany zostanie rynek miejski, który swym stylem architektonicznym nawiąże do przedwojennego swojego wyglądu i funkcji, czyli miejsca zgromadzeń, imprez kulturalnych, a także rekreacji i wypoczynku. Ponadto przebudowa rynku oraz przyległych ulic pozwoli usprawnić komunikację samochodową i pieszą, a tym samym poprawić komfort przebywania i atrakcyjność turystyczną centrum miasta. Natomiast przebudowa nabrzeża i parku, który dotąd służył jako łącznik pomiędzy przystanią żeglugi, a centrum, umożliwi utworzenie na jego terenie nadbrzeżnego bulwaru z planowanymi wzdłuż nabrzeża oraz na końcu Alei Żeglarzy stopniami i siedziskami widokowymi, co za tym idzie powstanie różnego rodzaju usług – restauracji, wypożyczalni sprzętu wodnego. Ponadto w nawiązaniu do architektury marynistycznej powstaną na jego terenie stragany kupieckie oraz nowoczesne centrum informacji turystycznej (centrum objęte odrębnym projektem – etap II). Inwestycja obejmuje dodatkowo zmianę oświetlenia parku i rynku oraz oświetlenie wartych wyeksponowania elewacji w pierzejach miejskich wokół rynku Projekt, dzięki przebudowie ulicy Kajki, 3 – go Maja, Kowalskiej i Prusa pozwoli także na poprawę funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego w zabytkowej, turystycznie eksploatowanej części miasta. Opisywana przebudowa pozwoli uatrakcyjnić trakt spacerowy i rowerowy wzdłuż brzegu jeziora Mikołajskiego. Podczas realizacji projektu przewidziano także wymianę zdegradowanej infrastruktury wodociągowej i kanalizacji deszczowej w obszarach zabytkowej części miasta jako elementu przebudowy głównego ciągu komunikacyjnego i turystycznego. Wymiana sieci wodociągowej i deszczowej jest niezbędna z następujących powodów tj. konieczności kompleksowego wykonania wszystkich robót ziemnych ze względu na usytuowanie zabytkowych domów i ulic na nadbrzeżnym wzniesieniu, które przy prowadzeniu jakichkolwiek prac ziemnych ulegają obsuwaniu i niszczeniu, ponadto przedwojenny wodociąg jest wykonany w znacznej swojej części z materiałów szkodliwych (ołów, azbest) i wysoce awaryjny, a jego naprawy wymagają naruszania nawierzchni ulic, nie zabezpiecza on też odpowiednich dostaw wody do licznych w tym terenie kwater prywatnych i pensjonatów (podejmowane próby zwiększenia ciśnienia powodują pękanie starych sieci), równie stara i na wielu odcinkach niedrożna kanalizacja deszczowa, powoduje powstawanie zastoisk wody, niszczenie ciągów komunikacyjnych, a także zalewanie położonych niżej prywatnych posesji, piwnic domów, miejsc wypoczynkowych i handlowych. Należy także wskazać, że istniejąca kanalizacja deszczowa nie posiada odstożników i separatorów, co powoduje dostawanie się zanieczyszczonych wód deszczowych bezpośrednio do jeziora. Modernizacja ulicy Prusa umożliwi także utworzenie dodatkowych miejsc postojowych dla samochodów – odciążenie rynku. Ulica wraz z przyległym placem stanie się głównym punktem parkingowym miasta.
---	--

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – rewitalizacja bulwaru spacerowego i żeglarskiego nad J. Mikołajskim								
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki								
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica: Kajki								
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: a)budowa schodów spacerowych łączących bulwar nadbrzeżny z ulicą Kajki; b)przebudowa odcinka promenady nadjeziornej; c)wymiana oświetlenia promenady; d)ustawienie obiektów małej architektury wzdłuż bulwaru; e)ewentualna budowa małej gastronomii – wg zapotrzebowania sektora prywatnego								
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)				Zakończenie zadania (kw./rok)				
	I kwartał 2012				IV kwartał 2012				
Szacunkowe koszty (PLN)	Roboty drogowe i budowa schodów - 1 200 000, Wymiana oświetlenia – 400 000; Ustawienie obiektów małej architektury – 50 000 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 30 000 zł Promocja projektu – 15 000 zł Studium wykonalności – 25 000 zł Dokumentacja techniczna + mapy geodezyjne do celów projektowych – 30 000 zł Łącznie koszty: 1 750 000 zł								
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
Budżet JST				55 000 zł	508 500				563 500
Budżet państwa									
Środki UE					1 186 500				1 186 500
Środki prywatne									
Inne									
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowana	Realizacja projektu pozwoli na dalszą rozbudowę oferty wypoczynkowo – turystycznej Mikołajek poprzez zagospodarowanie i uporządkowanie dotąd nie w pełni wykorzystanych przestrzeni miejskich położonych wzdłuż głównej ulicy Mikołajek, nad brzegiem jeziora. Projekt obejmuje II etap prac rewitalizacyjnych głównych								

go obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.	ulic miejskich, jego głównym elementem jest wybudowanie schodów spacerowych, które łączyłyby przybrzeżny bulwar z traktem spacerowym zabytkowej ulicy Kajki w jego końcowej części. Inwestycja ta pozwoli na wydłużenie istniejącej pętli spacerowej o ok. 1 km. Ponadto planowana jest rewitalizacja końcowego odcinka nadbrzeżnego bulwaru (promenady) wraz z wyposażeniem przylegających do niego działek gminnych w elementy małej architektury związanej z rekreacją, a tym samym utworzenie w końcowej części promenady miejsca do wypoczynku oraz punktu widokowego z panoramą miasta i jeziora. W zrewitalizowanym terenie powstaną miejsca z przeznaczeniem na usługi okołoturystyczne (handel, mała gastronomia). Projekt zakłada także przebudowę istniejącego oświetlenia promenady w celu poprawy bezpieczeństwa poruszających się tam mieszkańców, spacerowiczów, rowerzystów i żeglarzy, a także poprawy estetyki i wizerunku nabrzeża. Realizacja projektu pozwoli ożywić turystycznie oraz poprawić walory estetyczne i architektoniczne końcowej części nadbrzeżnego traktu spacerowego, a tym samym ostatniego odcinka ulicy Kajki.
--	--

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – rewitalizacja terenów mieszkalno gospodarczych pomiędzy placem Wolności, a ulicą Orzyszową wraz z przystosowaniem ich do pełnienia funkcji rekreacyjnych i zaplecza parkingowego centralnej części miasta								
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki								
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Plac Wolności, ulica Orzyszowi i Szkolna								
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: a) uporządkowanie przestrzenne terenu – wyburzenie starych budynków gospodarczych; b) budowa nowych budynków o funkcji garażowo – gospodarczej; c) budowa zaplecza parkingowego; d) budowa placu zabaw i rekreacji								
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)			
	I kwartał 2013					IV kwartał 2013			
Szacunkowe koszty (PLN)	Prace wyburzeniowe – 100 000 zł Budowa i przebudowa budynków garażowo – gospodarczych – 300 000 zł (20 szt. x 15 000 zł), koszty niekwalifikowane, ponoszone przez gminę i mieszkańców Roboty drogowe – parkingi wraz z oświetleniem - 700 000, Utworzenie placu zabaw i rekreacji – 250 000 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 25 000 zł Promocja projektu – 15 000 zł Studium wykonalności – 25 000 zł Dokumentacja techniczna + mapy geodezyjne do celów projektowych – 50 000 zł Łącznie koszty: 1 465 000 zł								
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
Budżet JST					75 000	327 000 + 100 000 garaże			502 000
Budżet państwa									
Środki UE						763 000			763 000
Środki prywatne						200 000			200 000
Inne									

Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.	Realizacja projektu pozwoli na zagospodarowanie i uporządkowanie zaplecza zabytkowych kamienic położonych w centrum miasta, nadanie terenom objętych projektem nowych funkcji związanych z obsługą turystyczną miasta oraz poprawą życia mieszkańców, a tym samym zakończenie działań rewitalizacyjnych przeprowadzonych w I etapie. Zaplecze centrum miasta stanowią zdegradowane budynki gospodarcze wykorzystywane na potrzeby okolicznych mieszkańców (garaże, schowki na opał, miejsce składowania różnego rodzaju sprzętów i urządzeń). Budynki te są w fatalnym stanie technicznym, w większości nadającym się do rozbiórki, nie posiadają one ukształtowanych dróg dojazdowych. Pozostała niezagospodarowana część terenu wykorzystywana jest jako nieformalne zaplecze parkingowe obsługujące centrum miasta, a także jako przejście do ulicy Orzyszowej i Szkolnej, przy których znajdują się 3 bloki mieszkalne z wielkiej płyty, pasaż handlowy oraz ośrodek zdrowia. Teren ten pozbawiony jest jakichkolwiek walorów estetycznych i architektonicznych, nie jest też dostosowany do pełnionej obecnie funkcji gospodarczej ani parkingowej. Realizacja projektu pozwoli na poprawę warunków życia mieszkańców, poprzez stworzenie nowych odpowiadających obecnym standardom, budynków gospodarczych wyposażonych w drogi dojazdowe, utworzenie parkingu dla obsługi samochodowego ruchu turystycznego przy mikołajskim rynku. Ponadto utworzenie placu zabaw i rekreacji wzbogaci ofertę turystyczną miasta, stworzy możliwość aktywnego odpoczynku rodzin z pobliskich kamienic i bloków mieszkalnych. Nadmienić należy, iż w opinii turystów odwiedzających Mikołajki, brak miejsca zabaw dla dzieci jest niewątpliwą cechą negatywną, mającą ujemny wpływ na długość przebywania turystów z dziećmi w centralnej części miasta.
---	--

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – odnowa kładki dla pieszych łączącej rynek Miejski z traktem spacerowym na zachodnim brzegu Jeziora Mikołajskiego									
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki									
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Plac Wolności ulica Okrężna									
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: a) ekspertyza techniczna kładki dla pieszych; b) wzmocnienie techniczne konstrukcji kładki, wymiana jej nawierzchni oraz barier i oświetlenia									
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)				
	I kwartał 2013					IV kwartał 2013				
Szacunkowe koszty (PLN)	- ekspertyza techniczna kładki dla pieszych – 80 000 zł; - wzmocnienie techniczne konstrukcji kładki, wymiana jej nawierzchni oraz barier i oświetlenia – 300 000 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 15 000 zł Dokumentacja techniczna - 50 000 zł Łącznie koszty: 445 000 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	
Budżet JST					130 000	315 000			445 000	
Budżet państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										
Inne										
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.)	Realizacja projektu jest konieczna w celu poprawy stanu technicznego, a także wizerunku kładki dla pieszych, która jest jedną z atrakcji turystycznych miasta. Stanowi ona bowiem podstawowy element traktu spacerowego z rynku miejskiego do zachodniej części miasta (szlak spacerowy wzdłuż zachodniego brzegu jeziora – opisany w dalszej części, droga do plaży miejskiej i licznych hoteli i pensjonatów – w tym obiektów o największej liczbie miejsc noclegowych), punkt widokowy na szlak żeglugowy, przystanie żeglugi pasażerskiej i tzw. Nowe Mikołajki). Kładka wymaga oceny technicznej, wzmocnienia konstrukcji np. poprzez wymianę lin nośnych, ponadto dla poprawy jej estetyki konieczna jest wymiana jej nawierzchni, barier oraz oświetlenia. Wymiana									

	oświetlenia służyć ma nie tylko zmianie wizerunku ale przede wszystkim poprawie bezpieczeństwa.
--	---

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja zachodniego brzegu Jeziora Mikołajskiego – przebudowa Mazurskiego Parku Dziecięcego								
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki								
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica Spacerowa								
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: a) Prace niwelacyjne i odwodnieniowe na terenie istniejącego parku; b) Zagospodarowanie terenu (utworzenie placu zabaw, boisk rekreacyjno – sportowych, nasadzenia zieleni, ciągi komunikacyjne i mostki); c) Budowa mini – plaży i kąpieliska na bazie istniejących w parku cieków i oczek wodnych								
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)			
	IV kwartał 2013					IV kwartał 2014			
Szacunkowe koszty (PLN)	Prace niwelacyjne i odwodnieniowe – 1 000 000 zł; Zagospodarowanie terenu (utworzenie placu zabaw, boisk rekreacyjno – sportowych, nasadzenia zieleni, ciągi komunikacyjne i mostki) – 1 200 000 zł Budowa mini – plaży i kąpieliska – 1 000 000 zł Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 60 000 zł Promocja projektu – 15 000 zł Studium wykonalności – 25 000 zł Dokumentacja techniczna + mapy geodezyjne do celów projektowych – 60 000 zł Łącznie koszty: 3 360 000 zł								
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
Budżet JST						85 000	982 500		1 067 500
Budżet państwa									
Środki UE							2 292 500		2 292 500
Środki prywatne									
Inne									
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia	Wzdłuż zachodniego brzegu Jeziora Mikołajskiego rozciąga się trakt spacerowo – rowerowy prowadzący do Puszczy Piskiej, stanowiący fragment szlaku turystycznego nad brzegami jezior: Mikołajskiego, Beldany do Rucianego – Nidy, rezerwatów przyrody Krutynia								

wyremontowane go obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.	Dolna, w Popielnie itp. Trakt prowadzi od kładki dla pieszych położonej w centralnej części miasta poprzez zabytkową, obecnie rewitalizowaną ulicę Okrężną i dalej wzdłuż Alei Spacerowej leśnym duktem wzdłuż brzegu jeziora. Na terenie tym znajduje się wiele znaczących miejsc prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze turystycznym, takich jak hotel wraz kompleksem apartamentów, ośrodek wypoczynkowy wraz z przystanią żeglarską, 2 mariny żeglarskie, sklep żeglarski, kwatery prywatne, domki letniskowe, pole namiotowe. Ulica Okrężna prowadzi również do plaży miejskiej. Ulica Okrężna i Spacerowa stanowią także ważny pieszy i rowerowy ciąg komunikacyjny do 17 pensjonatów i kwater prywatnych położonych os. Na Górcie, oraz do szkoły (gimnazjum i liceum), Stacji Hydrobiologicznej PAN i dużego campingu z caravaningiem. Przy ulicy Spacerowej planowane jest powstanie czterogwiazdkowego zespołu hotelowo – apartamentowego ze SPA . Jedyńm niedostatecznie wykorzystanym miejscem jest park miejski, dawny Mazurski Park Dziecięcy, w którym obecnie znajdują się jedynie mocno zdegradowane ciągi spacerowe z ławeczkami. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie traktu znajduje się plaża miejska, która ze względu na swoją stosunkowo małą powierzchnię nie spełnia oczekiwań korzystających z niej mieszkańców i turystów Generalnie w opisywanym obszarze, obszarze także na terenie miasta brak jest profesjonalnie przygotowanych miejsc rekreacji i wypoczynku tj. placów zabaw, boisk rekreacyjnych, a także miejsc do plażowania zwłaszcza z przeznaczeniem dla rodzin z dziećmi. W wyniku realizacji projektu powstanie kompleks wyposażony w duży plac zabaw, stwarzający ofertę wypoczynku dla dzieci i młodzieży w różnym wieku, z kompleksem boisk do piłki plażowej. System istniejących w parku oczek i cieków wodnych zostanie przebudowany w taki sposób, by umożliwić stworzenie mini plaży wraz z płytkim kąpieliskiem dla najmłodszych.
---	--

Nazwa planowanego zadania	Rewitalizacja zachodniego brzegu Jeziora Mikołajskiego – odnowa miejskich terenów zielonych									
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki									
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica Spacerowa, Mrągowska, Okrężna									
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: a) roboty ziemne, plantowanie i zagospodarowanie terenu obydwu parków; b) nasadzenia zieleni parkowej; c) wykonanie oświetlenia parków; d) wykonanie obiektów małej architektury parkowej; e) ewentualna budowa małej gastronomii – wg zapotrzebowania sektora prywatnego									
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)				
	I kwartał 2015					II kwartał 2015				
Szacunkowe koszty (PLN)	roboty ziemne, plantowanie i zagospodarowanie terenu obydwu parków, faszynowanie brzegów jeziora – 150 000 zł nasadzenia zieleni parkowej –30 000 zł wykonanie oświetlenia parków – 100 000 zł wykonanie obiektów małej architektury parkowej – 40 000 zł Inspektor nadzoru – 4 000 zł Dokumentacja techniczna - 25 000 zł Łącznie koszty: 349 000 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	
Budżet JST							25 000	324 000	349 000	
Budżet państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										
Inne										
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców)	Na zachodnim brzegu Jeziora Mikołajskiego, oprócz opisanego powyżej Mazurskiego Parku Dziecięcego, znajdują się dwa niezagospodarowane obszary zielone o charakterze parkowym. Jeden z nich znajduje się pomiędzy mostem samochodowym, a kładką dla pieszych (vis a vis rewitalizowanego parku po wschodniej stronie jeziora, opisanego w pierwszej tabeli inwestycji gminnych), drugi łączy obecnie rewitalizowaną ulicę Okrężną z także odnawianym odcinkiem ulicy Mrągowskiej. Obydwa tereny porośnięte są drzewami i krzewami różnego gatunku, właściwie nie									

programu, szkolenia, itp.	posiadają infrastruktury parkowej takiej jak ławki, elementy placu zabaw itp., alejki spacerowe (istniejące ich fragmenty są silnie zdegradowane). Park położony między mostami po przeprowadzeniu prac rewitalizacyjnych, w tym utworzeniu miejsc widokowych na jezioro, ma szansę stać się elementem „Małej pętli spacerowej wzdłuż brzegów brzegów. J. Mikołajskiego – śladami Króla Sielaw” wiodącej z Wioski Żeglarskiej poprzez nabrzeże przy przystani żeglugi pasażerskiej, kładkę dla pieszych , opisywany park z punktem widokowym na przycumowanego do mostu Króla Sielaw, most samochodowy, Aleję Żeglarzy z pomnikiem Króla Sielaw, nowo zrewitalizowany park do fontanny króla Sielaw w rynku miasta. Drugi z parków jest doskonałym punktem odpoczynkowym w drodze po „dużej” pętli wokół jeziora, a także podczas wędrówki do licznych w tej części hoteli, pensjonatów i kwater prywatnych. prywatnych najbliższym sąsiedztwie parków powstają różnorodne formy usług turystycznych, głównie gastronomicznych.
--------------------------------------	---

Nazwa planowanego zadania	„Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z wielofunkcyjnym torem wyścigowym w Mikołajkach – etap I”	
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki	
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica; Jana Pawła II	
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: - bieżnia prosta 6-torowa, 100 m (130 m brutto – rozbieg i hamowanie), - boisko do piłki nożnej 90x50m (96x54m brutto – obrzeże), - trybuny dwurzędowe, - rozbieżnia do skoku w dal długość 31 m, zeskok do piaskownicy 6x2,75 m (brutto: rozbieg – 33 m, zeskok – 11x6 m), - rozbieżnia do skoku w wzwyż, półkolistą, r = 12,0 m, - boisko wielofunkcyjne - wydzielono pola do gry w koszykówkę (15,10x24,10m) – linie koloru żółtego, w piłkę ręczną (20,0x40,0m) – linie białe i w siatkówkę (9,0x18,0m) – linie czerwone, - bieżnia okólna 300m 6-torowa (brutto – 333 m), - rzutnie do pchnięcia kulą (szt. 2) wycinek koła r = 19,06 m (długość ostatniego łuku 14,98 m), - skate park – nawierzchnia z asfaltobetonu -: platformy (różne typy) szt. 5, funboxy (różne typy) szt. 35, banki i quartery szt. 5, grindboxy (różne typy) szt. 5, rurki (różne typy) szt. 3, rampy (różne typy) szt. 3 - boisko do piłki siatkowej 18,0x9,0 m (brutto: 22x13 m, brutto z trybunami: 25,8x19,8 m), - korty tenisowe (szt. 3) 23,77x10,97 m (brutto jeden kort: 36,57x18,27 m, brutto 3 korty: 36,57x54,81 m), - boisko treningowe do piłki nożnej 33x60 m (brutto: 36x64 m), - boiska do badmintonu (szt. 2) 13,4x6,1 m (brutto jedno boisko: 10,0x19,0 m, brutto 2 boiska: 20,0x19,0 m), - stoły do ping-ponga (szt. 2), - pomieszczenia: siłowni i fitness oraz administracji budynku; - monitoring obiektu; - sprzęt stanowiący wyposażenie obiektu.	
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)	Zakończenie zadania (kw./rok)
	III kwartał 2009	II kwartał 2011
Szacunkowe koszty (PLN)	Wykonanie dokumentacji technicznej i map do celów projektowych. 73 000,00 Wykonanie studium wykonalności . 28 000,00 Roboty budowlane: 8 454 631,36	

	Instalacja monitoringu obiektu 60 000,00 Przygotowanie pomieszczeń administracji obiektu 30 000,00 Wyposażenie obiektu w sprzęt sportowy i niezbędne urządzenia 109 999,99 Zespół inspektorów nadzoru 159 999,98 Nadzór autorski 60 000,00 Koszty osobowe obsługi projektu – Jednostki Realizującej Projekt 64 800,00 Promocja 19 999,99 Wydatki/koszty całkowite razem 9 060 431,32								
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
<i>Budżet JST</i>	81939,9	724 860,66	2 179 597,51	2 466 246,03					5 452 644
<i>Budżet państwa</i>									
<i>Środki UE</i>		475 139,35	1 450 810,27	1 681 837,52					3 607 787
<i>Środki prywatne</i>									
<i>Inne</i>									
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.)	Jednym z najważniejszych problemów, jakie nurtują lokalną społeczność jest bardzo krótki sezon turystyczny. Trwa on od maja do września, a przy tym obserwuje się narastający trend turystyki weekendowej. Budowa kompleksu sportowego jest jednym z pomysłów na wydłużenie sezonu turystycznego poprzez przygotowanie oferty turystycznej, aktualnej przez większość roku kalendarzowego. Po konsultacjach ze środowiskiem lokalnych przedsiębiorców, m.in. z LOT-em (Lokalną Organizacją Turystyczną), zauważono, że bardzo ważnym kierunkiem pozyskania nowych klientów (turystów) są duże grupy zakładowe przyjeżdżające do Mikołajek na imprezy integracyjne. O ile latem hotele mają bardzo szeroki wachlarz ofertowy, o tyle inne pory roku są bardzo ubogie w ofertę. Dlatego budowa kompleksu sportowego, nowoczesnego, bezpiecznego oferującego szeroką gamę usług rekreacyjno-sportowych umożliwi stworzenie oferty aktualnej przez cały rok, a zgłasza w okresie wiosny i jesieni. Wybudowanie nowego kompleksu sportowego jest potrzebne nie tylko dużym hotelom czy ośrodkom, jest bardzo ważne także dla wszystkich mniejszych pensjonatów, gościńców, pokoi. Do tej pory mieli oni w swojej ofercie tylko nocleg, natomiast dzięki nowemu kompleksowi będą mieli szanse poszerzyć swoje oferty o usługi świadczone przez Kompleks, np. wczasy odchudzające dla małych grup, pobyty rekreacyjno-sportowe itp.. Przy stale rosnącej konkurencji poszerzenie oferty przez mniejsze firmy jest niezbędne, aby mogły one utrzymać się na rynku. Na planowany kompleks rekreacyjno sportowy położony w centrum								

	Mikołajek obok Zespołu Oświatowego i osiedli mieszkaniowych, złożą się budowa następujących obiektów sportowo rekreacyjnych: - bieżni okólnej i prostej - rozbieżni do skoku w dal i do skoku wzwyż - rzutni do pchnięcia kulą - boiska do piłki nożnej - boiska do piłki siatkowej - boiska do badmintonu - kortów tenisowych - kortów do ping-ponga - boiska wielofunkcyjnego - skateparku - boiska treningowego do piłki nożnej -zagospodarowanie terenów rekreacyjnych – wykonanie traktów pieszych + mała architektura
--	---

Nazwa planowanego zadania	Zagospodarowanie terenów wokół planowanego kompleksu usługowo – mieszkalnego, wraz z budową zaplecza parkingowego oraz zagospodarowaniem placu rekreacyjnego									
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki									
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica; Jana Pawła II, Dybowska									
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: Budowa parkingu i wewnętrznych dróg dojazdowych do kompleksu; Odwodnienie placu rekreacyjnego i parkingu; Oświetlenie placu rekreacyjnego i parkingu; Ustawienie obiektów małej architektury.									
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)				
	III kwartał 2014					III kwartał 2015				
Szacunkowe koszty (PLN)	Budowa parkingu i wewnętrznych dróg dojazdowych do kompleksu – 150 000 zł; Odwodnienie placu rekreacyjnego – 100 000 zł; Oświetlenie placu rekreacyjnego – 50 000 zł; Ustawienie obiektów małej architektury – 30 000 zł Inspektor nadzoru – 5 000 zł Dokumentacja techniczna - 25 000 zł Łącznie koszty: 360 000 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	
Budżet JST							160 000	200 000	360 000	
Budżet państwa										
Środki UE										
Środki prywatne										
Inne										
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu,	Teren u zbiegu dwóch ulic objętych LPR – Papieża Jana Pawła II i Dybowskiej pozostaje do tej pory niezagospodarowany. Jego część przeznaczono jako teren rekreacyjny – miejsce organizacji większych miejskich imprez plenerowych w związku z tym został wyrównany i obsiany trawą, druga część służy jako nieformalny parking obsługujący centralną część miasta. W przygotowanej koncepcji założono, że część terenu ze względu na swoje korzystne położenie (blisko centrum, obok tworzonego kompleksu sportowego i dużego osiedla mieszkaniowego) zostanie przeznaczona pod budownictwo mieszkalno – usługowe (sklepy,									

szkolenia, itp.	gastronomię). Na pozostałej części wydzielono teren pod parking, którego utworzenie jest niezbędne ze względu na konieczność odciążenia mikołajskiego rynku, na którym po pierwszym etapie rewitalizacji część miejsc parkingowych zostanie ograniczona na rzecz miejsc spacerowych i rekreacyjnych. Obsługę parkingową dla centrum zapewni ww. teren oraz parking ujęty w II etapie rewitalizacji rynku. Ponadto w ramach projektu planuje się budowę odwodnienia placu rekreacyjnego, jest to konieczne ze względu na zastoiska wody po opadach deszczu, które uniemożliwiają organizację imprez miejskich. Ponadto plac zostanie doświetlony i przygotowane zostanie profesjonalne podłączenie energetyczne umożliwiające organizację większych koncertów plenerowych. Należy podkreślić, iż plac rekreacyjny znajduje się obok stadionu miejskiego objętego projektem przebudowy w ramach tworzenia kompleksu sportowego.
------------------------	---

Nazwa planowanego zadania	Przebudowa ulicy Dybowskiej oraz przylegającego ciągu komunikacyjnego dla planowanego osiedla mieszkaniowego								
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki								
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica: Dybowska								
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: przebudowa drogi wraz z odwodnieniem i budową chodnika ok. 1 400 mb; - budowa dróg wewnętrznych 500 mb; - budowa oświetlenia								
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)				Zakończenie zadania (kw./rok)				
	I kwartał 2015				I kwartał 2015				
Szacunkowe koszty (PLN)	- przebudowa drogi wraz z odwodnieniem i budową chodnika – 2 070 000zł; - budowa dróg wewnętrznych - 1 000 000 zł; - budowa oświetlenia – 200 000 zł - zespół inspektorów nadzoru - 60 000 zł - nadzór autorski 30 000,00 zł; - promocja 20 000 zł - dokumentacja techniczna – 80 000 zł; Wydatki/koszty całkowite razem 3 460 000 zł								
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem
Budżet JST							80 000	1690 000	1 770 000
Budżet państwa									
Środki UE								1690 000	1 690 000
Środki prywatne									
Inne									
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba	Ulica Dybowska jest drogą równoległą do ulicy Kajki – głównego ciągu spacerowego miasta, związku z tym jej głównym zadaniem jest odciążenie ulicy Kajki o transport ciężarowy. Ponadto droga ta prowadzi do przedsiębiorstw powstałych na bazie dawnych zakładów poprzemysłowych oraz nowo projektowanego osiedla mieszkaniowego, na którym planowane są nowe drogi wewnętrzne wraz z oświetleniem. Wzdłuż drogi, zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego powstawać będą nowe budynki								

odbiorców programu, szkolenia, itp.	mieszkalno usługowe. Tą część miasta należy uznać za najbardziej rozwojową gdyż stwarza ona największe możliwości powstawania nowej zabudowy.
--	---

Nazwa planowanego zadania	Budowa ekologicznej przystani żeglarskiej w Mikołajkach									
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki									
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica: Kajki 84									
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: Remont budynku wraz z przystosowaniem go do pełnienia funkcji kapitanatu, zaplecza sanitarnego dla żeglarzy i centrum szkoleniowego 1 070 000 zł Budowa pomostu wraz z punktem odbioru ścieków 500 000 Remont istniejących pomostów 100 000zł Zagospodarowanie terenu wraz z budową wiat, punktu mycia naczyń, punktu odbioru odpadów – 300 000 zł Oświetlenie i ogrodzenie terenu 150 000 zł Dokumentacja techniczna i studium wykonalności 80 000 zł									
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)				
	IV kwartał 2009					IV kwartał 2010				
Szacunkowe koszty (PLN)	- przebudowa drogi wraz z odwodnieniem i Wydatki/koszty całkowite razem 3 460 000 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	
Budżet JST	7 000	500 000	600 000						1 107 000	
Budżet państwa										
Środki UE		550 00	543 000						1 093 000	
Środki prywatne										
Inne										
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.)	Projekt będzie realizowany w ramach osi priorytetowej środowisko przyrodnicze jako kluczowy w ramach Programu „Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego”. Dzięki realizacji projektu zostanie przebudowana i wyremontowana przystań nad J. Mikołajskim, stanowiąca obecnie bazę Mazurskiego Klubu Żeglarskiego. W ramach planowanych prac planuje się budowę nowego pomostu wraz z systemem odbioru ścieków z łodzi motorowych (zarówno sanitarnych jak i żeglarskich), punkt odbioru i segregacji odpadów z łodzi, punkt mycia naczyń, wiaty żeglarskie. Ponadto zostanie wyremontowany istniejący budynek klubu, w którym powstaną nowe sanitariaty i prysznice dla żeglarzy, saka konferencyjna do zajęć z zakresu żeglarstwa koedukacji.									

	<i>Przewiduje się, że port będzie mógł obsłużyć nawet do 100 łodzi na dobę chcących pozbyć się ścieków i odpadów.</i>
--	---

Nazwa planowanego zadania	Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Mikołajkach									
Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Gmina Mikołajki									
Lokalizacja zadania (adres, działka i obszar ewidencyjny)	Ulica Wawrzyńca Prusa 7									
Zakres rzeczowy zadania (np. remont, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, zakup, program, szkolenie, itp.)	Zakres inwestycji: Zakres robót przewidzianych do realizacji obejmuje realizację następujących obiektów : • budynek technologiczny, • budynek administracyjny, • budynek warsztatowo - garażowy, • zbiorniki wody uzdatnionej, • odстойnik wód popłucznych, • przewody wodociągowe, kanalizacyjne i energetyczne, • drogi i parkingi wewnętrzne; Zaprojektowano technologię uzdatniania polegającą na dwustopniowej filtracji w filtrach z poduszką powietrzną. Filtry zasypane będą złożami wielowarstwowymi. Dezynfekcja odbywać się będzie podchlorynem sodowym przy użyciu pompy dozującej.									
Termin realizacji	Rozpoczęcie zadania (kw./rok)					Zakończenie zadania (kw./rok)				
	IV kwartał 2009					IV kwartał 2010				
Szacunkowe koszty (PLN)	Budowa budynków: technologicznego, administracyjno - biurowego, garażowo - warsztatowego, zbiornika wody czystej, odстойnika wód popłucznych, stanowiska do gromadzenia odpadów i elementów zewnętrznych – 4 390 413,93zł Budowa instalacji elektrycznych oraz aparatury kontrolno pomiarowej i automatyki dla obiektu stacji uzdatniania wody – 833 345,28zł Budowa urządzeń technologicznych do uzdatniania wody 2 7683 88,64zł Budowa instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, ciepłej wody, gazowych w obiektach stacji uzdatniania wody oraz rurociągi międzyobiektove 819 963,24 Inżynier kontraktu i nadzór autorski – 103 700 zł Dokumentacja techniczna + mapy geodezyjne do celów projektowych – 147 498 zł Łączna kwota: 9 063 309,09 zł									
Budżet i źródła finansowania (PLN)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	

Budżet JST	147 498		5 275 630,09						5 432 128,09
Budżet państwa									
Środki UE			3 640 181						3 640 181
Środki prywatne									
Inne									
Oczekiwane rezultaty/efekty (np. powierzchnia wyremontowanego obiektu, liczba zakupionego sprzętu i urządzeń, liczba odbiorców programu, szkolenia, itp.	<i>Jednym z największych problemów Mikołajek jest przestarzała i niedostosowana do potrzeb miasta stacja uzdatniania wody. Ilość wody w parametrach zgodnych z normami nie zaspokaja w pełni potrzeb odbiorców oraz hamuje rozwój turystyczny. Powoduje to konieczność awaryjnego zasilania zachodniej części miasta z ujęcia wody w Prawdowie (sytuacja powtarzająca się systematycznie w okresie letnim) – ujęcie prawdowskie nie ma odpowiedniej przepustowości. Problem ten potęguje dodatkowo przestarzała sieć przesyłowa wodociągowa na terenie miasta. Obniżone ciśnienie w związku z rozbiorami przekraczającymi możliwości przesyłu wody powoduje złą pracę urządzeń higienicznych, co obniża jakość świadczonych usług turystyczno-hotelarskich a w konsekwencji zmniejsza dochody podmiotów świadczących tego rodzaju usługi. Problemy z ilością i jakością wody są także dokuczliwe dla stałych mieszkańców Mikołajek korzystających z wody do celów socjalno-bytowych. Przeciążenie stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowej, a także zbyt duże prędkości wody w sieci powodują, że następuje w zwiększonym stopniu zanieczyszczenie rurociągów, co wymaga częstszego ich płukania, zwiększając tym samym koszty eksploatacji oraz straty .</i> Zarówno konieczność podnoszenia standardów życia mieszkańców gminy jak i rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej wymaga zwiększenia tak ilości ujęć jak i inwestycji związanych z uzdatnianiem wody. Należy założyć, iż do 2010 r. zapotrzebowanie na wodę w gminie osiągnie poziom około 3000 m³/dobę, a do 2015 r. około 4000 m³/dobę. Sieć wodociągowa w ciągu głównych ulic miejskich zostanie wymieniona jako jeden z elementów głównego projektu rewitalizacyjnego miasta opisanego wcześniej. Natomiast stacja będzie realizowana w ramach środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie: Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej Rozbudowa pozwoli na osiągnięcie maksymalnej dobowej produkcji wody na poziomie 4800m³/d. Stacja obsługiwać będzie mieszkańców Mikołajek, Stawku, Koloni Mikołajki (4390 osób + turyści)								

Planowane zadania przestrzenne (techniczno-materialne) na obszarze rewitalizowanym								
Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca/Beneficjent	Adres/lokalizacja inwestycji	Wartość całkowita projektu (zł)	Poziom dofinansowania projektu (%)	Kwota dofinansowania (zł)	Lata realizacji projektu	
							od (rok)	do (rok)
Zadania Jednostki Samorządu Terytorialnego - Gminy Mikołajki								
1.	Rewitalizacja rynku i głównych ulic miejskich w Mikołajkach	Gmina Mikołajki	Place: Wolności, Kościelny. Ulice: 3 - go Maja, Kajki, Kowalska, Prusa, Aleja Żeglarzy: 192/1, 192/3, 200/3, 204, 205, 401, 413/31, 500, 389, 381/1, 374/3, 214/67, 193/16, 445/27, 445/29	13 803 031,98 (etap I) 1 114 636,96 (etap II) 8 346 316,96 (etap III)	69,58 50,00 50,00	4 640 763,15 557 318,48 4 174 158,48	2009 2014 2015	2012 2014 2015
2.	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – etap II – rewitalizacja bulwaru spacerowego i żeglarskiego nad J. Mikołajskim	Gmina Mikołajki	Ulica: Kajki	1 750 000,00	67,80%	1 186 500,00	2012	2012

3.	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – etap III – rewitalizacja terenów mieszkalno gospodarczych pomiędzy placem Wolności, a ulicą Orzyszową wraz z przystosowaniem ich do pełnienia funkcji rekreacyjnych i zaplecza parkingowego centralnej części miasta	Gmina Mikołajki	Plac Wolności, ulica Orzyszowi i Szkolna	1 465 000,00	52,08%	763 000,00	2013	2013
4.	Rewitalizacja głównych ulic miejskich w Mikołajkach – etap IV – odnowa kładki dla pieszych łączącej rynek miejski z traktem spacerowym na zachodnim brzegu Jeziora Mikołajskiego	Gmina Mikołajki	Plac Wolności ulica Okrężna	445 000,00	0%	0,00	2013	2013
5.	Rewitalizacja zachodniego brzegu Jeziora Mikołajskiego, etap I – przebudowa Mazurskiego Parku Dziecięcego	Gmina Mikołajki	Ulica Spacerowa	3 360 000,00	68,23%	2 292 500,00	2013	2014

6.	Rewitalizacja zachodniego brzegu Jeziora Mikołajskiego, etap II – odnowa miejskich terenów zielonych	Gmina Mikołajki	Ulica Spacerowa, Mrągowska, Okrężna	349 000,00	0%	0,00	2015	2015
7.	Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z wielofunkcyjnym torem wyścigowym w Mikołajkach – etap I	Gmina Mikołajki	Ulica Jana Pawła II	9 060 431,32	39,82%	3 607 787,14	2009	2011
8.	Zagospodarowanie terenów wokół planowanego kompleksu usługowo – mieszkalnego, wraz z budową zaplecza parkingowego oraz zagospodarowaniem placu rekreacyjnego	Gmina Mikołajki	Ulica Jana Pawła II, Dybowska	360 000,00	0%	0,00	2014	2015
9.	Przebudowa ulicy Dybowskiej oraz przylegającego ciągu komunikacyjnego dla planowanego osiedla mieszkaniowego	Gmina Mikołajki	Ulica Dybowska	3 460 000,00	48,84%	1 690 000,00	2015	2015
10.	Budowa ekologicznej przystani żeglarskiej w Mikołajkach	Gmina Mikołajki	Ulica Kajki 84	2 200 000,00	49,68%	1 093 000,00	2009	2010

11.	Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Mikołajkach	Gmina Mikołajki	Ulica Wawrzyńca Prusa 7	9 063 309,09	40,16%	3 640 181,00	2009	2010
12.	Remont elewacji i wymiana pokrycia dachowego	Gmina Mikołajki	Ulica Kajki 12	130 000,00	85%	110 500,00	2010	2010
13.	Remont elewacji, wymiana pokrycia dachowego i stolarki	Gmina Mikołajki	Plac Kościelny 3	150 000,00	85%	127 500,00	2010	2010
Zadania planowane przez inne podmioty								
1.	Remont elewacji i wymiana pokrycia dachowego	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kajki 2, 11-730 Mikołajki	ul. Kajki 2	110 000,00	85%	93 500,00	2010	2011
2.	Remont elewacji, klatki schodowej i wymiana pokrycia dachowego	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kajki 3, 11-730 Mikołajki	ul. Kajki 3	110 000,00	85%	93 500,00	2009	2010
3.	Wymiana pokrycia dachowego, remont klatki schodowej, remont elewacji, obróbek blacharskich, kominów	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kajki 26, 11-730 Mikołajki	ul. Kajki 26	105 000,00	85%	89 250,00	2010	2014
4.	Wymiana pokrycia dachu, remont elewacji, kominów, obróbek blacharskich, stolarki okiennej i drzwiowej	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kajki 10, 11-730 Mikołajki	ul. Kajki 10	150 000,00	85%	127 500,00	2010	2010

5.	Wymiana pokrycia dachowego, doprowadzenie gazu ziemnego i instalacji do lokali	Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Wolności 7, 11-730 Mikołajki	Plac Wolności 7	110 000,00	85%	93 500,00	2010	2010
6.	Remont elewacji, wymiana obróbek blacharskich, remont klatek schodowych, wymiana instalacji elektrycznej	Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Wolności 11, 11-730 Mikołajki	Plac Wolności 11	110 000,00	85%	93 500,00	2009	2009
7.	Wymiana pokrycia dachowego, remont elewacji, oświetlenie poddasza, wymiana instalacji wodociągowej	Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Wolności 14, 11-730 Mikołajki	Plac Wolności 14	225 000,00	85%	191 250,00	2009	2011
8.	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont klatki schodowej	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. 3-go Maja 9, 11-730 Mikołajki	ul. 3-go Maja 9	110 000,00	85%	93 500,00	2009	2009
10.	Wymiana pokrycia dachowego i remont elewacji, wymiana instalacji elektrycznych	Wspólnota Mieszkaniowa, Plac Kościelny 2, 11-730 Mikołajki	Plac Kościelny 2	110 000,00	85%	93 500,00	2011	2011
11.	Wymiana pokrycia dachowego, remont kominów, remont elewacji, remont klatki schodowej	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Kajki 23, 11-730 Mikołajki	ul. Kajki 23	115 000,00	85%	97 750,00	2012	2012

12.	Ocieplenie ściany frontowej w budynku wielorodzinnych	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Złotych Kłosów 14, 11-730 Mikołajki	ul. Złotych Kłosów 14	75 000,00	85%	63 750,00	2011	2011
13.	Zmiany w bryłach architektonicznych, tj. dachu, elewacji zewnętrznych, wejścia	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Złotych Kłosów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Ptasia 5	950 000,00	85%	807 500,00	2012	2013
14.	Wymiana wewnętrznych instalacji technicznych, w tym systemów grzewczych	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Złotych Kłosów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Złotych Kłosów 4	300 000,00	85%	255 000,00	2010	2011
15.	Zmiany w bryłach architektonicznych, tj. dachu, elewacji zewnętrznych, wejścia	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Złotych Kłosów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Złotych Kłosów 2	1 100 000,00	85%	935 000,00	2013	2014
16.	Zmiany w bryłach architektonicznych oraz podnoszenie efektywności energetycznej	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Złotych Kłosów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Złotych Kłosów 6, 10, 12	1 200 000,00	85%	1 020 000,00	2010	2012
17.	Termomodernizacja wraz z odtworzeniem elewacji budynku przy ul. Łabędziej 1B	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Łabędzia 1B	ul. Łabędzia 1B	378 000,00	85%	321 300,00	2010	2010

18.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych - budowa ciągów komunikacji pieszej, placów i zieleńców	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Mikołaja, ul. Ks. J. Popiełuszki 1, 11-730 Mikołajki	ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 1	500 000,00	85%	425 000,00	2009	2012
-----	--	--	-------------------------------	------------	-----	------------	------	------

5.2 Planowane zadania gospodarcze na obszarze rewitalizowanym

Planowane zadania gospodarcze na obszarze rewitalizowanym								
Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca/Beneficjent	Adres/lokalizacja inwestycji	Wartość całkowita projektu (zł)	Poziom dofinansowania projektu (%)	Kwota dofinansowania (zł)	Lata realizacji projektu	
							od (rok)	do (rok)
Zadania planowane przez inne podmioty								
1.	Modernizacja budynku oraz zagospodarowanie terenu po dawnych Zakładach Odzieżowych "Miarexim" z przeznaczeniem na rozwój Mazurskiego Przedsiębiorstwa Drogowego	Mazurskie Przedsiębiorstwo Drogowe Piotr Kochna	ul. Dybowska 3	2 500 000,00	50%	1 250 000,00	2009	2011
2.	Przebudowa istniejących budynków gospodarczych na usługowe tj. pokoje do wynajęcia, restauracja	F.H.U "JUKA" Ewa Żebrowska, plac Wolności 4, 11-730 Mikołajki	ul. Mrągowska 20	800000	50%	400000	2009	2010

3.	Doprowadzenie do stanu użyteczności terenu i budynków po byłym zakładzie pracy na cele działalności gospodarczej	Firma Handlowo-Usługowa "RADBRUK" Konrad Prałat, Żelwagi 8 ,11-730 Mikołajki	teren byłej Robotniczej Spółdzielni Pracy Krawieckiej, ul. Dybowska 1	1200000	50%	600000	2009	2009
4.	Stworzenie punktu widokowego na wieży kościoła Ewangelicko-Augsburskiego	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Mikołajkach	ul. Plac Kościelny 5	70000	85%	59500	2010	2011
4.	Remont obiektu oraz jego adaptacja na cele turystyczne	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Mikołaja, ul. Ks. J. Popiełuszki 1, 11-730 Mikołajki	ul. Ks. J. Popiełuszki	200000	50%	100000	2009	2012

5.3 Planowane zadania społeczne na obszarze rewitalizowanym

Planowane zadania społeczne na obszarze rewitalizowanym								
Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca/Beneficjent	Adres/lokalizacja zadania (projektu)	Wartość całkowita projektu (zł)	Poziom dofinansowania projektu (%)	Kwota dofinansowania (zł)	Lata realizacji projektu	
							od (rok)	do (rok)
Zadania planowane przez inne podmioty								
1.	Modernizacja i adaptacja budynku starej kotłowni na cele kulturalno-sportowe	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Żłoty Kłósów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Ptasia 3	400 000,00	85%	340 000,00	2010	2010

2.	Zakup i instalacja systemów monitoringu osiedlowego	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mikołajkach, ul. Złotych Kłosów 2, 11-730 Mikołajki	ul. Złotych Kłosów, ul. Ptasia	60 000,00	85%	51 000,00	2009	2009
3.	Marzenia się spełniają	Gmina Mikołajki	ul. Papieża Jana Pawła II 7	634 450,00	100%	634 450,00	2009	2011
4.	Integracja, aktywizacja, praca	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	ul. Kolejowa 7	360 260,00	88%	340 340,00	2009	2010
5.	Modernizacja i adaptacja budynku na cele opiekuńcze	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Mikołaja, ul. Ks. J. Popiełuszki 1, 11-730 Mikołajki	ul. Ks. J. Popiełuszki 1	100 000,00	85%	85 000,00	2009	2010
6.	Bank Żywności	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	25 000,00	100%	25 000,00	2009	2013
7.	Świadomy obywatel – poradnictwo obywatelskie w woj. warmińsko-mazurskim	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	150 000,00	100%	150 000,00	2009	2010

8.	Mapa potrzeb – diagnoza potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społ. na terenie gm. Mikołajki	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	110 000,00	100%	110 000,00	2009	2010
9.	Drogowskaz – Klub Integracji Społecznej w Mikołajkach	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	130 000,00	100%	130 000,00	2010	2010
10.	Poradnictwo obywatelskie – twoje prawa i obowiązki	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	150 000,00	100%	150 000,00	2011	2012
11.	Proj. dot. aktywizacji społ.-zawod. osób zagrożonych wykluczeniem społ.	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	130 000,00	100%	130 000,00	2011	2011
12.	Ocena efektywności działań na rzecz ograniczenia poziomu wykluczenia społ. w gm. Mikołajki	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	110 000,00	100%	110 000,00	2013	2013
13.	Fundusz Lokalny Św. Mikołaja	Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Kajki 128, 11-730 Mikołajki	Mikołajki	600 000,00	100%	600 000,00	2013	2015

14.	Tworzenie sieci i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym budowa lub remont oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu ulicznego	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Mikołaja, ul. Ks. J. Popiełuszki 1, 11-730 Mikołajki	ul. Ks. J. Popiełuszki 2	300 000,00	85%	255 000,00	2009	2011
15.	Projekty z priorytetu 7 oraz 9 dotyczące działań pobudzających aktywność społeczną oraz wyrównujących szanse edukacyjne uczniów (planowane do złożenia w konkursach w latach 2010-13 wg potrzeb)	Gmina Mikołajki (urząd + szkoły) we współpracy z Centrum Kultury Kłobuk oraz organizacjami pozarządowymi	Mikołajki	400 000,00	100%	0	2010	2013

6 Plan finansowy realizacji rewitalizacji – źródła finansowania programu rewitalizacji

Prezentowany poniżej w tabeli plan finansowy realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 jest sumą planowanych nakładów w poszczególnych latach z uwzględnieniem źródeł finansowania.

Plan finansowy realizacji	Źródła finansowania	Ogółem
---------------------------	---------------------	--------

rewitalizacji	Budżet JST	Budżet państwa	Środki UE	Środki prywatne	Inne*	
Źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015	31 173 518,06	0	34 697 798,25	2 250 000,00	1 123 120,00	68 844 436,31

* np. Spółdzielnie, Parafie

7 System wdrażania Programu Rewitalizacji

Ważnym elementem do osiągnięcia zakładanych rezultatów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 w wyniku realizacji jego założeń i celów, jest skuteczny system wdrażania Programu. Sukcesem podjętych działań mających na celu poprawę warunków i jakości życia mieszkańców Mikołajek będzie pozyskanie środków na finansowanie zaplanowanych zadań. W celu sprawnego przygotowania, wdrażania i monitorowania Programu, Burmistrz Miasta Mikołajki Zarządzeniem nr 100/2007 z dn. 9 listopada 2007 r. powołał:

- Pełnomocnika ds. rewitalizacji miasta Mikołajki oraz
- Horyzontalny zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Mikołajki.

Do zadań Pełnomocnika ds. rewitalizacji miasta Mikołajki należy pełnienie funkcji koordynatora Zespołu przygotowującego aktualizację Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki, zbieranie danych i wniosków do Programu, wyznaczenie obszarów rewitalizowanych, zapewnienie udziału społeczności lokalnej w procesie przygotowania Programu.

Do zadań Zespołu należy kierowanie pracami zespołu koordynacyjnego w obszarze techniczno-przestrzennym, społecznym, gospodarczym oraz stała współpraca z Pełnomocnikiem w zakresie gromadzenia danych i opiniowania projektów do Programu.

Odpowiedzialność za realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 ponosić będą władze samorządu lokalnego. W prawidłowej realizacji Programu szczególną rolę odgrywać będzie Pełnomocnik oraz Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Mikołajki.

Zadania (projekty) uwzględnione w planie finansowym Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki zidentyfikowane i zgłoszone zostały w wyniku spotkań roboczych **Zespołu ds. rewitalizacji** oraz konsultacji społecznych, które odbyły się w trakcie opracowywania Programu. Projekty zostały także wyszczególnione zgodnie ze stanem

wiedzy dotyczącej procesu ich zaawansowania i przygotowania w momencie tworzenia niniejszego opracowania. W przypadku zadań (projektów) zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne, za ich dalsze postępowanie i prawidłową realizację odpowiadać będą poszczególni projektodawcy.

Uczestnicy procesu wdrażania Programu:

W procesie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 będą uczestniczyć następujące podmioty:

- Burmistrz Miasta Mikołajki;
- Rada Miasta i Gminy;
- Pełnomocnik ds. rewitalizacji powołany Zarządzeniem Burmistrza Mikołajek Nr 100/2007 z dnia 9 listopada 2007;
- Horyzontalny Zespół ds. rewitalizacji powołany Zarządzeniem Burmistrza Mikołajek Nr 100/2007 z dnia 9 listopada 2007;
- Przedstawiciele gminnych jednostek organizacyjnych;
- Przedstawiciele partnerów instytucjonalnych:
 - Spółdzielni Mieszkaniowej w Mikołajkach,
 - Powiatowego Urzędu Pracy w Mrągowie filia w Mikołajkach,
 - Komisariatu Policji w Mikołajkach,
 - Przedsiębiorcy
- Przedstawiciele Wspólnot Mieszkaniowych;
- Mieszkańcy Ornety.

Funkcję Instytucji Zarządzającej Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 pełnił będzie **Pełnomocnik ds. rewitalizacji** wraz z **Horyzontalnym Zespołem ds. rewitalizacji**. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej jest następujący:

- Zapewnienie zgodności Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 z dokumentami programowymi wyższego rzędu;

- Zbieranie danych statystycznych oraz finansowych dotyczących przebiegu realizacji projektów w zgłoszonych do planu finansowego Programu oraz opracowywanie raportów okresowych;
- Wdrożenie planu promocji i komunikacji społecznej Programu;
- Okresowa aktualizacja Programu;
- Ewaluacja Programu na zakończenie okresu.

Wybór projektów do planu finansowego Lokalnego Programu

Rewitalizacji:

Zgłaszanie projektów do planu finansowego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 będzie odbywać się na bieżąco. Projekty zgłaszane do Programu powinny dotyczyć rozwiązywania problemów na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji miasta przynajmniej w jednym z trzech dziedzin:

- Przestrzenno-technicznej;
- Gospodarczej;
- Społecznej.

Zadania do Programu zgłaszane są na **Formularzu Zgłoszeniowym** planowanych zadań na obszarze rewitalizowanym, która dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach (www.mikolajki.pl) oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy. Propozycje zadań przed wpisaniem ich do planu finansowego Programu są weryfikowane pod kątem rozwiązywania problemów na obszarach rewitalizowanych w jednej z trzech wyżej wymienionych dziedzin. Projekty zgłaszane są do **Pełnomocnika ds. rewitalizacji** i następnie umieszczane są w Programie podczas posiedzenia Rady Miasta i Gminy, która dokonywać będzie aktualizacji dokumentu.

Aktualizacja zapisów Programu będzie odbywała się przynajmniej raz do roku na wniosek Pełnomocnika ds. rewitalizacji. Do Programu wprowadzane będą zmiany wynikające ze zmieniającego się stanu realizacji projektów wpisanych do planu finansowego Lokalnego Programu Rewitalizacji. Realizacja znacznej większości zgłoszonych

projektów uzależniona będzie głównie od otrzymania środków z funduszy unijnych na realizację określonego zadania. W przypadku, gdy na przykład dany projekt nie otrzymał dofinansowania z powodu odrzucenia wniosku lub z racji nie zgłoszenia projektu do konkursu, Pełnomocnik ds. rewitalizacji po uzyskaniu informacji o braku realizacji zadania, uwzględni zaistniałą sytuację w Programie.

8 System monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Realizacja poszczególnych zadań (projektów) umieszczonych w planie finansowym Programu monitorowana będzie na podstawie określonych wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. Stopień ich osiągania sprawdzany będzie w ramach prowadzonego cyklicznego monitoringu. Wskaźniki stanowiły będą miarę osiągnięcia celów przy realizacji Programu Rewitalizacji. Wybór wskaźników jest niezbędny w celu osiągnięcia zamierzonych zadań oraz efektów. Pomiar wskaźników przeprowadzony zostanie w pierwszej fazie realizacji Programu, tj. w latach 2009-2012 oraz na zakończenie jego realizacji w 2015 r. Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie działań monitoringowych będzie Pełnomocnik ds. rewitalizacji oraz pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach. Monitoring będzie prowadzony na podstawie poniższych wskaźników:

Tabela nr 46. Wskaźniki Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015

Lp.	Wskaźniki realizacji celów Programu Rewitalizacji
PRODUKTY	
1.	Powierzchnia przestrzeni publicznej poddana rewitalizacji – m2
2.	Liczba zabytkowych budynków poddana rewitalizacji – szt.
3.	Liczba budynków mieszkalnych poddanych remontowi – szt.
4.	Liczba projektów związanych z utworzeniem miejsc integracji społecznej – szt.
5.	Powierzchnia zagospodarowanego terenu turystyczno-rekreacyjnego – m2
6.	Powierzchnia utworzonej infrastruktury sportowej – m2
REZULTATY	

1.	Liczba osób wykluczonych społecznie korzystających z aktywizacji społeczno-zawodowej – osoby.
2.	Liczba nowych ofert programowych w zakresie sportu, turystyki i rekreacji – szt.
3.	Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów – szt.
4.	Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy sportowej i infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej – szt.
5.	Liczba mieszkańców posiadających lepsze warunki i atrakcyjność do zamieszkania – szt.
ODDZIAŁYWANIA	
1.	Zmniejszenie liczby bezrobotnych na terenie miasta
2.	Zmniejszenie liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej
3.	Zmniejszenie poziomu przestępczości na terenie miasta
4.	Wzrost liczby turystów, w tym zagranicznych
5.	Utrzymanie liczby mieszkańców miasta
6.	Wzrost podmiotów gospodarczych w mieście

Źródło: Wyniki prac Zespołu ds. rewitalizacji

Zgodnie z zasadami planowania długookresowego przyjęto elastyczność Programu Rewitalizacji jako ważny warunek skuteczności jego realizacji. Oznacza to możliwość wprowadzania korekt w Programie w latach jego realizacji. Zapisy programu powinny być dostosowywane do pojawiających się potrzeb oraz uwzględniać zmiany zachodzące w dynamicznej gospodarce zarówno na szczeblu lokalnym jak i na poziomie regionu. Ze względu na zmieniające się uwarunkowania gospodarcze, społeczne, polityczne i prawne, Program będzie dokumentem, w którym będzie możliwe dokonywanie zmian w planie finansowym, celach i wskaźnikach jego realizacji oraz granicach obszarów rewitalizowanych. Program nie wyklucza zmiany bądź rozszerzenia wyznaczonych stref obszarów zdegradowanych.

Konsultacje społeczne

Prace związane z przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015 zostały zainicjowane przez samorząd lokalny Miasta i Gminy Mikołajki. W celu uzyskania jak największego efektu Programu oraz sprawnej koordynacji jego przygotowania, Burmistrz Mikołajek Zarządzeniem nr 100/2007 z dnia 9 listopada 2007 r. powołał Pełnomocnika oraz Horyzontalny Zespół ds. rewitalizacji miasta Mikołajki.

Kolejny etapem prac nad opracowaniem Programu było podjęcie działań dotyczących zaangażowania jak największej grupy podmiotów instytucjonalnych oraz społeczności lokalnej Mikołajek. Od momentu rozpoczęcia prac nad Programem Rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy (www.mikolajki.pl) utworzono specjalną zakładkę „Rewitalizacja”. Na stronie tej dostępne są wszystkie niezbędne informacje dotyczące opracowywania Programu (terminy spotkań konsultacyjnych) oraz dokumenty (możliwość pobrania Formularza Zgłoszeniowego do planu finansowego Programu). Komunikaty umieszczane były jednocześnie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy oraz odpowiednich punktach zlokalizowanych na obszarze miasta.

Rysunek nr 12. Widok strony internetowej www.mikolajki.pl z informacją dotyczącą Programu Rewitalizacji

Źródło: www.mikolajki.pl

Konsultacje społeczne prac odbywały się w następujących formach i terminach:

Zdjęcie 18 Konsultacje społeczne

- 15 listopad 2007 r. – przystąpiono do powołania trzech podzespołów roboczych, tj. ds. zadań techniczno-przestrzennych, gospodarczych i społecznych. Wystosowano zaproszenie do potencjalnych uczestników prac w grupach wraz zamieszczeniem informacji na stronie internetowej w celu umożliwienia zgłoszenia osób z instytucji zewnętrznych;
- 4 grudzień 2007 r. – rozpoczęto oficjalny nabór na składanie propozycji projektów do planu finansowego Programu Rewitalizacji;
- 4 grudzień 2007 r. – przedstawienie proponowanych obszarów rewitalizacji w Mikołajkach;
- 3 kwiecień 2008 r. – spotkanie konsultacyjne w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach z zainteresowanymi instytucjami, przedsiębiorstwami, mieszkańcami. Spotkanie miało na celu przedstawienie założeń Programu Rewitalizacji, omówienia propozycji zadań (projektów) planowanych do zamieszczenia w planie finansowym Programu oraz wszystkich warunków związanych z ubieganiem się o dotację ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013;
- 8 lipiec 2009 r. – podsumowujące spotkanie konsultacyjne w siedzibie Centrum Kultury „Kłobuk”. Spotkanie miało na celu przedstawienie mieszkańcom oraz zainteresowanym podmiotom instytucjonalnym wyników prac nad Programem Rewitalizacji, tj. wyznaczonych obszarów zdegradowanych, propozycji zadań (projektów) zgłoszonych do planu finansowego oraz aktualnych informacji nt. warunków związanych z ubieganiem się o dotację ze środków UE w

ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013.

- 11 września 2009 r. – wspólne posiedzenie komisji stałych Rady Miejskiej w Mikołajkach podsumowanie prac nad Programem, analiza zaplanowanych w ramach LPR działań.

Ponadto na etapie prac diagnostycznych i wyznaczania obszarów rewitalizowanych przeprowadzono ankietę, z której dane wykorzystano do diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej w mieście. Łącznie badaniu poddano 100 losowo wybranych mieszkańców miasta. Ankieta stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć

Tabela nr 1. Wykaz pomników przyrody – miasto Mikołajki

Tabela nr 2. Wykaz jezior Mikołajkach

Tabela nr 3. Struktura użytkowania terenów na obszarze miasta Mikołajki (stan na 01.12.2007)

Tabela nr 4. Liczba mieszkań w gminie Mikołajki na przestrzeni lat do 2007r. łącznie

Tabela nr 5. Poziom wyposażenia mieszkań w urządzenia infrastrukturalne

Tabela nr 6. Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań oraz izb w Mikołajkach

Tabela nr 7. Przeciętne wskaźniki zasobów mieszkaniowych w Mikołajkach

Tabela nr 8. Zasoby mieszkaniowe Mikołajek wg własności mieszkań

Tabela nr 9. Liczba rodzin wpisana w poszczególnych latach na listę oczekujących na przydział lokali mieszkalnych

Tabela nr 10. Wynajęte lokale, w tym socjalne z mieszkaniowego zasobu gminy w latach 2002-2007

Tabela nr 11. Wielkość dopłat do poszczególnych typów mieszkań 2004-2007

Tabela nr 12. Odprowadzanie ścieków w Mikołajkach

Tabela nr 13. Wskaźnik przedsiębiorczości Mikołajek na tle innych porównywalnych miast woj. warmińsko-mazurskiego

Tabela nr 14. Podmioty gospodarki narodowej w Mikołajkach wg wybranych form prawnych na tle porównywalnych miast województwa warmińsko-mazurskiego w 2007 r.

Tabela nr 15. Podmioty gospodarki narodowej Mikołajek zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD oraz sektorów własności w 2007 r.

Tabela nr 16. Główni pracodawcy na terenie miasta Mikołajki

Tabela nr 17. Udział ludności pracującej w liczbie ludności ogółem oraz ludności w wieku produkcyjnym woj. warmińsko-mazurskiego, powiatu mrągowskiego oraz Mikołajek w 2007 r.

Tabela nr 18. Zmiany w poziomie zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki gminy w latach 2000-2006

Tabela nr 19. Wielkość i rodzaj bazy noclegowej w mieście i gminie Mikołajki:

Tabela nr 20. Wykaz imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w Mikołajkach

Tabela nr 21. Liczba ludności w gminie Mikołajki

Tabela nr 22. Ruch naturalny ludności Mikołajek w latach 2001-2007

Tabela nr 23. Ruch naturalny ludności Mikołajki w latach 2001-2007

Tabela nr 24. Liczba mieszkańców gminy Mikołajki w latach 2010-2015 wg grup wiekowych:

Tabela nr 25. Stopa bezrobocia w Mikołajkach

Tabela nr 26. Świadczenia realizowane przez MGOPS w Mikołajkach

Tabela nr 27. Liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2000-2006

Tabela nr 28. Osoby niepełnosprawne w Mikołajkach

Tabela nr 29. Ludność Mikołajek wg wykształcenia na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego

Tabela nr 30. Liczba uczniów, oddziałów szkolnych i nauczycieli w szkołach podstawowych

Tabela nr 31. Liczba uczniów, oddziałów szkolnych i nauczycieli w gimnazjach

Tabela nr 32. Warunki nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy

Mikołajki

Tabela nr 33. Współczynnik skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe)

Tabela nr 34. Koszt nauki 1 ucznia w szkołach w gminie Mikołajki

Tabela nr 35. Informacja na temat opieki zdrowotnej w Gminie Mikołajki

Tabela nr 36. Podstawowe dane nt. Obszaru I Centrum

Tabela nr 37. Kryterium wysokiego poziomu ubóstwa i wykluczenia – Obszar I Centrum

Tabela nr 38. Kryterium wysokiej stopy długotrwałego bezrobocia – Obszar I Centrum

Tabela nr 39. Kryterium Niskiego poziomu wykształcenia, wyraźnego deficytu kwalifikacji i wysokiego wskaźnika przerywania skolaryzacji – Obszar I Centrum

Tabela nr 40. Kryterium Niekorzystnych trendów demograficznych – Obszar I Centrum

Tabela nr 41. Kryterium niskiego wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej – Obszar I Centrum

Tabela nr 42. Kryterium wysokiego poziomu przestępczości – Obszar I Centrum

Tabela nr 43. Podstawowe dane nt. Obszaru II Osiedle Łabędzia

Tabela nr 44. Kryterium niskiego wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej – Obszar II Osiedle Łabędzia

Tabela nr 45. Kryterium niekorzystnych trendów demograficznych – Obszar II Osiedle Łabędzia

Tabela nr 46. Wskaźniki Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mikołajki na lata 2009-2015

Rysunek 1 Mikołajki na tle województwa warmińsko-mazurskiego

Rysunek 2 Mikołajki na tle powiatu mrągowskiego

Rysunek 3. Plan miasta Mikołajki

Rysunek nr 4. Granice obszarów rewitalizowanych miasta Mikołajki

Rysunek nr 5. Granice rewitalizowanego Obszaru I Centrum

Rysunek nr 6. Wizualizacja planowanej zabudowy terenu ul. Kajki

Rysunek nr 7. Stan obecny i projektowany zabudowy u zbiegu ul. Kajki i Orzyszowej

Rysunek nr 8. Wizualizacja zagospodarowania terenu pomiędzy ul. Kajki i Dybowską

Rysunek nr 9. Granice rewitalizowanego Obszaru II Osiedle Łabędzia

Rysunek nr 10. Granice rewitalizowanego Obszaru III teren byłych zakładów przemysłowych

Rysunek nr 11. Tereny rozwojowe obszarów wyznaczonych do rewitalizacji

Rysunek nr 12. Widok strony internetowej www.mikolajki.pl z informacją dotyczącą Programu Rewitalizacji

Wykres nr 1. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD w 2007 r.

Wykres nr 2. Firmy prywatne w Mikołajkach wg wybranych sekcji PKD w 2007 r.

Wykres nr 3. Liczba ludności Mikołajek w latach 2001-2007

Wykres nr 4. Ludność Mikołajek wg płci w latach 2001-2007

Wykres nr 5. Ludność Mikołajek wg ekonomicznych grup wieku w latach 2001-2007

Wykres nr 6. Struktura wykształcenia mieszkańców Mikołajek wg płci

Wykres nr 7. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w Mikołajkach

Zdjęcie nr 1. Kościół ewangelicko-augsburski pw. Św. Trójcy

Zdjęcie nr 2. Kościół pw. Matki boskiej Różańcowej przy ul. Kajki w Mikołajkach

Zdjęcie nr 3. Plac Wolności w Mikołajkach

Zdjęcie nr 4. Zabudowa wzdłuż ulicy Kajki w Mikołajkach

Zdjęcie nr 5. Zabudowa wzdłuż ulicy Kajki w Mikołajkach

Zdjęcie nr 6. Budynek przy ul. 3-go Maja 12

Zdjęcie nr 7. Budynek przy ul. Kajki 10

Zdjęcie nr 8. Budynek przy ul. Kajki 1

Zdjęcie nr 9. Budynek przy ul. Kajki

Zdjęcie nr 10. Zabytkowa zabudowa przy ul. Kajki w Mikołajkach

Zdjęcie nr 11. Widok na grodzisko znajdujące się w parku przy nabrzeżu jez.
Mikołajskiego

Zdjęcie nr 12. Skrzyżowanie ulicy 3 Maja i ulicy Kajki w Mikołajkach

Zdjęcie nr 13. Wizualizacja inwestycji położonych na wyspie i półwyspie jez.
Mikołajskiego

Zdjęcie nr 14. Osiedle Łabędzia

Zdjęcie nr 15. Boiska sportowe przy Zespole Oświatowym w Mikołajkach

Zdjęcie nr 16. Stadion Miejski w Mikołajkach na obszarze Osiedla Łabędzia

Zdjęcie nr 17. Obszar byłych zakładów przemysłowych przy ul. Dybowskiej

Zdjęcie 18 Konsultacje społeczne

Ankieta potrzeb rewitalizacyjnych Miasta Mikołajki na lata 2008-2015

Poprzez wskazanie odpowiedzi prosimy wstawić X w odpowiedniej kratce

1. Płeć

Kobieta	
Mężczyzna	

2. Wiek

15-24 lata	
25-35 lat	
36-64 lat	
Powyżej 64 lat	

3. Wykształcenie

Podstawowe	
Zawodowe	
Średnie ogólne/zawodowe	
Policealne	
Wyższe	

4. Grupa zawodowa

Bezrobotny	
Emeryt/rencista	
Uczeń/student	
Pracownik	
Przedsiębiorca	

5. Zatrudnienie (dotyczy osób pracujących)

Sektor prywatny	
Sektor publiczny	
Nie dotyczy	

6. W jakiej części Mikołajek Pan/i zamieszkuje?

Osiedle:

Ulica:

7. Jaki typ lokalu Pan/i zamieszkuje?

Komunalny	
Spółdzielczy	
Własnościowy (Wspólnota Mieszkaniowa)	
Dom jednorodzinny	
Inne (np. najem)	

8. Proszę o wskazanie dostępności do obiektów przestrzeni publicznej (parki, skwery, zieleńce, aleje, place zabaw):

Wystarczająca dostępność	
Niewystarczająca dostępność	
Brak dostępności	

9. Proszę o wskazanie dostępności do obiektów o funkcjach społecznych na terenie zamieszkania (świetlice i kluby osiedlowe, ogólnie dostępne obiekty sportowe i rekreacyjne – np. boisko, sala sportowa, plaża):

Wystarczająca dostępność	
Niewystarczająca dostępność	
Brak dostępności	

10. Jakie uciążliwości występują w miejscu Pana/i zamieszkania?

Brak placu zabaw dla dzieci	
Zły stan techniczny ulic i chodników	
Zniszczone otoczenie (np. zieleń)	
Zły stan techniczny budynku mieszkalnego	
Duże natężenie ruchu samochodowego	
Zanieczyszczenie środowiska (np. liczne odpady)	
Nadmierny hałas	

Inne:.....

11. Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania i okolicy:

Czuję się bezpiecznie o każdej porze	
Czuję się bezpiecznie tylko w dzień	

Nie czuję się bezpiecznie	
Trudno wskazać odpowiedź	

12. Które z wymienionych problemów są charakterystyczne w miejscu Pana/i zamieszkania?

Bójki i rozboje	
Kradzieże i wymuszenia	
Uszkodzenia i dewastacja mienia	
Awantury i kłótnie (rodzinne i sąsiedzkie)	
Wypadki i kolizje drogowe	

Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Proszę o wskazanie potencjalnych przyczyn powyższych problemów:

Bezrobocie	
Ubóstwo	
Nadużywanie alkoholu	
Trudna młodzież	
Nieskuteczność instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne	

Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TAK	
NIE	
Trudno powiedzieć	

[illegible]

Zły stan estetyczny i wygląd miasta	
Słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami i władzami publicznymi	
Zły stan techniczny budynków mieszkalnych i ich otoczenia	
Brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy i miejscu zamieszkania	
Brak miejsc do spędzania wolnego czasu	
Brak dostępu do technologii takich jak Internet lub komputer	

17. Proszę o wskazanie 3 kluczowych działań, które należałoby podjąć w procesie rewitalizacji **techniczno-przestrzennej** Mikołajek:

Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej (placów, rynków, parków, skwerów, zieleńców, alei, placów zabaw)	
Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego (drogi lokalne i osiedlowe, ciągów komunikacji pieszej, przejść dla pieszych, ścieżek rowerowych, parkingów)	
Renowacja, rewaloryzacja, konserwacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków (<i>m.in. zabytkowych kamienic</i>)	
Remonty obiektów użyteczności publicznej na cele turystyczne, rekreacyjne i sportowe	
Remonty obiektów na cele kulturalne i społeczne	
Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych miejscach miasta, w tym budowa lub remont oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu ulicznego	
Wymiana lub modernizacja zdegradowanej infrastruktury technicznej w zakresie: sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ciepłowniczej i energetycznej	
Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju biznesu	

Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Proszę o wskazanie 3 kluczowych działań, które należałoby podjąć w procesie rewitalizacji **gospodarczej** Mikołajek:

Rozwój bazy lokalowej i terenów dla przedsiębiorczości	
Zwolnienia podatkowe przy tworzeniu nowych miejsc pracy (np. podatek od nieruchomości)	
Rozwój doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i pozyskiwania środków finansowych	
Pozyskanie inwestorów z zewnątrz	

Tworzenie atrakcji turystycznych nakierowanych na wzrost ruchu turystycznego	
--	--

Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Proszę o wskazanie 3 kluczowych działań, które należałoby podjąć w procesie rewitalizacji **społecznej** Mikołajek:

Działania dotyczące przeciwdziałaniu wykluczeniu i patologiom społecznym	
Działania na rzecz organizacji spędzania wolnego czasu oraz aktywizacji dzieci i młodzieży	
Działania dotyczące dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy (szkolenia, kursy przekwalifikujące)	
Działania wzmacniające integrację i współpracę mieszkańców	
Działania dotyczące wzmocnienia opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi	

Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

Załącznik nr 1: Tereny rozwojowe obszarów wyznaczonych do rewitalizacji
